

# Pecyn Cyhoeddus



Cyngor Sir  
**CEREDIGION**  
County Council

Neuadd Cyngor Ceredigion, Penmorfa,  
Aberaeron, Ceredigion SA46 0PA  
[ceredigion.gov.uk](http://ceredigion.gov.uk)

07/11/23

## **Annwyl Syr / Fadam**

**Ysgrifennaf i'ch hysbysu y cynhelir Cyfarfod o Pwyllgor Safonau a Moeseg yn Hybrid - Neuadd Cyngor Ceredigion, Penmorfa, Aberaeron /o bell trwy fideo-gynhadledda, Dydd Mercher, 15 Tachwedd 2023 am 10.00 am i drafod y materion canlynol:**

- 1. Ymddiheuriadau**
- 2. Cadarnhau cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Moeseg a Safonau a gynhaliwyd ar 05 Mehefin 2023 (Tudalennau 5 - 12)**
- 3. Materion yn Codi**
- 4. Cofnod o Gamau Gweithredu (Tudalennau 13 - 22)**
- 5. Ystyried ceisiadau am ollyngiadau gan y Cyngorwyr canlynol:**
  - (i) Y Cyngorydd Gareth Davies - Cyngor Sir Ceredigion (Tudalennau 23 - 30)
  - (ii) Y Cyngorydd Catrin M S Davies, Cyngor Sir Ceredigion (Tudalennau 31 - 38)
  - (iii) Y Cyngorydd Gareth Ioan - Cyngor Cymuned Llanllwchaearn (Tudalennau 39 - 46)
  - (iv) Y Cyngorydd Keith Evans, Cyngor Sir Ceredigion (Cais Calon Tysul) (Tudalennau 47 - 56)
  - (v) Y Cyngorydd Keith Evans, Cyngor Cymuned Llandysul (Cais Calon Tysul) (Tudalennau 57 - 66)
  - (vi) Y Cyngorydd Keith Evans, Cyngor Sir Ceredigion (Cais Cymdeithas Chwaraeon Llandysul) (Tudalennau 67 - 76)
  - (vii) Y Cyngorydd Keith Evans, Cyngor Cymuned Llandysul (Cymdeithas Chwaraeon Llandysul) (Tudalennau 77 - 86)
  - (viii) Y Cyngorydd Keith Evans, Cyngor Sir Ceredigion (Cais Llandysul Pontweli) (Tudalennau 87 - 96)
  - (ix) Y Cyngorydd Keith Evans, Cyngor Cymuned Llandysul (Cais

Llandysul Pontweli) (Tudalennau 97 - 106)

6. **Newid yn y canllawiau statudol ac anstatudol sydd wedi'u cydgrynhoi ar gyfer prif gynghorau yng Nghymru (Tudalennau 107 - 110)**
7. **Recriwtio aelod annibynnol (Chwefror 2024)**
8. **Pwyllgor Safonau a Moeseg Diweddaraf gan y Swyddog Monitro ar y Cod Ymddygiad - Chwarter 1& 2 2023-2024 (Tudalennau 111 - 114)**
9. **Adolygu templed asesiad cydymffurfio arweinwyr y grwpiau gwleidyddol (Tudalennau 115 - 124)**
10. **Rheoliadau Pwyllgorau Safonau (Cymru) (Diwygio) 2023 OS 2023/988 (Tudalennau 125 - 130)**
11. **Hyfforddiant gyda Chynghorau Tref a Chymuned yn 2024**
12. **Diweddariad ar faterion Panel Dyfarnu Cymru (Tudalennau 131 - 132)**
13. **Llythyr Blynyddol Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru (OGCC) 22/23, Adroddiad Blynyddol OGCC 22/23 a Hysbysiadau o Benderfyniad OGCC (Tudalennau 133 - 136)**
14. **Canfyddiadau Cod Ymddygiad yr Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus (Tudalennau 137 - 142)**
15. **Cofnodion Fforwm Pwyllgorau Safonau Cymru (Tudalennau 143 - 152)**
16. **Cysoni trothwyon rhoddion/lletygarwch ar draws holl Awdurdodau Cymru (Tudalennau 153 - 156)**
17. **Cynlluniau hyfforddiant Cyngor Tref a Chymuned (Tudalennau 157 - 158)**
18. **Blaenraglen Waith (Tudalennau 159 - 162)**
19. **Ystyried unrhyw gais arall am ollyngiad a dderbyniwyd ers cyhoeddi'r agenda**
  - (x) **Cynghorydd Matthew Vaux, Cyngor Sir Ceredigion (Tudalennau 163 - 170)**
  - (xi) **Cynghorydd Gareth Lloyd, Cyngor Sir Ceredigion (cais hwyr, felly Saesneg yn unig) (Tudalennau 171 - 178)**
  - (xii) **Cynghorydd Elizabeth Evans, Cyngor Sir Ceredigion (Tudalennau**

179 - 190)

(xiii) Cynghorydd Elizabeth Evans, Cyngor Sir Ceredigion (Tudalennau 191 - 202)

(xiv) Cynghorydd Chris James, Cyngor Sir Ceredigion (Tudalennau 203 - 210)

**Atgoffir yr Aelodau y dylent lofnodi'r Gofrestr Bresenoldeb**

**Darperir Gwasanaeth Cyfieithu ar y Pryd yn y cyfarfod hwn ac mae croeso i'r sawl a fydd yn bresennol ddefnyddio'r Gymraeg neu'r Saesneg yn y cyfarfod.**

**Yn gywir**



**Miss Lowri Edwards**

**Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Gwasanaethau Democrataidd**

**At: Gadeirydd ac Aelodau Pwyllgor Safonau a Moeseg  
Weddill Aelodau'r Cyngor er gwybodaeth yn unig.**

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

**Cofnodion Cyfarfod y PWYLLGOR MOESEG A SAFONAU a gynhaliwyd yn Hybrid yn Neuadd Cyngor Ceredigion, Penmorfa, Aberaeron / o bell trwy gynhadledd fideo ddydd Llun, 05 Mehefin 2023**

YN BRESENNOL: Miss Caryl Davies (Cadeirydd) Mr Alan Davies, Ms Carol Edwards a Mrs Caroline White (Aelodau Annibynnol)

Y Cyngorwyr Caryl Roberts a Gwyn Wigley Evans (Aelodau Etholedig)

Y Cyngorwyr Delyth James a Jan Culley (Cynrychiolwyr Cyngorau Tref a Chymuned)

Aelodau Etholedig Eraill a oedd yn bresennol: Y Cyngorydd Rhodri Evans

YN BRESENNOL:

Ms Elin Prysor (Swyddog Monitro)

Mrs Lisa Evans (Swyddog Craffu a Safonau)

Mrs Dana Jones (Swyddog Democrataidd a Safonau)

(10:00am-11:55am)

**1 Ymddiheuriadau:**

Dim.

**2 Datgelu buddiannau personol / buddiannau sy'n rhagfarnu**

Datgelodd Miss Caryl Davies fuddiant personol a buddiant sy'n rhagfarnu yn eitem 16 ar yr agenda, a chadeiriwyd yr eitem gan y Cyngorydd Caroline White.

Datgelodd y Cyngorydd Gwyn Wigley Evans fuddiant personol a buddiant sy'n rhagfarnu yn 5 (a)

**3 Cadarnhau cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Moeseg a Safonau a gynhaliwyd ar 03 Ebrill 2023 fel rhai cywir**

PENDERFYNWYD cadarnhau cofnodion cyfarfod y Pwyllgor a gynhaliwyd ar 03 Ebrill 2023 fel cofnod cywir yn amodol ar y canlynol:-

(i) diwygio "fy" i "ei" trigolion yng nghofnod 7(b);

(ii) diwygio rhif/llythyren paragraff y cofnod o 7(p) gan fod dau 7(p) wedi'u cynnwys yn y cofnodion;

(iii) diwygio cofnod 7(x) o "fy musnes" i "ei fusnes";

(iv) diwygio/ychwanegu llinell olaf y cofnodion gan ddileu "wastad";

(v) diwygio cofnod 7(a) o "ei" i "ei" gais;

(vi) mai'r dyddiad i gadarnhau'r cofnodion oedd 05 Mehefin 2023 ac nid 28 Mehefin 2023 gan fod dyddiad y cyfarfod wedi'i drefnu'n gynharach;

(vii) dylai eitem 10 ddweud 24 Gorffennaf ac nid 29 Gorffennaf

(vii) nodi mai Miss Caryl Davies oedd y Cadeirydd ac nid Mrs

**Materion sy'n Codi**

# Tudalen 6

Dim.

## 4 Cofnod y Camau Gweithredu

CYTUNWYD i nodi Cofnod y Camau Gweithredu fel y'i cyflwynwyd.

## 5 Ystyried ceisiadau am ollyngiadau gan y Cyngorwyr: canlynol

### (i) Y Cyngorydd John Roberts, Cyngor Sir Ceredigion-cais TB

Cafwyd cais yn dwyn dyddiad 08 Ebrill 2023 oddi wrth y Cyngorydd John Roberts, Cyngor Sir Ceredigion yn gofyn am ollyngiad ynghylch y Rhybudd o Gynnig i'r Cyngor Llawn mewn perthynas â'r ffordd yr ymdrinnir â TB gan Lywodraeth Cymru. Roedd ei frodyr yn berchen ar dir yng Ngoginan. Roedd y tir wedi'i rannu'n ddau. Roedd un brawd wedi lesio'i holl dir i wahanol bobl nad oedd yn eu hadnabod. Mae'r brawd arall yn cadw cwpl o geffylau ar gyfer pori yn unig.

Nid oedd ganddo ddim diddordeb yn y tir heblaw gwirfoddoli i fwydo'r ceffylau tra roedd ei frawd yn gwella ar ôl llawdriniaeth ddifrifol. Credaf nad oedd ceffylau yn cael eu hystyried yn anifail amaethyddol.

PENDERFYNWYD rhoi gollyngiad i'r Cyngorydd Roberts i siarad a phleidleisio ar y cynnig ynghylch TB i'r Cyngor a fyddai'n cael ei ystyried yn eu cyfarfod ar 15 Mehefin 2023 ar y sail bod natur buddiant yr aelod yn golygu na fyddai cyfranogiad yr aelod yn y busnes y mae'r buddiant yn ymwneud ag ef yn niweidio hyder y cyhoedd wrth gynnal busnes yr awdurdod perthnasol; (Rheoliad 2 (d))

Rhoddwyd y gollyngiad ar gyfer cyfarfod y Cyngor ar 15 Mehefin 2023 a chyfarfodydd dilynol y Cyngor os oedd angen, ond heb fod yn hwy na chwe mis.

### (ii) Y Cyngorydd Rhodri Evans, Cyngor Sir Ceredigion

Cafwyd cais yn dwyn dyddiad 01 Mai 2023 gan y Cyngorydd Rhodri Evans yn gofyn am ollyngiad i siarad yn unig ar Gais Cynllunio A201012 a oedd yn cael ei drafod yn y Pwyllgor Rheoli Datblygu ar 14 Mehefin 2023.

Roedd y Cyngorydd Evans yn bresennol yn y cyfarfod i gyflwyno ei gais. Dywedodd nad oedd yn credu bod ganddo fuddiant sy'n rhagfarnu ond roedd am ddod â hyn gerbron y Pwyllgor Moeseg a Safonau er mwyn tryloywder. Yr ymgeisydd Mr. O Jones oedd ei was priodas yn ei briodas yn 2007. Yn ei dro bu'r Cyngorydd Evans yn ystlyswr ym mhriodas yr ymgeisydd dros 10 mlynedd yn ôl. Fel yr Aelod Lleol, dywedodd nad oedd ganddo bleidlais ar y cais hwn, ond teimlai y dylai fod ganddo'r hawl i siarad ynglŷn â'r cais.

PENDERFYNWYD rhoi gollyngiad i'r Cyngorydd Evans i siarad yn unig (gan ei fod yn Aelod y Ward ac wedi ceisio siarad yn unig) ar Gais Cynllunio A202012 yn y Pwyllgor Rheoli Datblygu ar y sail bod cyfranogiad yr aelod yn y busnes y mae'r buddiant yn ymwneud ag ef wedi'i gyfiawnhau gan rôl neu arbenigedd penodol yr aelod (Rheoliad 2(d))

## Tudalen 7

Rhoddwyd y gollyngiad ar gyfer cyfarfod y Pwyllgor Rheoli Datblygu ar 14 Mehefin 2023 a'r Pwyllgor Rheoli Datblygu dilynol os oedd angen, ond nid yw'n fwy na chwe mis.

### **(iii) Y Cynghorydd Rhodri Evans, Cyngor Sir Ceredigion**

Cafwyd cais yn dwyn dyddiad 01 Mai 2023 gan y Cynghorydd Rhodri Evans yn gofyn am ollyngiad i siarad yn unig ar Gais Cynllunio A220751 a oedd yn cael ei drafod yn y Pwyllgor Rheoli Datblygu.

Roedd y Cynghorydd Evans yn bresennol yn y cyfarfod i gyflwyno ei gais. Dywedodd nad oedd yn credu bod ganddo fuddiant sy'n rhagfarnu ond roedd am ddod â hyn gerbron y Pwyllgor Moeseg a Safonau er mwyn tryloywder. Yr ymgeiswyr oedd Mr a Mrs G ac E Jones. Mr G Jones brawd ei frawd yng nghyfraith. Fel yr Aelod Lleol, dywedodd nad oedd ganddo bleidlais ar y cais hwn, ond teimlai y dylai fod ganddo'r hawl i siarad ynglŷn â'r cais.

PENDERFYNWYD rhoi gollyngiad i'r Cynghorydd Evans i siarad yn unig (gan ei fod yn Aelod y Ward ac wedi ceisio siarad yn unig) ar Gais Cynllunio A220751 yn y Pwyllgor Rheoli Datblygu ar y sail bod cyfranogiad yr aelod yn y busnes y mae'r buddiant yn ymwneud ag ef wedi'i gyfiawnhau gan rôl neu arbenigedd penodol yr aelod (Rheoliad 2(d))

Rhoddwyd y gollyngiad ar gyfer cyfarfod y Pwyllgor Rheoli Datblygu ar 14 Mehefin 2023 a'r Pwyllgor Rheoli Datblygu dilynol os oedd angen, ond nid yw'n fwy na chwe mis.

## **6 Adroddiad Blynyddol Moeseg a Safonau 2022/23**

Rhoddwyd ystyriaeth i Adroddiad Blynyddol Cadeirydd y Pwyllgor Moeseg a Safonau 2022/23. Diolchodd y Cadeirydd i'r swyddogion am baratoi'r Adroddiad Blynyddol yn amodol ar y diwygiadau a ganlyn:-

- (i) bod mesuriadau'r siart gylch yn Adran 5 yn cael eu rhannu yn ôl hyd yr amser a'r math o ollyngiad;
- (ii) rhoi "dim data ar gael" ar gyfer Cynghorau Tref/Cymuned ar dudalen 27 yr adroddiad; a
- (ii) rhoi terfyn amser o chwe mis i Gynghorwyr gwblhau Hyfforddiant y Cyfryngau Cymdeithasol yn adran Arweinwyr y Grwpiau Gwleidyddol.

## **7 Asesiad Cydymffurfio Arweinwyr y Grwpiau Gwleidyddol**

Rhoddwyd ystyriaeth i Asesiad Cydymffurfio Arweinwyr y Grwpiau Gwleidyddol. Cwblhaodd arweinwyr y grwpiau eu hadroddiadau erbyn 30/4/23. Cynhaliwyd gweithdy gydag arweinydd pob grŵp yn unigol ar 15/5/23 gyda:

- Y Cynghorydd Bryan Davies (Plaid Cymru)
- Y Cynghorydd Elizabeth Evans (Democratiaid Rhyddfrydol)
- Y Cynghorydd Gareth Lloyd (Grŵp annibynnol)

Aeth y Pwyllgor ati i asesu i ba raddau yr oedd arweinwyr y grwpiau gwleidyddol wedi:

## Tudalen 8

1. cymryd camau rhesymol i hybu a chynnal safonau ymddygiad uchel gan aelodau'r grŵp
2. cydweithredu â'r Pwyllgor wrth arfer swyddogaethau'r Pwyllgor
3. nodi unrhyw anghenion o ran hyfforddiant

Roedd y Pwyllgor o'r farn bod:

1. Arweinwyr y grwpiau wedi cymryd camau rhesymol i hybu a chynnal safonau ymddygiad uchel gan aelodau'r grŵp, ac wedi gwneud hynny mewn ffordd ystyrlon, er bod diffyg tystiolaeth a metrigau yn yr adroddiadau.

Er bod arweinwyr y grwpiau gwleidyddol yn credu eu bod nhw wedi gwneud digon i hybu a chynnal safonau ymddygiad uchel gan aelodau'r grŵp, nid oedd digon o dystiolaeth i gefnogi hyn. Roedd yr ymatebion yn oddrychol ac yn annelwig, ac nid oeddent yn canolbwyntio ar y Cod Ymddygiad.

2. Roedd arweinwyr y grwpiau wedi cydymffurfio â'u dyletswydd i gydweithredu â'r Pwyllgor wrth arfer swyddogaethau'r Pwyllgor.

3. Dylai holl arweinwyr y grwpiau sicrhau bod aelodau eu grwpiau'n cwblhau'r hyfforddiant ar-lein ynghylch y cyfryngau cymdeithasol o fewn 6 mis.

Argymhellion neu sylwadau ynghylch y lefel o gydymffurfiaeth â'r dyletswyddau newydd hyn:

Dylai pob arweinydd grŵp sicrhau bod aelodau eu grwpiau'n cwblhau'r hyfforddiant ar-lein ynghylch y cyfryngau cymdeithasol.

Dylid darparu hyfforddiant ychwanegol ar gyfer 2023/2024 er mwyn sicrhau bod arweinwyr y grwpiau'n cwblhau'r templedi mewn modd digonol, gyda mwy o fetrigau a thystiolaeth.

Parhau i ymgysylltu â'r Pwyllgor Moeseg a Safonau a'r Swyddog Monitro mewn modd rhagweithiol.

Parhau i ymgysylltu ag arweinwyr y grwpiau eraill i ddysgu oddi wrthynt a chefnogi eich gilydd i hyrwyddo ymddygiad cadarnhaol.

Parhau i ddefnyddio cyfarfodydd y grwpiau i ddarparu cyfleoedd i fentora'n anffurfiol.

Parhau i ddefnyddio cyfarfodydd y grwpiau i rannu achosion a gwersi a ddysgwyd, a dylid ystyried cynnwys achosion Panel Dyfarnu Cymru/Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru fel eitem sefydlog ar yr agenda.

Argymhell i'r aelodau na ddylent arwyddo deisebau.

CYTUNWYD i nodi'r sefyllfa bresennol.

### **8 Penodi Is-gadeirydd**

CYTUNWYD y byddai Mr John Weston yn parhau i fod yn Is-gadeirydd y Pwyllgor tan 22 Chwefror 2023.

### **9 Cynllunio ar gyfer olyniaeth - aelodau annibynnol**



## Tudalen 9

Rhodddwyd ystyriaeth i'r Adroddiad ar Gynllunio ar gyfer Olyniaeth o ran Aelodau Annibynnol. Roedd yr argymhellion yn angenrheidiol i sicrhau bod y penodiadau priodol yn eu lle, yn unol â'r Cyfansoddiad

CYTUNWYD argymell i'r Cyngor gymeradwyo:

- 1) Cyfnod swydd Carol Edwards yn cael ei ymestyn 22/2/2024 i 21/2/2028.
- 2) y disgrifiad o'r rôl, manyleb y person a'r meini prawf
- 3) Aelodaeth y Panel Dethol fel a ganlyn:
  - Cadeirydd y Cyngor (Is-gadeirydd yn ei absenoldeb);
  - Aelod Annibynnol/Lleyg o'r Panel (wedi'i enwebu gan y Swyddog Monitro)
  - Cadeirydd ac Is-gadeirydd y Pwyllgor Moeseg a Safonau (neu aelodau annibynnol eraill a enwebir gan y Swyddog Monitro yn ôl yr angen)
  - Cynrychiolydd y Cynghorau Tref a Chymuned a enwebir gan Un Llais Cymru.
  - Aelod Annibynnol/Lleyg o'r Panel (Cadeirydd y panel dethol); (a enwebir gan y Swyddog Monitro);

### 10 Hunanwerthuso'r Pwyllgor Moeseg a Safonau

Yng nghyfarfod y Pwyllgor Moeseg a Safonau ar 13 Hydref 2022 cytunwyd y byddai papur ar hunanwerthuso'r Pwyllgor Moeseg a Safonau yn cael ei ystyried yn y cyfarfod nesaf.

Roedd y Cadeirydd, yr Is-gadeirydd a'r Swyddogion wedi cyfarfod ac wedi drafftio holiadur er mwyn hunanwerthuso'r Pwyllgor Moeseg a Safonau yn flynyddol. Cafodd yr holiadur arfaethedig ei gyflwyno i'r Pwyllgor ar 25<sup>ain</sup> Ionawr 2023 a chynigiwyd bod hunanwerthusiad yn cael ei gwblhau yn flynyddol gan aelodau'r Pwyllgor Moeseg a Safonau ar ddiwedd blwyddyn y cyngor.

Cytunwyd i roi mwy o ystyriaeth i'r hunanwerthuso o ran cael gwared ar yr opsiwn canolig yn yr holiadur hunanwerthuso ac ychwanegu cwestiwn ar effeithiolrwydd y Pwyllgor o ran llwyth gwaith agenda'r pwyllgor. Gofynnwyd i Aelodau'r Pwyllgor anfon eu hadborth ar yr hunanwerthuso er mwyn cwblhau'r hunanwerthuso. Byddai cynnwys yr ymatebion yn cael eu hychwanegu at y Blaengynllun Gwaith a'u hystyried mewn gweithdy i gytuno ar flaenoriaethau'r dyfodol.

Ar ôl ystyried yr ymatebion, CYTUNWYD i gynnal gweithdy i ystyried yr ymatebion ac i flaenoriaethu gwaith y pwyllgor yn y dyfodol.

## Tudalen 10

- 11 Diweddariad ar God Ymddygiad y Swyddog Monitro- Chwarter 4**  
Rhoddwyd ystyriaeth i Ddiweddariad Cod Ymddygiad y Swyddog Monitro – Chwarter 4. CYTUNWYD i nodi'r wybodaeth a gyflwynwyd.  
Nodwyd y byddai Arweinwyr y Grwpiau mewn sefyllfa dda i amlygu materion tueddiadau a'r angen i hunan-adrodd yn dilyn euogfarn i'w haelodau
- 12 Ffurflen ymateb i'r ymgynghoriad: WG47012 (Argymhellion yr Adolygiad Annibynnol o'r Fframwaith Safonau Moesegol (adroddiad Richard Penn)**  
CYTUNWYD i nodi y byddai'r ymateb i'r ymgynghoriad yn cael ei gyflwyno fel y'i cyflwynwyd.
- 13 Datganiad o Weledigaeth**  
CYTUNWYD bod y Datganiad o Weledigaeth yn parhau i fod yn addas i'r diben.
- 14 Hyfforddiant- Cynghorau Tref a Chymuned yn 2024**  
CYTUNWYD y byddai hyfforddiant pellach yn cael ei roi yn 2024, ac y byddai ystyriaeth bellach yn cael ei rhoi i gyflwyno sesiynau hyfforddi gydag achosion/adroddiadau gwirioneddol o gamymddwyn. Nodwyd bod adroddiadau'r Ombwdsmon a Phanel Dyfarnu Cymru yn cael eu dosbarthu i Glercod yr holl Gynghorau Tref a Chymuned yn dilyn pob cyfarfod o'r pwyllgor. Nodwyd y gellid gofyn am adborth gan Glercod Cynghorau Tref a Chymuned ar anghenion hyfforddi eu Cyngor gan fod ganddynt fwy o wybodaeth am anghenion hyfforddi eu Haelodau. Nodwyd hefyd, er efallai nad oedd rhoi hyfforddiant yn broblem, roedd ymgysylltiad aelodau â hyfforddiant yn broblem barhaus. Nid oedd pob cynllun hyfforddi wedi'i ddychwelyd.
- 15 Diweddariad ar faterion Panel Dyfarnu Cymru**  
CYTUNWYD i nodi'r adroddiad a dddosbarthwyd trwy e-bost. Byddai'r adroddiad hwn yn cael ei dddosbarthu i holl Glercod Cynghorau Tref a Chymuned ac Arweinwyr y Grwpiau.
- 16 Diweddariad ar faterion Ombwdsmon y Gwasanaethau Cyhoeddus**  
CYTUNWYD i nodi'r adroddiad. Byddai'r adroddiad hwn yn cael ei dddosbarthu i holl Glercod Cynghorau Tref a Chymuned ac Arweinwyr y Grwpiau.
- 17 Blaenraglen Waith**  
CYTUNWYD i nodi cynnwys y Flaenraglen Gwaith fel y'i cyflwynwyd.
- 18 Unrhyw Fater Arall**  
Dywedodd y Cadeirydd mai hwn oedd cyfarfod olaf Mrs Caroline White a diolchodd iddi am ei holl waith a'i hymrwymiad dros y 10 mlynedd diwethaf. Dymunodd pawb yn dda iddi ar gyfer y dyfodol.

**Cadarnhawyd yng Nghyfarfod y Pwyllgor Moeseg a Safonau a  
gynhaliwyd ar xxxxx  
Cadeirydd: \_\_\_\_\_**

# Tudalen 11

Dyddiad: \_\_\_\_\_

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

## Cofnod o Gamau Gweithredu Cyfarfodydd Pwyllgor Moeseg a Safonau Cyngor Sir Ceredigion 2022-2023\*

Diben y Cofnod hwn yw monitro'r camau gweithredu y mae aelodau'r Pwyllgor Moeseg a Safonau wedi cytuno arnynt yn eu cyfarfodydd e.e. lle bo aelodau'r Pwyllgor Moeseg a Safonau wedi gofyn am gyflwyno adroddiad ger eu bron yn y dyfodol, neu wedi gofyn am wybodaeth ar gyfer un o gyfarfodydd y dyfodol.

Er mwyn cael mwy o wybodaeth am y Cofnod o Gamau Gweithredu, cysylltwch â'r Swyddog Safonau.

Diweddarwyd: 18 Hydref 2023

\*Blwyddyn Fwrdeistrefol

Caiff y camau gweithredu sydd wedi'u nodi mewn gwyrdd ac sydd wedi'u cwblhau ('Do') eu tynnu oddi ar y Cofnod Gweithredu dilynol.

### Acronymau:

AW – Archwilio Cymru

CE: Prif Weithredwr

CLO – Swyddog Arweiniol  
Corfforaethol

FWP – Blaenraglen Waith

SO – Swyddog Safonau

MO – Swyddog Monitro

CM – Rheolwr Corfforaethol

ESC – Pwyllgor Moeseg a Safonau

OVW – Un Llais Cymru

L&G – Llywodraethol a Chyfreithiol

N/A – Amherthnasol

TBC – I'w Gadarnhau

Rhif	Dyddiad Cyfarfod y Pwyllgor Moeseg a Safonau	Eitem	Nodwyd / Sylwadau	Camau Gweithredu	Swyddog(ion) â chyfrifoldeb dros y Cam Gweithredu	Diweddariad ar y Datblygiadau	I'w adrodd nesaf	Wedi'i gwblhau? Do/Naddo
1,	25/1/23	Trafod gydag arweinwyr y pleidiau ddulliau o hybu a chynnal safonau uchel o ran ymddygiad gan Aelodau Cyngor Sir Ceredigion gan gynnwys y dyletswyddau sy'n ofynnol o dan Adrannau 62-63 o Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021		Gwneud trefniadau i ddarparu hyfforddiant gloywi ar y Cod yn fuan	MO / LE	Trefnwyd ar gyfer 18 Mai 2023		Do

Rhif	Dyddiad Cyfarfod y Pwyllgor Moeseg a Safonau	Eitem	Nodwyd / Sylwadau	Camau Gweithredu	Swyddog(ion) â chyfrifoldeb dros y Cam Gweithredu	Diweddariad ar y Datblygiadau	I'w adrodd nesaf	Wedi'i gwblhau? Do/Naddo
2.	25/1/23	<b>Cysoni'r trothwyon ar gyfer rhoddion / lletygarwch ar draws pob Awdurdod yng Nghymru</b>	CYTUNWYD: Bod amrywiaeth leol yn dderbyniol, er y cytunir mewn egwyddor â'r syniad o gysondeb.	Dylai'r trothwy ar gyfer rhoddion i Aelodau'r Cyngor a Swyddogion fod yn cyd-fynd â'i gilydd. Bydd y Pwyllgor yn ystyried y cynnig hwn ymhellach a bydd yn cael ei roi yn y Flaenraglen Waith i'w ystyried. Felly hefyd, o bosib, gan y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd, yn ôl yr angen. Dim ond y Cyngor all wneud	MO / NJ	Danfonwyd ebost at MO /NJ 17/2/23  Cyfarfod 3/4/23: Cytunwyd y byddai'n cael ei adolygu eto mewn chwe mis gan ei fod bellach hefyd yn rhan o'r ymgynghoriad yn adroddiad Penn. Byddai hwn yn cael ei osod ar y Flaenraglen Waith.	15/11/23 10/1/24	

Rhif	Dyddiad Cyfarfod y Pwyllgor Moeseg a Safonau	Eitem	Nodwyd / Sylwadau	Camau Gweithredu	Swyddog(ion) â chyfrifoldeb dros y Cam Gweithredu	Diweddariad ar y Datblygiadau	I'w adrodd nesaf	Wedi'i gwblhau? Do/Naddo
				newidiadau i'r Côd.				
3.	25/1/23	<b>Hunanwerth uso'r Pwyllgor Moeseg a Safonau</b>	CYTUNWYD i roi rhagor o ystyriaeth i'r hunanwerthus o o ran cael gwared ar yr opsiwn canolig yn yr holiadur hunanwerthus o ac ychwanegu cwestiwn ar effeithiolrwydd y Pwyllgor o ran llwyth gwaith agenda'r pwyllgor.	Danfonwyd fersiwn diwygiedig at yr Aelodau 16/2/23 ar gyfer sylw pellach	LE	Derbyniwyd ymatebion. Bydd yr hunanwerthus i-ad yn cael ei anfon at Aelodau ym mis Mai 2023.  Anfonwyd yr holiadur at Aelodau.  Trefnwyd gweithdy i'r aelodau yn dilyn y cyfarfod ar 5/6/23. Gohiriwyd y gweithdy ar 6/9/23 gan nad oess nifer o aelodau yn	5/6/23  Gweithdy i'w ail- drefnu	



Rhif	Dyddiad Cyfarfod y Pwyllgor Moeseg a Safonau	Eitem	Nodwyd / Sylwadau	Camau Gweithredu	Swyddog(ion) â chyfrifoldeb dros y Cam Gweithredu	Diweddariad ar y Datblygiadau	I'w adrodd nesaf	Wedi'i gwblhau? Do/Naddo
						methu mynychu.		
4.		<b>Adolygu'r Datganiad o Weledigaeth</b>		Rhoddodd yr Aelodau eu barn dros e- bost	LE	Adroddwyd i'r Pwyllgor Moeseg a Safonau ar 3/4/23  CYTUNWYD yn y cyfarfod ar 5/6/23 byddai Datganiad o Weledigaeth yn parhau if od yn addas i'w bwrpas.	3/4/23  5/6/23	Do
5.	3/4/23	<b>Templed ar gyfer Arweinwyr y Grwpiau Gwleidyddol</b>		Addaswyd paragraff 12.  Anfonwyd y templed at arweinwyr y grwpiau i'w lenwi.	EP / LE		Adroddwyd 5/6/23	Do

Rhif	Dyddiad Cyfarfod y Pwyllgor Moeseg a Safonau	Eitem	Nodwyd / Sylwadau	Camau Gweithredu	Swyddog(ion) â chyfrifoldeb dros y Cam Gweithredu	Diweddariad ar y Datblygiadau	I'w adrodd nesaf	Wedi'i gwblhau? Do/Naddo
				Trefnwyd gweithdy ar gyfer aelodau'r Pwyllgor Moeseg a Safonau ac arweinwyr y grwpiau ar 15/5/23				
6.	3/4/23	<b>Penodi Is-gadeirydd</b>		Gohiriwyd tan y cyfarfod nesaf		Cadarnhaodd JW y byddai'n fodlon aros yn Is-gadeirydd hyd nes i'w gyfnod yn y swydd ddod i ben	5/6/23  Adroddwyd i'r Pwyllgor 10/1/23	
7.	3/4/23  5/6/23	<b>Adolygu'r Datganiad o Weledigaeth</b>		CYTUNWYD i ohirio'r penderfyniad ynghylch geiriad y datganiad fel y gellid ystyried y cynnig i ychwanegu'r	MO / Cadeirydd	Wedi'i osod yn y Flaenraglen Waith ar gyfer y cyfarfod nesaf  CYTUNWYD yn y cyfarfod	5/6/23	Y

Rhif	Dyddiad Cyfarfod y Pwyllgor Moeseg a Safonau	Eitem	Nodwyd / Sylwadau	Camau Gweithredu	Swyddog(ion) â chyfrifoldeb dros y Cam Gweithredu	Diweddariad ar y Datblygiadau	I'w adrodd nesaf	Wedi'i gwblhau? Do/Naddo
				geiriau 'busnesau a sefydliadau' ar ôl 'bobl'.		ar 5/6/23 bod y Datganiad o Weledigaeth yn parhau if od yn addas at ei bwrpas.		
8.	3/4/23	Gweddarlledu gwrandawriad au'r Pwyllgor Moeseg a Safonau mewn awdurdodau eraill		Rhannu recordiadau o weddarllediada u gan awdurdodau eraill, at ddibenion hyfforddi	LME	Wedi rhannu dolenni presennol gyda'r MO ac wedi'u danfon at Aelodau'r Pwyllgor.		
9.	3/4/23 5/6/23	Hyfforddiant gloywi ar y Cod Ymddygiad ar gyfer Cynghorau Tref a Chymuned		I'w gynnig i Gynghorau Tref a Chymuned yn 2024	DJ / MO			
10	3/4/23 5/6/23	Ymgynghori ad ynghylch adroddiad Penn		Bydd ymateb drafft i'r 20 cwestiwn a baratowyd gan	MO	Dosbarthwyd i Aelodau'r Pwyllgor Moeseg a	5/6/23:CYT UNWYD i nodi y byddai	Y

Rhif	Dyddiad Cyfarfod y Pwyllgor Moeseg a Safonau	Eitem	Nodwyd / Sylwadau	Camau Gweithredu	Swyddog(ion) â chyfrifoldeb dros y Cam Gweithredu	Diweddariad ar y Datblygiadau	I'w adrodd nesaf	Wedi'i gwblhau? Do/Naddo
				y MO yn cael ei gylchredeg ymhlith yr Aelodau		Safonau drwy e-bost a'u llwytho ar Teams er mwyn cael mewnbwn gan yr Aelodau.  Gofynnwyd am ymatebion erbyn 30 Ebrill  Ymateb i'r ymgynghoriad wedi'i gyflwyno	ymateb i'r ymgynghoriad yn cael ei gyflwyno fel ag y mae.	
11	5/6/23	<b>Cynllunio Olyniaeth i'r Aelodau Annibynnol</b>		Adroddwyd i'r Cyngor Sefydlu rhestr fer / panel cyfweld	LME	Cymerwyd adroddiad i'r Cyngor  Cynhaliwyd panel rhestr fer ar 9/10/23	Diweddariad 15/11/23`	

Rhif	Dyddiad Cyfarfod y Pwyllgor Moeseg a Safonau	Eitem	Nodwyd / Sylwadau	Camau Gweithredu	Swyddog(ion) â chyfrifoldeb dros y Cam Gweithredu	Diweddariad ar y Datblygiadau	I'w adrodd nesaf	Wedi'i gwblhau? Do/Naddo
						Cynhelir cyfweiliadau ar 16/11/23		
12	5/6/23	<b>Hunanwerth uso craffu</b>		CYTUNWYD y byddai gweithdy'n cael ei gynnal i ystyried yr ymatebion ac i flaenoriaethu gwaith y pwyllgor yn y dyfodol.	LME	Trefnwyd ar gyfer 6/9/23  Gohiriwyd gan nad oedd nifer yn medru mynychu. I'w drafod ar ddiwedd y cyfarfod ar 16/11/23	Gweithdy yn dilyn y cyfarfod ar 16/11/23	
13	5/6/23	<b>Diweddariad am faterion Panel Dyfarnu Cymru</b>		Byddai'r adroddiad hwn yn cael ei ddosbarthu i holl Glercod Cynghorau Tref a Chymuned ac Arweinwyr Grwpiau.	LE / DJ	Danfonwyd		Do

Rhif	Dyddiad Cyfarfod y Pwyllgor Moeseg a Safonau	Eitem	Nodwyd / Sylwadau	Camau Gweithredu	Swyddog(ion) â chyfrifoldeb dros y Cam Gweithredu	Diweddariad ar y Datblygiadau	I'w adrodd nesaf	Wedi'i gwblhau? Do/Naddo
14	5/6/23	<b>Diweddariad am faterion Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus</b>		Byddai'r adroddiad hwn yn cael ei ddosbarthu i holl Glercod Cynghorau Tref a Chymuned ac Arweinwyr Grwpiau.	LE /DJ	Danfonwyd		Do



Cyngor Sir  
**CEREDIGION**  
County Council

## CAIS I'R PWYLLGOR MOESeg A SAFONAU AM OLLYNGIAD

### Gwybodaeth

Darllenwch gynnwys y siart llif a fydd yn eich helpu i benderfynu a oes angen gollyngiad arnoch.

Dylai Cyngorwyr fod yn ymwybodol o'r Cod Ymddygiad a'i gynnwys. Os ydych chi'n ansicr ynglŷn ag unrhyw beth, mae croeso ichi gysylltu â'r Swyddog Monitro.

Dylech sicrhau mai **DIM OND UN** mater sydd dan sylw ar bob ffurflen. Os oes mwy nag un mater (achosion gwahanol) dylech ddefnyddio ffurflenni ar wahân ar eu cyfer.

Os oes arnoch angen gollyngiad ar gyfer Cyngor Tref/Cymuned **A'R** Cyngor Sir mae rhaid defnyddio **gwahanol** ffurfleni am bob cais.

### **Anfonwch y ffurflen wedi'i chwblhau i:**

[moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru](mailto:moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru) / [ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk](mailto:ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk)

Moeseg a Safonau  
Neuadd Cyngor Ceredigion,  
Penmorfa,  
Aberaeron,  
Ceredigion,  
SA46 0PA  
**Ffôn: 01545 570881**

### **Am ragor o wybodaeth neu gyngor, cysylltwch â:**

**Swyddog Monitro** - Elin Prysor  
Neuadd Cyngor Ceredigion,  
Penmorfa,  
Aberaeron,  
Ceredigion,  
SA46 0PA

[SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk](mailto:SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk) / [MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk](mailto:MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk)

# Tudalen 24

Ffurflen diwygiedig 23/03/20



Cyngor Sir  
**CEREDIGION**  
County Council

## CAIS I'R PWYLLGOR MOESEG A SAFONAU AM OLLYNGIAD

Mae'n RHAID cwblhau pob rhan o'r ffurflen. Darllenwch y Canllawiau wrth lanw'r ffurflen.

### 1. EICH MANYLION

Eich enw llawn: Cyng Gareth Davies

Cyngor:

Sir:

Tref/Cymuned:

Enw eich Cyngor: Cyngor Sir Ceredigion

Eich cyfeiriad: 6 Dôl yr Odyn, Paryronnen, llanbadarn Fawr, Aberystwyth, Ceredigion

Cod post: SY23 3SS

Rhif(au) ffôn: 01970 624929 (Cartref) 07855 906326 (Symudol)

Cyfeiriad e-bost: Gareth.Davies@ceredigion.llyw.cymru

### 2. MANYLION EICH BUDDIANT

Beth yw'r mater y bydd y Cyngor yn ei drafod?

Premiwm Treth y Cyngor ar gyfer Eiddo Gwag Hirdymor ac Ail-Gartrefi yng Ngheredigion

Disgrifiwch eich buddiant sy'n rhagfarnu yn y mater uchod, gan gynnwys eich cysylltiad chi ag ef:  
(1)

Rwyf yn cyd-berchenog am gwraig, eiddo sydd yn cael ei osod



# Tudalen 25

Ffurflen diwygiedig 23/03/20

Ble caiff y mater uchod ei drafod? (er enghraifft, Cabinet, Cyngor Sir, Cyngor Tref/Cymuned) <sup>(2)</sup>

**Sir - Cyngor**

**Sir – Cabinet**

**Sir - Pwyllgor**

**Tref / Cymuned**

**Arall**

**(rhowch fanylion)**

---

I ba baragraff o'r Cod Ymddygiad i Gynghorwyr (argraffiad 20 Mai 2016) y mae'r buddiant hwn yn berthnasol?

**Paragraff 10 (2) (a)** os yw'n gysylltiedig â'r canlynol, neu'n debygol o effeithio arnynt —

- (i) unrhyw gyflogaeth yr ydych yn ymgymryd â hi neu fusnes yr ydych yn ei redeg;
- (ii) unrhyw berson sy'n eich cyflogi neu sydd wedi eich penodi, unrhyw ffyrm yr ydych yn bartner ynddi neu unrhyw gwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl;
- (iii) unrhyw berson, ac eithrio eich awdurdod, sydd wedi rhoi taliad i chi mewn cysylltiad â'ch ethol neu mewn cysylltiad ag unrhyw dreuliau a dynnwyd gennych wrth i chi gyflawni eich dyletswyddau fel aelod;
- (iv) unrhyw gorff corfforaethol y mae ganddo le busnes neu dir yn ardal eich awdurdod, ac y mae gennych chi fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sydd gan y corff hwnnw ac sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £25,000 neu un ganfed ran o gyfanswm cyfalaf cyfrannau dyroddedig y corff hwnnw;
- (v) unrhyw gontract am nwyddau, gwasanaethau neu waith neu weithfeydd a wnaed rhyngoch chi, rhwng ffyrm yr ydych yn bartner ynddi, neu rhwng cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu rhwng corff o'r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod a'ch awdurdod;
- (vi) unrhyw dir y mae gennych fuddiant llesiannol ynddo ac sydd yn ardal eich awdurdod;
- (vii) unrhyw dir y mae eich awdurdod yn landlord arno ac y mae ffyrm yr ydych yn bartner ynddi, cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu gorff o'r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod yn denant arno;
- (viii) unrhyw gorff yr ydych wedi eich ethol, eich penodi neu eich enwebu gan eich awdurdod i fod arno;
- (ix) unrhyw —
- (aa) awdurdod cyhoeddus neu gorff sy'n arfer swyddogaethau o natur gyhoeddus;
- (bb) cwmni, cymdeithas ddiwydiannol a darbodus, elusen, neu gorff arall a chanddo ddibenion elusennol;
- (cc) corff y mae dylanwadu ar farn neu bolisi cyhoeddus ymhlith ei brif ddibenion;
- (chch) undeb llafur neu gymdeithas broffesiynol; neu
- (dd) clwb preifat neu gymdeithas breifat sy'n gweithredu o fewn ardal eich awdurdod, yr ydych yn aelod ohono neu ohoni neu mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo neu ynddi;

# Tudalen 26

Ffurflen diwygiedig 23/03/20

(x) unrhyw dir yn ardal eich awdurdod y mae gennych drwydded (ar eich pen eich hun neu ar y cyd ag eraill) i'w feddiannu am 28 o ddiwrnodau neu fwy;

**Paragraff 10 (2) (b)** pe byddai'n rhesymol ystyried penderfyniad arno yn benderfyniad a fyddai'n effeithio —

(i) ar eich llesiant neu eich sefyllfa ariannol, neu lesiant neu sefyllfa ariannol person yr ydych yn byw gydag ef, neu unrhyw berson y mae gennych gysylltiad personol agos ag ef;

(ii) ar unrhyw gyflogaeth yr ymgwymerir â hi neu fushes a redir gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i);

(iii) ar unrhyw berson sy'n cyflogi neu sydd wedi penodi'r cyfryw bersonau ag a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i), unrhyw ffyrm y mae'r cyfryw bersonau'n bartneriaid ynddi, neu unrhyw gwmni y maent yn gyfarwyddwyr arno;

(iv) ar unrhyw gorff corfforaethol y mae gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £5,000; neu

(v) ar unrhyw gorff a restrir ym mharagraffau 10(2)(a)(ix)(aa) i (dd) y mae personau a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo,

a hynny i raddau mwy—

(aa) yn achos awdurdod â dosbarthiadau etholiadol neu wardiau, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn y dosbarth etholiadol neu'r ward, yn ôl y digwydd, y bydd y penderfyniad yn effeithio arnynt; neu

(bb) ym mhob achos arall, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, o bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn ardal yr awdurdod.

**Paragraff 13** Bydd gennych hefyd fuddiant sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fushes sydd gerbron un o bwyllgorau trosolygu a chraffu eich awdurdod (neu un o is-bwyllgorau pwyllgor o'r fath) —

(a) os bydd y busnes hwnnw'n gysylltiedig â phenderfyniad a wnaed (p'un a gafodd ei weithredu ai peidio) neu gam a gymerwyd gan weithrediaeth, bwrdd, neu un arall o bwyllgorau, is-bwyllgorau, cyd-bwyllgorau neu o gyd-is-bwyllgorau eich awdurdod; a

(b) os oeddech chi, ar yr adeg pan wnaed y penderfyniad neu pan gymerwyd y cam, yn aelod o'r weithrediaeth, y bwrdd, y pwyllgor, yr is-bwyllgor, y cyd-bwyllgor neu'r cyd-is-bwyllgor a grybwyllir yn is-baragraff (a) a'ch bod chi'n bresennol pan wnaed y penderfyniad hwnnw neu pan gymerwyd y cam hwnnw.

# Tudalen 27

Ffurflen diwygiedig 23/03/20

## 3. GWYBODAETH I ATEGU'CH CAIS

Nodwch unrhyw wybodaeth ychwanegol (cefndir/ffeithiol) i gadarnhau/esbonio eich buddiant ymhellach. Bydd hyn yn cynorthwyo'r Pwyllgor wrth iddo drafod eich cais am ollyngiad.  
**(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)**

Dwi'n berchenar eiddo sydd wedi bod yn fy mediant ers tua 15 mlynedd ac mae wedi gael ei renti allan drwy'r holl gyfnod hynny. Mi fydd y Cyngor yn ystyried Premiwm Treth y Cyngor ar Ail Gartrefi ac Eiddo gwag Hirdymor yn ystod y broses o osod Cyllideb Refeniw y Cyngor maes o law mewn nifer o bwyllgorau. Nid yw'r canllawiau yn glir a yw fy eiddo I yn syrthio mewn i'r ddau gategori yma.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

## 4. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD

Mae Rheoliadau Pwyllgor Safonau (Rhoi Gollyngiadau)(Cymru) 2001 yn pennu o dan ba amgylchiadau y gall y Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad. Nodir isod y sail ar gyfer rhoi gollyngiad.

Ar ba sail o blith y canlynol y credwch y dylid rhoi gollyngiad yn yr achos hwn? Ticiwch bob bocs sy'n briodol.

(a) os oes gan ddim llai na hanner aelodau'r awdurdod perthnasol neu hanner aelodau un o bwyllgorau'r awdurdod (yn ôl fel y digwydd) y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw;	<input type="checkbox"/>
(b) os oes gan ddim llai na hanner aelodau gweithrediaeth arweinydd a chabinet y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw a bod naill ai paragraff (d) neu baragraff (e) hefyd yn gymwys;	<input type="checkbox"/>
(c) yn achos cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol, os byddai anallu aelod i gymryd rhan yn tarfu ar gydbwysedd gwleidyddol yr awdurdod perthnasol neu'r pwyllgor o'r awdurdod y mae'r busnes i'w ystyried ganddo i'r fath raddau nes y byddai'r canlyniad yn debygol o gael ei effeithio;	<input type="checkbox"/>
(d) os yw natur buddiant yr aelod yn gyfryw fel na fyddai cyfranogiad yr aelod yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo yn niweidio hyder y cyhoedd yn y modd y mae busnes yr awdurdod perthnasol yn cael ei gynnal;	<input checked="" type="checkbox"/>
(e) os yw'r buddiant yn gyffredin i'r aelod ac i gyfran arwyddocaol o'r cyhoedd;	<input checked="" type="checkbox"/>
(f) os oes cyfiawnhad i'r aelod gymryd rhan yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo oherwydd rôl neu arbenigedd penodol yr aelod;	<input checked="" type="checkbox"/>
(g) os yw'r busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo i'w ystyried gan bwyllgor trosolwg a chraffu i'r awdurdod perthnasol ac nad yw buddiant yr aelod yn fuddiant ariannol	<input type="checkbox"/>
(h) os yw'r busnes sydd i'w ystyried yn berthnasol i arian neu eiddo corff gwirfoddol y mae'r aelod yn aelod o'i bwyllgor neu ei fwrdd rheoli heblaw fel cynrychiolydd yr awdurdod perthnasol ac nad oes gan yr aelod unrhyw fuddiant arall yn y busnes hwnnw ar yr amod na fydd unrhyw ollyngiad yn ymestyn i gymryd rhan mewn unrhyw bleidlais mewn perthynas â'r busnes hwnnw; neu	<input type="checkbox"/>
(i) os yw'n ymddangos i'r pwyllgor ei bod o les i drigolion ardal yr awdurdod perthnasol i'r anallu gael ei godi, ar yr amod bod hysbysiad ysgrifenedig bod y gollyngiad yn cael ei ganiatáu yn cael ei roi i Gynulliad Cenedlaethol Cymru o fewn saith diwrnod a hynny mewn unrhyw fodd y gall ei bennu.	<input type="checkbox"/>
(j) mae'n ymddangos i'r pwyllgor fel arall ei bod yn briodol rhoi gollyngiad	<input checked="" type="checkbox"/>

## 5. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD - MWY O WYBODAETH

Nodwch isod y rhesymau pam rydych chi'n credu y dylai'r Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad yn yr achos hwn (hynny yw, esboniwch pam rydych chi'n credu y bodlonwyd un neu fwy o'r meini prawf ar gyfer rhoi gollyngiad)

**(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)**

Fi yw'r Aelod Cabinet sydd a chyfrifoldeb am Gwasanaethau Cyllid a Chaffael. Yr Adran Gyllid a Chaffael fydd yn arwain ar y trafodaethau yma.

Fel y soniais yn gynharach, dydi hi ddim yn glir a yw fy eiddo yn syrthio i gategori Ail Gartref neu Eiddo Gwag. Ar hyd yr amser mae'r eiddo wedi bod yn fy mherchnogaeth, nid oes un cyfnod wedi bod pan mae wedi bod yn wag. Felly ni all yn eiddo gael ei ystyried fel Ail-Gartref, (gan and oes gennyf unrhyw fwriad o fyw ynddo), Na hefyd fel Eiddo Gwag Hirdymor gan fod tenantiaid ynddo trwy gydol yr amser.

Dwi'n credu yn gryf y dylai'r Aelod Cabinet fod ar hawl i siarad yn rhydd ynghylch ar pwnc yma, sydd yn galli bod yn bwnc emosiynol yn ogystal â phwnc sydd a elfennau technegol yn perthyn iddo.

Gofynaf yn garedig i'r pwyllgor ystyried fy nghais yn garedig a chaniatau i fi siarad a phleidleisio ar y mater yma.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

## 6. CAIS

A ydych chi'n gwneud cais am ollyngiad i siarad yn unig, ynteu i siarad a phleidleisio?

Siarad yn Unig:

Siarad a Phleidleisio:

Rhowch reswm dros hyn:

## 7. HYD Y GOLLYNGIAD

Am ba hyd y gofynnir am y gollyngiad hwn?

**Penodol:**

Cyfarfod(ydd) Penodol:

Nodwch ddyddiad(au)'r cyfarfod(ydd): \_\_\_\_\_

**Cyffredinol:**

# Tudalen 29

Ffurflen diwygiedig 23/03/20

Chwe mis:

Deuddeg mis: x

## 8. DATGANIAD

Yr wyf yn gofyn am ollyngiad ynglŷn â'r mater uchod.

**Yr wyf yn cadarnhau fod y wybodaeth a roddir ar y ffurflen hon yn wir hyd eithaf fy ngwybodaeth. Rwy'n cytuno y gall y cais yma a'r wybodaeth sy'n gynwysedig ffurfio rhan o adroddiad cyhoeddus i'r Pwyllgor Moeseg a Safonau.**

Llofnod:

Dyddiad:

### Anfonwch y ffurflen hon yn ôl i:

Moeseg a Safonau  
Neuadd Cyngor Ceredigion  
Penmorfa  
Aberaeron  
Ceredigion  
SA46 0PA

Ffôn: 01545 570881

[moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru](mailto:moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru) / [ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk](mailto:ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk)

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol



Cyngor Sir  
**CEREDIGION**  
County Council

## CAIS I'R PWYLLGOR MOESeg A SAFONAU AM OLLYNGIAD

### Gwybodaeth

Darllenwch gynnwys y siart llif a fydd yn eich helpu i benderfynu a oes angen gollyngiad arnoch.

Dylai Cyngorwyr fod yn ymwybodol o'r Cod Ymddygiad a'i gynnwys. Os ydych chi'n ansicr ynglŷn ag unrhyw beth, mae croeso ichi gysylltu â'r Swyddog Monitro.

Dylech sicrhau mai **DIM OND UN** mater sydd dan sylw ar bob ffurflen. Os oes mwy nag un mater (achosion gwahanol) dylech ddefnyddio ffurflenni ar wahân ar eu cyfer.

Os oes arnoch angen gollyngiad ar gyfer Cyngor Tref/Cymuned **A'R** Cyngor Sir mae rhaid defnyddio **gwahanol** ffurfleni am bob cais.

### **Anfonwch y ffurflen wedi'i chwblhau i:**

[moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru](mailto:moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru) / [ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk](mailto:ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk)

Moeseg a Safonau  
Neuadd Cyngor Ceredigion,  
Penmorfa,  
Aberaeron,  
Ceredigion,  
SA46 0PA  
**Ffôn: 01545 570881**

### **Am ragor o wybodaeth neu gyngor, cysylltwch â:**

**Swyddog Monitro** - Elin Prysor  
Neuadd Cyngor Ceredigion,  
Penmorfa,  
Aberaeron,  
Ceredigion,  
SA46 0PA

[SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk](mailto:SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk) / [MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk](mailto:MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk)

# Tudalen 32

Ffurflen diwygiedig 23/03/20



Cyngor Sir  
**CEREDIGION**  
County Council

## CAIS I'R PWYLLGOR MOESEG A SAFONAU AM OLLYNGIAD

Mae'n RHAID cwblhau pob rhan o'r ffurflen. Darllenwch y Canllawiau wrth lanw'r ffurflen.

### 1. EICH MANYLION

Eich enw llawn: CATRIN M S DAVIES

Cyngor:

Sir:

Tref/Cymuned:

Enw eich Cyngor: CEREDIGION

Eich cyfeiriad: SIMNE WEN, 3 STRYD NEWYDD, TALYBONT, CEREDIGION.

Cod post: SY24 5HD

Rhif(au) ffôn: 07866 452287

Cyfeiriad e-bost: Catrin.M.S.Davies@ceredigion.llyw.cymru

### 2. MANYLION EICH BUDDIANT

Beth yw'r mater y bydd y Cyngor yn ei drafod?  
Bydd y Cyngor yn trafod codi'r dreth ar dai gweigion.

Disgrifiwch eich buddiant sy'n rhagfarnu yn y mater uchod, gan gynnwys eich cysylltiad chi ag ef:  
(<sup>1</sup>) Rydw i yn berchen ar dŷ gwag. Gall codi treth ar dŷ gwag effeithio arna i.



# Tudalen 33

Ffurflen diwygiedig 23/03/20

Ble caiff y mater uchod ei drafod? (er enghraifft, Cabinet, Cyngor Sir, Cyngor Tref/Cymuned) <sup>(2)</sup>

**Sir - Cyngor**

**Sir – Cabinet**

**Sir - Pwyllgor**

**Tref / Cymuned**

**Arall**

**(rhowch fanylion)**

---

I ba baragraff o'r Cod Ymddygiad i Gynghorwyr (argraffiad 20 Mai 2016) y mae'r buddiant hwn yn berthnasol?

**Paragraff 10 (2) (a)** os yw'n gysylltiedig â'r canlynol, neu'n debygol o effeithio arnynt —

(i) unrhyw gyflogaeth yr ydych yn ymgymryd â hi neu fusnes yr ydych yn ei redeg;

(ii) unrhyw berson sy'n eich cyflogi neu sydd wedi eich penodi, unrhyw ffyrn yr ydych yn bartner ynddi neu unrhyw gwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl;

(iii) unrhyw berson, ac eithrio eich awdurdod, sydd wedi rhoi taliad i chi mewn cysylltiad â'ch ethol neu mewn cysylltiad ag unrhyw dreuliau a dynnwyd gennych wrth i chi gyflawni eich dyletswyddau fel aelod;

(iv) unrhyw gorff corfforaethol y mae ganddo le busnes neu dir yn ardal eich awdurdod, ac y mae gennych chi fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sydd gan y corff hwnnw ac sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £25,000 neu un ganfed ran o gyfanswm cyfalaf cyfrannau dyroddedig y corff hwnnw;

(v) unrhyw gontract am nwyddau, gwasanaethau neu waith neu weithfeydd a wnaed rhyngoch chi, rhwng ffyrn yr ydych yn bartner ynddi, neu rhwng cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu rhwng corff o'r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod a'ch awdurdod;

(vi) unrhyw dir y mae gennych fuddiant llesiannol ynddo ac sydd yn ardal eich awdurdod;

(vii) unrhyw dir y mae eich awdurdod yn landlord arno ac y mae ffyrn yr ydych yn bartner ynddi, cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu gorff o'r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod yn denant arno;

(viii) unrhyw gorff yr ydych wedi eich ethol, eich penodi neu eich enwebu gan eich awdurdod i fod arno;

(ix) unrhyw —

(aa) awdurdod cyhoeddus neu gorff sy'n arfer swyddogaethau o natur gyhoeddus;

(bb) cwmni, cymdeithas ddiwydiannol a darbodus, elusen, neu gorff arall a chanddo ddibenion elusennol;

(cc) corff y mae dylanwadu ar farn neu bolisi cyhoeddus ymhlith ei brif ddibenion;

(chch) undeb llafur neu gymdeithas broffesiynol; neu

(dd) clwb preifat neu gymdeithas breifat sy'n gweithredu o fewn ardal eich awdurdod, yr ydych yn aelod ohono neu ohoni neu mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo neu ynddi;

# Tudalen 34

Ffurflen diwygiedig 23/03/20

(x) unrhyw dir yn ardal eich awdurdod y mae gennych drwydded (ar eich pen eich hun neu ar y cyd ag eraill) i'w feddiannu am 28 o ddiwrnodau neu fwy;

**Paragraff 10 (2) (b)** pe byddai'n rhesymol ystyried penderfyniad arno yn benderfyniad a fyddai'n effeithio —

(i) ar eich llesiant neu eich sefyllfa ariannol, neu lesiant neu sefyllfa ariannol person yr ydych yn byw gydag ef, neu unrhyw berson y mae gennych gysylltiad personol agos ag ef;

(ii) ar unrhyw gyflogaeth yr ymgwymerir â hi neu fushes a redir gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i);

(iii) ar unrhyw berson sy'n cyflogi neu sydd wedi penodi'r cyfryw bersonau ag a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i), unrhyw ffyrn y mae'r cyfryw bersonau'n bartneriaid ynddi, neu unrhyw gwmni y maent yn gyfarwyddwyr arno;

(iv) ar unrhyw gorff corfforaethol y mae gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £5,000; neu

(v) ar unrhyw gorff a restrir ym mharagraffau 10(2)(a)(ix)(aa) i (dd) y mae personau a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo,

a hynny i raddau mwy—

(aa) yn achos awdurdod â dosbarthiadau etholiadol neu wardiau, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn y dosbarth etholiadol neu'r ward, yn ôl y digwydd, y bydd y penderfyniad yn effeithio arnynt; neu

(bb) ym mhob achos arall, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, o bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn ardal yr awdurdod.

**Paragraff 13** Bydd gennych hefyd fuddiant sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fushes sydd gerbron un o bwyllgorau trosolygu a chraffu eich awdurdod (neu un o is-bwyllgorau pwyllgor o'r fath) —

(a) os bydd y busnes hwnnw'n gysylltiedig â phenderfyniad a wnaed (p'un a gafodd ei weithredu ai peidio) neu gam a gymerwyd gan weithrediaeth, bwrdd, neu un arall o bwyllgorau, is-bwyllgorau, cyd-bwyllgorau neu o gyd-is-bwyllgorau eich awdurdod; a

(b) os oeddech chi, ar yr adeg pan wnaed y penderfyniad neu pan gymerwyd y cam, yn aelod o'r weithrediaeth, y bwrdd, y pwyllgor, yr is-bwyllgor, y cyd-bwyllgor neu'r cyd-is-bwyllgor a grybwyllir yn is-baragraff (a) a'ch bod chi'n bresennol pan wnaed y penderfyniad hwnnw neu pan gymerwyd y cam hwnnw.

**3. GWYBODAETH I ATEGU'CH CAIS**

Nodwch unrhyw wybodaeth ychwanegol (cefndir/ffeithiol) i gadarnhau/esbonio eich buddiant ymhellach. Bydd hyn yn cynorthwyo'r Pwyllgor wrth iddo drafod eich cais am ollyngiad.

**(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)**

Mae'r tŷ yn wag ers blynyddoedd tua 1998. Rydw i wedi ei etifeddu pan oedd eisoes mewn cyflwr drwg. Does cyflenwad dŵr iddo na system garthion.

Mae angen cymaint o waith arno allai ddim â fforddio gwneud y gwaith angenrheidiol er mwyn ei wneud yn dŷ annedd derbyniol.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

**4. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD**

Mae Rheoliadau Pwyllgor Safonau (Rhoi Gollyngiadau)(Cymru) 2001 yn pennu o dan ba amgylchiadau y gall y Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad. Nodir isod y sail ar gyfer rhoi gollyngiad.

Ar ba sail o blith y canlynol y credwch y dylid rhoi gollyngiad yn yr achos hwn? Ticiwch bob bocs sy'n briodol.

(a) os oes gan ddim llai na hanner aelodau'r awdurdod perthnasol neu hanner aelodau un o bwyllgorau'r awdurdod (yn ôl fel y digwydd) y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw;	<input type="checkbox"/>
(b) os oes gan ddim llai na hanner aelodau gweithrediaeth arweinydd a chabinet y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw a bod naill ai paragraff (d) neu baragraff (e) hefyd yn gymwys;	<input type="checkbox"/>
(c) yn achos cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol, os byddai anallu aelod i gymryd rhan yn tarfu ar gydbwysedd gwleidyddol yr awdurdod perthnasol neu'r pwyllgor o'r awdurdod y mae'r busnes i'w ystyried ganddo i'r fath raddau nes y byddai'r canlyniad yn debygol o gael ei effeithio;	<input type="checkbox"/>
(d) os yw natur buddiant yr aelod yn gyfryw fel na fyddai cyfranogiad yr aelod yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo yn niweidio hyder y cyhoedd yn y modd y mae busnes yr awdurdod perthnasol yn cael ei gynnal;	<input checked="" type="checkbox"/>
(e) os yw'r buddiant yn gyffredin i'r aelod ac i gyfran arwyddocaol o'r cyhoedd;	<input type="checkbox"/>
(f) os oes cyfiawnhad i'r aelod gymryd rhan yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo oherwydd rôl neu arbenigedd penodol yr aelod;	<input type="checkbox"/>
(g) os yw'r busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo i'w ystyried gan bwyllgor trosolwg a chraffu i'r awdurdod perthnasol ac nad yw buddiant yr aelod yn fuddiant ariannol	<input checked="" type="checkbox"/>
(h) os yw'r busnes sydd i'w ystyried yn berthnasol i arian neu eiddo corff gwirfoddol y mae'r aelod yn aelod o'i bwyllgor neu ei fwrdd rheoli heblaw fel cynrychiolydd yr awdurdod perthnasol ac nad oes gan yr aelod unrhyw fuddiant arall yn y busnes hwnnw ar yr amod na fydd unrhyw ollyngiad yn ymestyn i gymryd rhan mewn unrhyw bleidlais mewn perthynas â'r busnes hwnnw; neu	<input type="checkbox"/>
(i) os yw'n ymddangos i'r pwyllgor ei bod o les i drigolion ardal yr awdurdod perthnasol i'r anallu gael ei godi, ar yr amod bod hysbysiad ysgrifenedig bod y gollyngiad yn cael ei ganiatáu yn cael ei roi i Gynulliad Cenedlaethol Cymru o fewn saith diwrnod a hynny mewn unrhyw fodd y gall ei bennu.	<input type="checkbox"/>
(j) mae'n ymddangos i'r pwyllgor fel arall ei bod yn briodol rhoi gollyngiad	<input checked="" type="checkbox"/>

## 5. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD - MWY O WYBODAETH

Nodwch isod y rhesymau pam rydych chi'n credu y dylai'r Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad yn yr achos hwn (hynny yw, esboniwch pam rydych chi'n credu y bodlonwyd un neu fwy o'r meini prawf ar gyfer rhoi gollyngiad)

**(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)**

Does dim byd llawer y gallai i ei wneud ynglyn â'r tŷ rydw i yn ei berchen gan ei fod ynghanol tir y mae fy chwaer yn ei ffermio - allai ddim a fforddio ei adnewyddu a gallai ddim â'i werthu felly dydi e ddim yn ffactor i fi wrth drafod materion perthnasol. Dydy perchen ar y tŷ hwn ddim yn effeithio ar fy ngallu i i drafod ac ystyried codi treth uwch ar dai gweigion. Fyddai i ddim yn ystyried y mater hwn yng ngoleuni mod i'n berchen ar ail dŷ ond yn hytrach yn nhermau sut i weithredu yn deg i bob carfan o gymdeithas a'r bobl yr ydym ni yn eu cynrychioli.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

## 6. CAIS

A ydych chi'n gwneud cais am ollyngiad i siarad yn unig, ynteu i siarad a phleidleisio?

Siarad yn Unig:

Siarad a Phleidleisio:

# Tudalen 37

Ffurflen diwygiedig 23/03/20

Rhowch reswm dros hyn:  
Er mwyn gallu dylanwadu ar y penderfyniad.

## 7. HYD Y GOLLYNGIAD

Am ba hyd y gofynnir am y gollyngiad hwn?

**Penodol:**

Cyfarfod(ydd) Penodol:

Nodwch ddyddiad(au)'r cyfarfod(ydd):

**Cyffredinol:**

Chwe mis:

Deuddeg mis:

## 8. DATGANIAD

Yr wyf yn gofyn am ollyngiad ynglŷn â'r mater uchod.

**Yr wyf yn cadarnhau fod y wybodaeth a roddir ar y ffurflen hon yn wir hyd eithaf fy ngwybodaeth. Rwy'n cytuno y gall y cais yma a'r wybodaeth sy'n gynwysedig ffurfio rhan o adroddiad cyhoeddus i'r Pwyllgor Moeseg a Safonau.**

Llofnod:



Dyddiad:

03 / 11 / 23

**Anfonwch y ffurflen hon yn ôl i:**

Moeseg a Safonau  
Neuadd Cyngor Ceredigion  
Penmorfa  
Aberaeron  
Ceredigion  
SA46 0PA

Ffôn: 01545 570881

# Tudalen 38

Ffurflen diwygiedig 23/03/20

[moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru](mailto:moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru) / [ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk](mailto:ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk)



Cyngor Sir  
**CEREDIGION**  
County Council

## CAIS I'R PWYLLGOR MOESeg A SAFONAU AM OLLYNGIAD

### Gwybodaeth

Darllenwch gynnwys y siart llif a fydd yn eich helpu i benderfynu a oes angen gollyngiad arnoch.

Dylai Cyngorwyr fod yn ymwybodol o'r Cod Ymddygiad a'i gynnwys. Os ydych chi'n ansicr ynglŷn ag unrhyw beth, mae croeso ichi gysylltu â'r Swyddog Monitro.

Dylech sicrhau mai **DIM OND UN** mater sydd dan sylw ar bob ffurflen. Os oes mwy nag un mater (achosion gwahanol) dylech ddefnyddio ffurflenni ar wahân ar eu cyfer.

Os oes arnoch angen gollyngiad ar gyfer Cyngor Tref/Cymuned **A'R** Cyngor Sir mae rhaid defnyddio **gwahanol** ffurfleni am bob cais.

### **Anfonwch y ffurflen wedi'i chwblhau i:**

[moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru](mailto:moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru) / [ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk](mailto:ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk)

Moeseg a Safonau  
Neuadd Cyngor Ceredigion,  
Penmorfa,  
Aberaeron,  
Ceredigion,  
SA46 0PA  
**Ffôn: 01545 570881**

### **Am ragor o wybodaeth neu gyngor, cysylltwch â:**

**Swyddog Monitro** - Elin Prysor  
Neuadd Cyngor Ceredigion,  
Penmorfa,  
Aberaeron,  
Ceredigion,  
SA46 0PA

[SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk](mailto:SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk) / [MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk](mailto:MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk)



Cyngor Sir  
**CEREDIGION**  
County Council

**CAIS I'R PWYLLGOR MOESEG A SAFONAU AM OLLYNGIAD**

Mae'n RHAID cwblhau pob rhan o'r ffurflen. Darllenwch y Canllawiau wrth lanw'r ffurflen.

**1. EICH MANYLION**

Eich enw llawn: GARETH IOAN

Cyngor:

Sir:

Tref/Cymuned:

Enw eich Cyngor: CYNGOR CYMUNED LLANLLWCHAEARN

Eich cyfeiriad: CROESHEDDIG NEWYDD, PENTRE'R BRYN, LLANDYSUL, CEREDIGION.

Cod post: SA44 6NB

Rhif(au) ffôn: 01545 560255

Cyfeiriad e-bost: gareth.ioan1@gmail.com

**2. MANYLION EICH BUDDIANT**

Beth yw'r mater y bydd y Cyngor yn ei drafod?

Premiwm ar dreth y Cyngor.

Disgrifiwch eich buddiant sy'n rhagfarnu yn y mater uchod, gan gynnwys eich cysylltiad chi ag ef:  
(1)

Rhan-berchnogaeth ar dy gwyliau yng Ngheredigion.



# Tudalen 41

Ffurflen diwygiedig 23/03/20

Ble caiff y mater uchod ei drafod? (er enghraifft, Cabinet, Cyngor Sir, Cyngor Tref/Cymuned) <sup>(2)</sup>

**Sir - Cyngor**

**Sir – Cabinet**

**Sir - Pwyllgor**

**Tref / Cymuned**

**Arall**

**(rhowch fanylion)**

I ba baragraff o'r Cod Ymddygiad i Gynghorwyr (argraffiad 20 Mai 2016) y mae'r buddiant hwn yn berthnasol?

**Paragraff 10 (2) (a)** os yw'n gysylltiedig â'r canlynol, neu'n debygol o effeithio arnynt —

- (i) unrhyw gyflogaeth yr ydych yn ymgymryd â hi neu fusnes yr ydych yn ei redeg;
- (ii) unrhyw berson sy'n eich cyflogi neu sydd wedi eich penodi, unrhyw ffyrm yr ydych yn bartner ynddi neu unrhyw gwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl;
- (iii) unrhyw berson, ac eithrio eich awdurdod, sydd wedi rhoi taliad i chi mewn cysylltiad â'ch ethol neu mewn cysylltiad ag unrhyw dreuliau a dynnwyd gennych wrth i chi gyflawni eich dyletswyddau fel aelod;
- (iv) unrhyw gorff corfforaethol y mae ganddo le busnes neu dir yn ardal eich awdurdod, ac y mae gennych chi fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sydd gan y corff hwnnw ac sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £25,000 neu un ganfed ran o gyfanswm cyfalaf cyfrannau dyroddedig y corff hwnnw;
- (v) unrhyw gontract am nwyddau, gwasanaethau neu waith neu weithfeydd a wnaed rhyngoch chi, rhwng ffyrm yr ydych yn bartner ynddi, neu rhwng cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu rhwng corff o'r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod a'ch awdurdod;
- (vi) unrhyw dir y mae gennych fuddiant llesiannol ynddo ac sydd yn ardal eich awdurdod;
- (vii) unrhyw dir y mae eich awdurdod yn landlord arno ac y mae ffyrm yr ydych yn bartner ynddi, cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu gorff o'r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod yn denant arno;
- (viii) unrhyw gorff yr ydych wedi eich ethol, eich penodi neu eich enwebu gan eich awdurdod i fod arno;
- (ix) unrhyw —
- (aa) awdurdod cyhoeddus neu gorff sy'n arfer swyddogaethau o natur gyhoeddus;
- (bb) cwmni, cymdeithas ddiwydiannol a darbodus, elusen, neu gorff arall a chanddo ddibenion elusenol;
- (cc) corff y mae dylanwadu ar farn neu bolisi cyhoeddus ymhlith ei brif ddibenion;
- (chch) undeb llafur neu gymdeithas broffesiynol; neu
- (dd) clwb preifat neu gymdeithas breifat sy'n gweithredu o fewn ardal eich awdurdod, yr ydych yn aelod ohono neu ohoni neu mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo neu ynddi;

# Tudalen 42

Ffurflen diwygiedig 23/03/20

(x) unrhyw dir yn ardal eich awdurdod y mae gennych drwydded (ar eich pen eich hun neu ar y cyd ag eraill) i'w feddiannu am 28 o ddiwrnodau neu fwy;

**Paragraff 10 (2) (b)** pe byddai'n rhesymol ystyried penderfyniad arno yn benderfyniad a fyddai'n effeithio —

(i) ar eich llesiant neu eich sefyllfa ariannol, neu lesiant neu sefyllfa ariannol person yr ydych yn byw gydag ef, neu unrhyw berson y mae gennych gysylltiad personol agos ag ef;

(ii) ar unrhyw gyflogaeth yr ymgwymerir â hi neu fusnes a redir gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i);

(iii) ar unrhyw berson sy'n cyflogi neu sydd wedi penodi'r cyfryw bersonau ag a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i), unrhyw ffyrn y mae'r cyfryw bersonau'n bartneriaid ynddi, neu unrhyw gwmni y maent yn gyfarwyddwyr arno;

(iv) ar unrhyw gorff corfforaethol y mae gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £5,000; neu

(v) ar unrhyw gorff a restrir ym mharagraffau 10(2)(a)(ix)(aa) i (dd) y mae personau a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo,

a hynny i raddau mwy—

(aa) yn achos awdurdod â dosbarthiadau etholiadol neu wardiau, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn y dosbarth etholiadol neu'r ward, yn ôl y digwydd, y bydd y penderfyniad yn effeithio arnynt; neu

(bb) ym mhob achos arall, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, o bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn ardal yr awdurdod.

**Paragraff 13** Bydd gennych hefyd fuddiant sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fusnes sydd gerbron un o bwyllgorau trosolygu a chraffu eich awdurdod (neu un o is-bwyllgorau pwyllgor o'r fath) —

(a) os bydd y busnes hwnnw'n gysylltiedig â phenderfyniad a wnaed (p'un a gafodd ei weithredu ai peidio) neu gam a gymerwyd gan weithrediaeth, bwrdd, neu un arall o bwyllgorau, is-bwyllgorau, cyd-bwyllgorau neu o gyd-is-bwyllgorau eich awdurdod; a

(b) os oeddech chi, ar yr adeg pan wnaed y penderfyniad neu pan gymerwyd y cam, yn aelod o'r weithrediaeth, y bwrdd, y pwyllgor, yr is-bwyllgor, y cyd-bwyllgor neu'r cyd-is-bwyllgor a grybwyllir yn is-baragraff (a) a'ch bod chi'n bresennol pan wnaed y penderfyniad hwnnw neu pan gymerwyd y cam hwnnw.

**3. GWYBODAETH I ATEGU'CH CAIS**

Nodwch unrhyw wybodaeth ychwanegol (cefndir/ffeithiol) i gadarnhau/esbonio eich buddiant ymhellach. Bydd hyn yn cynorthwyo'r Pwyllgor wrth iddo drafod eich cais am ollyngiad.  
**(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)**

Rwy'n rhan-berchennog ar dy gwyliau yng Ngheredigion (er yn gyfredol rydym yn cael ein heithrio rhag talu treth y Cyngor). Rwyf hefyd yn perchen eiddo a osodir ar rhent tymor hir yng Ngheredigion. Rwyf hefyd yn aelod o weithgor lleol sy'n lobbio yn y maes tai – Tai'r 4 Llan.

Gan gydnabod hynny, fy nghais yw medru cyfrannu i'r drafodaeth gyhoeddus ar faterion tai, ac yn benodol y drafodaeth gyfredol ynghylch premiwm treth y Cyngor Sir. Credaf bod gen i rôl i'w gyfrannu yn nhrefnadaeth y Cyngor Cymuned oherwydd fy ymwneud diweddar â'r grŵp gweithredu 4 Llan a'm harbenigedd fel Ymgynghorydd Polisi a Chynllunio Iaith ers dros 20 mlynedd.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

**4. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD**

Mae Rheoliadau Pwyllgor Safonau (Rhoi Gollyngiadau)(Cymru) 2001 yn pennu o dan ba amgylchiadau y gall y Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad. Nodir isod y sail ar gyfer rhoi gollyngiad.

Ar ba sail o blith y canlynol y credwch y dylid rhoi gollyngiad yn yr achos hwn? Ticiwch bob bocs sy'n briodol.

(a) os oes gan ddim llai na hanner aelodau'r awdurdod perthnasol neu hanner aelodau un o bwyllgorau'r awdurdod (yn ôl fel y digwydd) y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw;	<input type="checkbox"/>
(b) os oes gan ddim llai na hanner aelodau gweithrediaeth arweinydd a chabinet y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw a bod naill ai paragraff (d) neu baragraff (e) hefyd yn gymwys;	<input type="checkbox"/>
(c) yn achos cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol, os byddai anallu aelod i gymryd rhan yn tarfu ar gydbwysedd gwleidyddol yr awdurdod perthnasol neu'r pwyllgor o'r awdurdod y mae'r busnes i'w ystyried ganddo i'r fath raddau nes y byddai'r canlyniad yn debygol o gael ei effeithio;	<input type="checkbox"/>
(d) os yw natur buddiant yr aelod yn gyfryw fel na fyddai cyfranogiad yr aelod yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo yn niweidio hyder y cyhoedd yn y modd y mae busnes yr awdurdod perthnasol yn cael ei gynnal;	<input checked="" type="checkbox"/>
(e) os yw'r buddiant yn gyffredin i'r aelod ac i gyfran arwyddocaol o'r cyhoedd;	<input checked="" type="checkbox"/>
(f) os oes cyfiawnhad i'r aelod gymryd rhan yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo oherwydd rôl neu arbenigedd penodol yr aelod;	<input checked="" type="checkbox"/>
(g) os yw'r busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo i'w ystyried gan bwyllgor trosolwg a chraffu i'r awdurdod perthnasol ac nad yw buddiant yr aelod yn fuddiant ariannol	<input type="checkbox"/>
(h) os yw'r busnes sydd i'w ystyried yn berthnasol i arian neu eiddo corff gwirfoddol y mae'r aelod yn aelod o'i bwyllgor neu ei fwrdd rheoli heblaw fel cynrychiolydd yr awdurdod perthnasol ac nad oes gan yr aelod unrhyw fuddiant arall yn y busnes hwnnw ar yr amod na fydd unrhyw ollyngiad yn ymestyn i gymryd rhan mewn unrhyw bleidlais mewn perthynas â'r busnes hwnnw; neu	<input type="checkbox"/>

# Tudalen 44

Ffurflen diwygiedig 23/03/20

(i) os yw'n ymddangos i'r pwyllgor ei bod o les i drigolion ardal yr awdurdod perthnasol i'r anallu gael ei godi, ar yr amod bod hysbysiad ysgrifenedig bod y gollyngiad yn cael ei ganiatáu yn cael ei roi i Gynulliad Cenedlaethol Cymru o fewn saith diwrnod a hynny mewn unrhyw fodd y gall ei bennu.	<input type="checkbox"/>
(j) mae'n ymddangos i'r pwyllgor fel arall ei bod yn briodol rhoi gollyngiad	<input type="checkbox"/>

## 5. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD - MWY O WYBODAETH

Nodwch isod y rhesymau pam rydych chi'n credu y dylai'r Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad yn yr achos hwn (hynny yw, esboniwch pam rydych chi'n credu y bodlonwyd un neu fwy o'r meini prawf ar gyfer rhoi gollyngiad)

**(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)**

Fel nodwyd uchod, fy nghais yw medru cyfrannu i'r drafodaeth gyhoeddus ar faterion tai, ac yn benodol y drafodaeth gyfredol ynghylch premiwm treth y Cyngor Sir. Credaf bod gen i rôl i'w gyfrannu yn nhrefodaeth y Cyngor Cymuned oherwydd fy ymwneud diweddar â'r grŵp gweithredu 4 Llan a'm harbenigedd proffesiynol fel Ymgynghorydd Polisi a Chynllunio Iaith ers dros 20 mlynedd gyda chwmni IAITH Cyf..

Mae perchnogaeth ar eiddo megis tŷ gwyliau a thŷ rhent yn nodwedd gyffredin ymhlith poblogaeth gysefin Ceredigion. Byddai peidio medru cyfrannu o brofiad ac arbenigedd yn tloidi'r disgwrs cyhoeddus – gan gydnabod bod angen gwneud hynny o safbwynt tryloyw..

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

## 6. CAIS

A ydych chi'n gwneud cais am ollyngiad i siarad yn unig, ynteu i siarad a phleidleisio?

Siarad yn Unig:

Siarad a Phleidleisio:

Rhowch reswm dros hyn:

Dwi'n awyddus i gyfrannu i'r drafodaeth. Dwi'n barod i hepgor pleidleisio ar y mater oherwydd y buddiant posib.

# Tudalen 45

Ffurflen diwygiedig 23/03/20

## 7. HYD Y GOLLYNGIAD

Am ba hyd y gofynnir am y gollyngiad hwn?

**Penodol:**

Cyfarfod(ydd) Penodol:

Nodwch ddyddiad(au)'r cyfarfod(ydd): \_\_\_\_\_

**Cyffredinol:**

Chwe mis:

Deuddeg mis: x

## 8. DATGANIAD

Yr wyf yn gofyn am ollyngiad ynglŷn â'r mater uchod.

**Yr wyf yn cadarnhau fod y wybodaeth a roddir ar y ffurflen hon yn wir hyd eithaf fy ngwybodaeth. Rwy'n cytuno y gall y cais yma a'r wybodaeth sy'n gynwysedig ffurfio rhan o adroddiad cyhoeddus i'r Pwyllgor Moeseg a Safonau.**

Llofnod:

*Gareth Ioan*

Dyddiad:

13/10/23

### Anfonwch y ffurflen hon yn ôl i:

Moeseg a Safonau  
Neuadd Cyngor Ceredigion  
Penmorfa  
Aberaeron  
Ceredigion  
SA46 0PA

Ffôn: 01545 570881

[moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru](mailto:moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru) / [ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk](mailto:ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk)

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

Updated 23/03/20



Cyngor Sir  
**CEREDIGION**  
County Council

## CAIS I'R PWYLLGOR MOESeg A SAFONAU AM OLLYNGIAD

### Gwybodaeth

Darllenwch y Canllawiau am fwy o wybodaeth, gan gynnwys y siart llif a fydd yn eich helpu i benderfynu a oes angen gollyngiad arnoch.

Dylai Cynghorwyr fod yn ymwybodol o'r Cod Ymddygiad a'i gynnwys. Os ydych chi'n ansicr ynglŷn ag unrhyw beth, mae croeso ichi gysylltu â'r Swyddog Monitro.

Dylech sicrhau mai **DIM OND UN** mater sydd dan sylw ar bob ffurflen. Os oes mwy nag un mater (achosion gwahanol) dylech ddefnyddio ffurflenni ar wahân ar eu cyfer.

Os oes arnoch angen gollyngiad ar gyfer Cyngor Tref/Cymuned **A'R** Cyngor Sir mae rhaid defnyddio **gwahanol** ffurflenni am bob cais.

### **Anfonwch y ffurflen wedi'i chwblhau i:**

[moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru](mailto:moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru) / [ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk](mailto:ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk)

Moeseg a Safonau  
Neuadd Cyngor Ceredigion,  
Penmorfa,  
Aberaeron,  
Ceredigion,  
SA46 0PA  
**Ffôn: 01545 570881**

### **Am ragor o wybodaeth neu gyngor, cysylltwch â:**

**Swyddog Monitro** - Elin Prysor  
Neuadd Cyngor Ceredigion,  
Penmorfa,  
Aberaeron,  
Ceredigion,  
SA46 0PA

[MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk](mailto:MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk) / [SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk](mailto:SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk)



Cyngor Sir  
**CEREDIGION**  
County Council

**CAIS I'R PWYLLGOR MOESEG A SAFONAU AM OLLYNGIAD**

Mae'n RHAID cwblhau pob rhan o'r ffurflen. Darllenwch y Canllawiau wrth lenwi'r ffurflen.

**1. EICH MANYLION**

Eich enw llawn: Evan John Keith Evans

Cyngor:

Sir:

Tref/Cymuned:

Enw eich Cyngor: Cyngor Sir Ceredigion. Cyngor Cymuned Llandysul

Eich cyfeiriad: Deganwy, Llandysul, Ceredigion.

Cod post: SA44 4DT

Rhif(au) ffôn cyswllt: 07970 261861

Cyfeiriad e-bost: keith.evans@ceredigion.gov.uk

**2. MANYLION EICH BUDDIANT**

Beth yw'r mater y bydd y Cyngor yn ei drafod?

Cyllid Posibl ar gyfer Calon Tysul



# Tudalen 49

Updated 23/03/20

Disgrifiwch eich buddiant sy'n rhagfarnu yn y mater uchod, gan gynnwys eich cysylltiad chi ag ef:

Rwy'n gwasanaethu ac yn cynghori ar eu Pwyllgor Rheoli. Fel eu haelod lleol o'r Cyngor Sir ac o'r Cyngor Cymuned, mae sefydliadau lleol yn edrych tuag at aelodau etholedig am arweiniad, arweinyddiaeth a chefnogaeth.

Ble caiff y mater uchod ei drafod? (er enghraifft, Cabinet, Cyngor Sir, Cyngor Tref/Cymuned)

**Sir - Cyngor**



**Sir - Cabinet**



**Sir - Pwyllgor**



**Tref/Cymuned**



**Arall**

**(Rhowch fanylion)**

---

## Tudalen 50

Updated 23/03/20

I ba baragraff o'r Cod Ymddygiad i Gynghorwyr (argraffiad 20 Mai 2016) y mae'r buddiant hwn yn berthnasol?

**Paragraff 10 (2) (a)** os yw'n gysylltiedig â'r canlynol, neu'n debygol o effeithio arnynt —

(i) unrhyw gyflogaeth yr ydych yn ymgymryd â hi neu fusnes yr ydych yn ei redeg;

(ii) unrhyw berson sy'n eich cyflogi neu sydd wedi eich penodi, unrhyw ffyrm yr ydych yn bartner ynddi neu unrhyw gwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl;

(iii) unrhyw berson, ac eithrio eich awdurdod, sydd wedi rhoi taliad i chi mewn cysylltiad â'ch ethol neu mewn cysylltiad ag unrhyw dreuliau a dynnwyd gennych wrth i chi gyflawni eich dyletswyddau fel aelod;

(iv) unrhyw gorff corfforaethol y mae ganddo le busnes neu dir yn ardal eich awdurdod, ac y mae gennych chi fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sydd gan y corff hwnnw ac sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £25,000 neu un ganfed ran o gyfanswm cyfalaf cyfrannau dyroddedig y corff hwnnw;

(v) unrhyw gontract am nwyddau, gwasanaethau neu waith neu weithfeydd a wnaed rhyngoch chi, rhwng ffyrm yr ydych yn bartner ynddi, neu rhwng cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu rhwng corff o'r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod a'ch awdurdod;

(vi) unrhyw dir y mae gennych fuddiant llesiannol ynddo ac sydd yn ardal eich awdurdod;

(vii) unrhyw dir y mae eich awdurdod yn landlord arno ac y mae ffyrm yr ydych yn bartner ynddi, cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu gorff o'r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod yn denant arno;

(viii) unrhyw gorff yr ydych wedi eich ethol, eich penodi neu eich enwebu gan eich awdurdod i fod arno;

(ix) unrhyw — (ee )

x

(aa) awdurdod cyhoeddus neu gorff sy'n arfer swyddogaethau o natur gyhoeddus;

(bb) cwmni, cymdeithas ddiwydiannol a darbodus, elusen, neu gorff arall a chanddo ddibenion elusennol;

(cc) corff y mae dylanwadu ar farn neu bolisi cyhoeddus ymhlith ei brif ddibenion;

(dd) undeb llafur neu gymdeithas broffesiynol; neu

(ee) clwb preifat neu gymdeithas breifat sy'n gweithredu o fewn ardal eich awdurdod, yr ydych yn aelod ohono neu ohoni neu mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo neu ynddi;

# Tudalen 51

Updated 23/03/20

(x) unrhyw dir yn ardal eich awdurdod y mae gennych drwydded (ar eich pen eich hun neu ar y cyd ag eraill) i'w feddiannu am 28 o ddiwrnodau neu fwy;

**Paragraff 10 (2) (b)** pe byddai'n rhesymol ystyried penderfyniad arno yn benderfyniad a fyddai'n effeithio —

(i) ar eich llesiant neu eich sefyllfa ariannol, neu lesiant neu sefyllfa ariannol person yr ydych yn byw gydag ef, neu unrhyw berson y mae gennych gysylltiad personol agos ag ef;

(ii) ar unrhyw gyflogaeth yr ymgwymerir â hi neu fusnes a redir gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i);

(iii) ar unrhyw berson sy'n cyflogi neu sydd wedi penodi'r cyfryw bersonau ag a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i), unrhyw ffyrn y mae'r cyfryw bersonau'n bartneriaid ynddi, neu unrhyw gwmni y maent yn gyfarwyddwyr arno;

(iv) ar unrhyw gorff corfforaethol y mae gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £5,000; neu

(v) ar unrhyw gorff a restrir ym mharagraffau 10(2)(a)(ix)(aa) i (dd) y mae personau a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo, a hynny i raddau mwy—

(aa) yn achos awdurdod â dosbarthiadau etholiadol neu wardiau, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn y dosbarth etholiadol neu'r ward, yn ôl y digwydd, y bydd y penderfyniad yn effeithio arnynt; neu (bb) ym mhob achos arall, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, o bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn ardal yr awdurdod.

**Paragraff 13** Bydd gennych hefyd fuddiant sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fusnes sydd gerbron un o bwyllgorau trosolwg a chraffu eich awdurdod (neu un o is-bwyllgorau pwyllgor o'r fath) —

(a) os bydd y busnes hwnnw'n gysylltiedig â phenderfyniad a wnaed (p'un a gafodd ei weithredu ai peidio) neu gam a gymerwyd gan weithrediaeth, bwrdd, neu un arall o bwyllgorau, is-bwyllgorau, cydbwyllgorau neu o gyd is-bwyllgorau eich awdurdod; a

(b) os oeddech chi, ar yr adeg pan wnaed y penderfyniad neu pan gymerwyd y cam, yn aelod o'r weithrediaeth, y bwrdd, y pwyllgor, yr is-bwyllgor, y cydbwyllgor neu'r cyd-is-bwyllgor a grybwyllir yn is-baragraff (a) a'ch bod chi'n bresennol pan wnaed y penderfyniad hwnnw neu pan gymerwyd y cam hwnnw.

**3. GWYBODAETH I ATEGU'CH CAIS**

Nodwch unrhyw wybodaeth ychwanegol (cefndir/ffeithiol) i gadarnhau/esbonio eich buddiant ymhellach. Bydd hyn yn cynorthwyo'r Pwyllgor wrth iddo drafod eich cais am ollyngiad.

**(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)**

Tua 6/7 mlynedd yn ôl penderfynodd y Cyngor Sir dynnu eu cymorth refeniw yn ôl ar gyfer Pwll Nofio Llandysul ar y pryd, cyfleuster a adeiladwyd gan bobl Llandysul ryw 45 mlynedd yn ôl, ac sy'n bwll sy'n cael ei redeg yn wirfoddol gan Fwrdd Ymddiriedolwyr.

Ychydig flynyddoedd yn ddiweddarach penderfynodd yr un Awdurdod gau Canolfan Hamdden Llandysul a cheisiodd ddiddordeb gan y Gymuned i gymryd y cyfrifoldeb am barhau i'w weithredu.

Gan fod y Pwll wedi'i gysylltu â'r ganolfan Hamdden, penderfynodd y Bwrdd roi gwybod am eu diddordeb mewn cymryd drosodd y cyfleuster a chreodd y corff a elwir bellach yn Calon Tysul. Derbyniodd yr Awdurdod Sir eu hachos busnes ac aeth ymlaen i drosglwyddo'r adeilad o dan y cynllun trosglwyddo asedau cymunedol gan ddod â swm refeniw cymedrol gydag ef am y 2 flynedd gychwynnol a ddilynodd.

Fel y gallai rhai ar y panel ei werthfawrogi a'i adnabod, mae angen cymorth refeniw bob amser ar Byllau a chyfleusterau hamdden, yn enwedig y rhai a reolir gan Awdurdodau Lleol, i gynnal eu gwasanaeth cymunedol pwysig iawn.

Er clod iddynt mae Calon Tysul wedi llwyddo hyd yma i gynnal yr adnodd cymunedol gwerthfawr hwn, ond maent yn ddibynnol ar ddenu cyllid rhaglenni a rhywfaint o gymorth refeniw cymedrol gan y cyngor cymuned ac maent yn dibynnu hefyd am gymorth ariannol allanol yn bennaf, i ymgymryd â phrosiectau sy'n waith cyfalaf eu natur. Fel mater o wybodaeth gefndirol rydym yn gwario dros £1k yr wythnos ar gostau ynni yn unig. Rwyf felly'n ceisio gollyngiad er mwyn fy ngalluogi fel eu cynrychiolydd etholedig lleol i bledio eu hachos ar lefel awdurdod sirol a chymunedol.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

**4. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD**

Mae Rheoliadau Pwyllgor Safonau (Rhoi Gollyngiadau)(Cymru) 2001 yn pennu o dan ba amgylchiadau y gall y Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad. Nodir isod y sail ar gyfer rhoi gollyngiad.

Ar ba sail o blith y canlynol y credwch y dylid rhoi gollyngiad yn yr achos hwn? Ticiwch bob bocs sy'n briodol.

(a) os oes gan ddim llai na hanner aelodau'r awdurdod perthnasol neu hanner aelodau un o bwyllgorau'r awdurdod (yn ôl fel y digwydd) y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw;	<input type="checkbox"/>
(b) os oes gan ddim llai na hanner aelodau gweithrediaeth arweinydd a chabinet y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw a bod naill ai paragraff (d) neu baragraff (e) hefyd yn gymwys;	<input type="checkbox"/>
(c) yn achos cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol, os byddai anallu aelod i gymryd rhan yn tarfu ar gydbwysedd gwleidyddol yr awdurdod perthnasol neu'r pwyllgor o'r awdurdod y mae'r busnes i'w ystyried ganddo i'r fath raddau nes y byddai'r canlyniad yn debygol o gael ei effeithio;	<input type="checkbox"/>

## Tudalen 53

Updated 23/03/20

(d) os yw natur buddiant yr aelod yn gyfryw fel na fyddai cyfranogiad yr aelod yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo yn niweidio hyder y cyhoedd yn y modd y mae busnes yr awdurdod perthnasol yn cael ei gynnal;	<input checked="" type="checkbox"/>
(e) os yw'r buddiant yn gyffredin i'r aelod ac i gyfran arwyddocaol o'r cyhoedd;	<input checked="" type="checkbox"/>
(f) os oes cyfiawnhad i'r aelod gymryd rhan yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo oherwydd rôl neu arbenigedd penodol yr aelod;	<input checked="" type="checkbox"/>
(g) os yw'r busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo i'w ystyried gan bwyllgor trosolwg a chraffu i'r awdurdod perthnasol ac nad yw buddiant yr aelod yn fuddiant ariannol	<input type="checkbox"/>
(h) os yw'r busnes sydd i'w ystyried yn berthnasol i arian neu eiddo corff gwirfoddol y mae'r aelod yn aelod o'i bwyllgor neu ei fwrdd rheoli heblaw fel cynrychiolydd yr awdurdod perthnasol ac nad oes gan yr aelod unrhyw fuddiant arall yn y busnes hwnnw ar yr amod na fydd unrhyw ollyngiad yn ymestyn i gymryd rhan mewn unrhyw bleidlais mewn perthynas â'r busnes hwnnw; neu	<input type="checkbox"/>
(i) os yw'n ymddangos i'r pwyllgor ei bod o les i drigolion ardal yr awdurdod perthnasol i'r anallu gael ei godi, ar yr amod bod hysbysiad ysgrifenedig bod y gollyngiad yn cael ei ganiatáu yn cael ei roi i Gynulliad Cenedlaethol Cymru o fewn saith diwrnod a hynny mewn unrhyw fodd y gall ei bennu.	<input checked="" type="checkbox"/>

**5. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD - RHAGOR O WYBODAETH**

Nodwch isod y rhesymau pam rydych chi'n credu y dylai'r Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad yn yr achos hwn (hynny yw, esboniwch pam rydych chi'n credu y bodlonwyd un neu fwy o'r meini prawf ar gyfer rhoi gollyngiad)

**(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)**

Rwy'n cynrychioli ward bach mewn tref farchnad, lle mae pawb yn adnabod pawb ac fel aelod etholedig, mae'r cyhoedd yn ymwybodol iawn o'r gwaith rydych chi'n ei wneud yn y gymuned. Mae cael cipolwg ar y grwpiau hyn trwy fod ar eu pwyllgorau rheoli yn hwyluso materion. Ar sawl achlysur gallwn fod wedi bod mewn sefyllfa i gynorthwyo trafodaethau Pwyllgorau'r Cyngor oherwydd y wybodaeth a'r wybodaeth gefndirol sydd gan rywun am yr ymgeiswyr. Y duedd yw mynd yn ôl at yr ymgeisydd a cheisio'r wybodaeth ac yn y broses golli cyfnod estynedig o amser tan y cylch nesaf o gyfarfodydd. Byddai galluogi fy nghyfranogiad yn hwyluso hepgor y broses benderfynu ac yn sicrhau Llywodraeth Leol well a mwy effeithlon.

Ni fyddai fy ngallu i siarad a phleidleisio yn niweidio hyder y cyhoedd ym musnes yr Awdurdod gan fod yr holl waith rwy'n ei wneud yn y gymuned yn wirfoddol. Mae fy mharch ac enw da yn y dref yn gymaint fel bod y cyhoedd yn ymwybodol y bydd fy safbwynt, ac unrhyw gefnogaeth a roddir er budd ein cymuned. Mae Llandysul yn gymuned weithgar iawn ac rwy'n gwasanaethu ar ryw 10 sefydliad lleol. Rwyf wedi bod yn rhan o bob haen o Lywodraeth Leol ers dros 35 mlynedd ac wedi gwasanaethu ar nifer o gyrff Rhanbarthol a Chenedlaethol yn ystod fy ngyrfa wleidyddol.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

**6. CAIS**

A ydych chi'n gwneud cais am ollyngiad i siarad yn unig, ynteu i siarad a phleidleisio?

# Tudalen 55

Updated 23/03/20

Siarad yn Unig:

Siarad a Phleidleisio:

Rhowch reswm dros hyn:

Bydd y gallu i siarad a phleidleisio ar adegau lle mae gen i ddi-ddordeb mewn sefydliad cymunedol yn hwyluso ac yn cynorthwyo'r prosesau penderfynu oherwydd y wybodaeth, yr arbenigedd a'r profiad lleol sydd gen i.

## 7. HYD Y GOLLYNGIAD

Am ba hyd y gofynnir am y gollyngiad hwn?

**Penodol:**

Cyfarfod(ydd) Penodol:

Nodwch ddyddiad(au)'r cyfarfod(ydd): \_\_\_\_\_

**Cyffredinol:**

Chwe mis:

Deuddeg mis:

## 8. DATGANIAD

Yr wyf yn gofyn am ollyngiad ynglŷn â'r mater uchod.

**Yr wyf yn cadarnhau fod y wybodaeth a roddir ar y ffurflen hon yn wir hyd eithaf fy ngwybodaeth.**

Llofnodwyd:

Keir Evans

Dyddiad:

08/09/23

**Anfonwch y ffurflen hon yn ôl i:**

Moeseg a Safonau

Neuadd Cyngor Ceredigion

Penmorfa

Aberaeron

Ceredigion

SA46 0PA

Ffôn: 01545 570881

[ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk](mailto:ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk) / [moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru](mailto:moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru)

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol



Updated 23/03/20



Cyngor Sir  
**CEREDIGION**  
County Council

## CAIS I'R PWYLLGOR MOESeg A SAFONAU AM OLLYNGIAD

### Gwybodaeth

Darllenwch y Canllawiau am fwy o wybodaeth, gan gynnwys y siart llif a fydd yn eich helpu i benderfynu a oes angen gollyngiad arnoch.

Dylai Cynghorwyr fod yn ymwybodol o'r Cod Ymddygiad a'i gynnwys. Os ydych chi'n ansicr ynglŷn ag unrhyw beth, mae croeso ichi gysylltu â'r Swyddog Monitro.

Dylech sicrhau mai **DIM OND UN** mater sydd dan sylw ar bob ffurflen. Os oes mwy nag un mater (achosion gwahanol) dylech ddefnyddio ffurflenni ar wahân ar eu cyfer.

Os oes arnoch angen gollyngiad ar gyfer Cyngor Tref/Cymuned **A'R** Cyngor Sir mae rhaid defnyddio **gwahanol** ffurflenni am bob cais.

### **Anfonwch y ffurflen wedi'i chwblhau i:**

[moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru](mailto:moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru) / [ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk](mailto:ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk)

Moeseg a Safonau  
Neuadd Cyngor Ceredigion,  
Penmorfa,  
Aberaeron,  
Ceredigion,  
SA46 0PA  
**Ffôn: 01545 570881**

### **Am ragor o wybodaeth neu gyngor, cysylltwch â:**

**Swyddog Monitro** - Elin Prysor  
Neuadd Cyngor Ceredigion,  
Penmorfa,  
Aberaeron,  
Ceredigion,  
SA46 0PA

[MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk](mailto:MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk) / [SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk](mailto:SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk)



## CAIS I'R PWYLLGOR MOESEG A SAFONAU AM OLLYNGIAD

Mae'n RHAID cwblhau pob rhan o'r ffurflen. Darllenwch y Canllawiau wrth lenwi'r ffurflen.

### 1. EICH MANYLION

Eich enw llawn: Evan John Keith Evans

Cyngor:

Sir:

Tref/Cymuned:

Enw eich Cyngor: Cyngor Sir Ceredigion. Cyngor Cymuned Llandysul

Eich cyfeiriad: Deganwy, Llandysul, Ceredigion.

Cod post: SA44 4DT

Rhif(au) ffôn cyswllt: 07970 261861

Cyfeiriad e-bost: keith.evans@ceredigion.gov.uk

### 2. MANYLION EICH BUDDIANT

Beth yw'r mater y bydd y Cyngor yn ei drafod?

Cyllid Posibl ar gyfer Calon Tysul

# Tudalen 59

Updated 23/03/20

Disgrifiwch eich buddiant sy'n rhagfarnu yn y mater uchod, gan gynnwys eich cysylltiad chi ag ef:

Rwy'n gwasanaethu ac yn cynghori ar eu Pwyllgor Rheoli. Fel eu haelod lleol o'r Cyngor Sir ac o'r Cyngor Cymuned, mae sefydliadau lleol yn edrych tuag at aelodau etholedig am arweiniad, arweinyddiaeth a chefnogaeth.

Ble caiff y mater uchod ei drafod? (er enghraifft, Cabinet, Cyngor Sir, Cyngor Tref/Cymuned)

**Sir - Cyngor**

**Sir - Cabinet**

**Sir - Pwyllgor**

**Tref/Cymuned**

**Arall**  
**(Rhowch fanylion)**

# Tudalen 60

Updated 23/03/20

I ba baragraff o'r Cod Ymddygiad i Gynghorwyr (argraffiad 20 Mai 2016) y mae'r buddiant hwn yn berthnasol?

**Paragraff 10 (2) (a)** os yw'n gysylltiedig â'r canlynol, neu'n debygol o effeithio arnynt —

(i) unrhyw gyflogaeth yr ydych yn ymgymryd â hi neu fusnes yr ydych yn ei redeg;

(ii) unrhyw berson sy'n eich cyflogi neu sydd wedi eich penodi, unrhyw ffyrm yr ydych yn bartner ynddi neu unrhyw gwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl;

(iii) unrhyw berson, ac eithrio eich awdurdod, sydd wedi rhoi taliad i chi mewn cysylltiad â'ch ethol neu mewn cysylltiad ag unrhyw dreuliau a dynnwyd gennych wrth i chi gyflawni eich dyletswyddau fel aelod;

(iv) unrhyw gorff corfforaethol y mae ganddo le busnes neu dir yn ardal eich awdurdod, ac y mae gennych chi fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sydd gan y corff hwnnw ac sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £25,000 neu un ganfed ran o gyfanswm cyfalaf cyfrannau dyroddedig y corff hwnnw;

(v) unrhyw gontract am nwyddau, gwasanaethau neu waith neu weithfeydd a wnaed rhyngoch chi, rhwng ffyrm yr ydych yn bartner ynddi, neu rhwng cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu rhwng corff o'r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod a'ch awdurdod;

(vi) unrhyw dir y mae gennych fuddiant llesiannol ynddo ac sydd yn ardal eich awdurdod;

(vii) unrhyw dir y mae eich awdurdod yn landlord arno ac y mae ffyrm yr ydych yn bartner ynddi, cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu gorff o'r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod yn denant arno;

(viii) unrhyw gorff yr ydych wedi eich ethol, eich penodi neu eich enwebu gan eich awdurdod i fod arno;

(ix) unrhyw — (ee )

x

(aa) awdurdod cyhoeddus neu gorff sy'n arfer swyddogaethau o natur gyhoeddus;

(bb) cwmni, cymdeithas ddiwydiannol a darbodus, elusen, neu gorff arall a chanddo ddibenion elusennol;

(cc) corff y mae dylanwadu ar farn neu bolisi cyhoeddus ymhlith ei brif ddibenion;

(dd) undeb llafur neu gymdeithas broffesiynol; neu

(ee) clwb preifat neu gymdeithas breifat sy'n gweithredu o fewn ardal eich awdurdod, yr ydych yn aelod ohono neu ohoni neu mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo neu ynddi;

# Tudalen 61

Updated 23/03/20

(x) unrhyw dir yn ardal eich awdurdod y mae gennych drwydded (ar eich pen eich hun neu ar y cyd ag eraill) i'w feddiannu am 28 o ddiwrnodau neu fwy;

**Paragraff 10 (2) (b)** pe byddai'n rhesymol ystyried penderfyniad arno yn benderfyniad a fyddai'n effeithio —

(i) ar eich llesiant neu eich sefyllfa ariannol, neu lesiant neu sefyllfa ariannol person yr ydych yn byw gydag ef, neu unrhyw berson y mae gennych gysylltiad personol agos ag ef;

(ii) ar unrhyw gyflogaeth yr ymgwymerir â hi neu fusnes a redir gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i);

(iii) ar unrhyw berson sy'n cyflogi neu sydd wedi penodi'r cyfryw bersonau ag a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i), unrhyw ffyrm y mae'r cyfryw bersonau'n bartneriaid ynddi, neu unrhyw gwmni y maent yn gyfarwyddwyr arno;

(iv) ar unrhyw gorff corfforaethol y mae gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £5,000; neu

(v) ar unrhyw gorff a restrir ym mharagraffau 10(2)(a)(ix)(aa) i (dd) y mae personau a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo,

a hynny i raddau mwy—

(aa) yn achos awdurdod â dosbarthiadau etholiadol neu wardiau, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn y dosbarth etholiadol neu'r ward, yn ôl y digwydd, y bydd y penderfyniad yn effeithio arnynt; neu (bb) ym mhob achos arall, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, o bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn ardal yr awdurdod.

**Paragraff 13** Bydd gennych hefyd fuddiant sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fusnes sydd gerbron un o bwyllgorau trosolwg a chraffu eich awdurdod (neu un o is-bwyllgorau pwyllgor o'r fath) —

(a) os bydd y busnes hwnnw'n gysylltiedig â phenderfyniad a wnaed (p'un a gafodd ei weithredu ai peidio) neu gam a gymerwyd gan weithrediaeth, bwrdd, neu un arall o bwyllgorau, is-bwyllgorau, cydbwyllgorau neu o gyd is-bwyllgorau eich awdurdod; a

(b) os oeddech chi, ar yr adeg pan wnaed y penderfyniad neu pan gymerwyd y cam, yn aelod o'r weithrediaeth, y bwrdd, y pwyllgor, yr is-bwyllgor, y cydbwyllgor neu'r cyd-is-bwyllgor a grybwyllir yn is-baragraff (a) a'ch bod chi'n bresennol pan wnaed y penderfyniad hwnnw neu pan gymerwyd y cam hwnnw.

**3. GWYBODAETH I ATEGU'CH CAIS**

Nodwch unrhyw wybodaeth ychwanegol (cefndir/ffeithiol) i gadarnhau/esbonio eich buddiant ymhellach. Bydd hyn yn cynorthwyo'r Pwyllgor wrth iddo drafod eich cais am ollyngiad.

**(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)**

Tua 6/7 mlynedd yn ôl penderfynodd y Cyngor Sir dynnu eu cymorth refeniw yn ôl ar gyfer Pwll Nofio Llandysul ar y pryd, cyfleuster a adeiladwyd gan bobl Llandysul ryw 45 mlynedd yn ôl, ac sy'n bwl sy'n cael ei redeg yn wirfoddol gan Fwrdd Ymddiriedolwyr.

Ychydig flynyddoedd yn ddiweddarach penderfynodd yr un Awdurdod gau Canolfan Hamdden Llandysul a cheisiodd ddi-ddordeb gan y Gymuned i gymryd y cyfrifoldeb am barhau i'w weithredu.

Gan fod y Pwll wedi'i gysylltu â'r ganolfan Hamdden, penderfynodd y Bwrdd roi gwybod am eu diddordeb mewn cymryd drosodd y cyfleuster a chreodd y corff a elwir bellach yn Calon Tysul. Derbyniodd yr Awdurdod Sir eu hachos busnes ac aeth ymlaen i drosglwyddo'r adeilad o dan y cynllun trosglwyddo asedau cymunedol gan ddod â swm refeniw cymedrol gydag ef am y 2 flynedd gychwynnol a ddilynodd.

Fel y gallai rhai ar y panel ei werthfawrogi a'i adnabod, mae angen cymorth refeniw bob amser ar Byllau a chyfleusterau hamdden, yn enwedig y rhai a reolir gan Awdurdodau Lleol, i gynnal eu gwasanaeth cymunedol pwysig iawn.

Er clod iddynt mae Calon Tysul wedi llwyddo hyd yma i gynnal yr adnodd cymunedol gwerthfawr hwn, ond maent yn ddibynnol ar ddenu cyllid rhaglenni a rhywfaint o gymorth refeniw cymedrol gan y cyngor cymuned ac maent yn dibynnu hefyd am gymorth ariannol allanol yn bennaf, i ymgymryd â phrosiectau sy'n waith cyfalaf eu natur. Fel mater o wybodaeth gefndirol rydym yn gwario dros £1k yr wythnos ar gostau ynni yn unig. Rwyf felly'n ceisio gollyngiad er mwyn fy ngalluogi fel eu cynrychiolydd etholedig lleol i bledio eu hachos ar lefel awdurdod sirol a chymunedol.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

**4. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD**

Mae Rheoliadau Pwyllgor Safonau (Rhoi Gollyngiadau)(Cymru) 2001 yn pennu o dan ba amgylchiadau y gall y Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad. Nodir isod y sail ar gyfer rhoi gollyngiad.

Ar ba sail o blith y canlynol y credwch y dylid rhoi gollyngiad yn yr achos hwn? Ticiwch bob bocs sy'n briodol.

(a) os oes gan ddim llai na hanner aelodau'r awdurdod perthnasol neu hanner aelodau un o bwyllgorau'r awdurdod (yn ôl fel y digwydd) y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw;	<input type="checkbox"/>
(b) os oes gan ddim llai na hanner aelodau gweithrediaeth arweinydd a chabinet y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw a bod naill ai paragraff (d) neu baragraff (e) hefyd yn gymwys;	<input type="checkbox"/>
(c) yn achos cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol, os byddai anallu aelod i gymryd rhan yn tarfu ar gydbwysedd gwleidyddol yr awdurdod perthnasol neu'r pwyllgor o'r awdurdod y mae'r busnes i'w ystyried ganddo i'r fath raddau nes y byddai'r canlyniad yn debygol o gael ei effeithio;	<input type="checkbox"/>

## Tudalen 63

Updated 23/03/20

(d) os yw natur buddiant yr aelod yn gyfryw fel na fyddai cyfranogiad yr aelod yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo yn niweidio hyder y cyhoedd yn y modd y mae busnes yr awdurdod perthnasol yn cael ei gynnal;	<input checked="" type="checkbox"/>
(e) os yw'r buddiant yn gyffredin i'r aelod ac i gyfran arwyddocaol o'r cyhoedd;	<input checked="" type="checkbox"/>
(f) os oes cyfiawnhad i'r aelod gymryd rhan yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo oherwydd rôl neu arbenigedd penodol yr aelod;	<input checked="" type="checkbox"/>
(g) os yw'r busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo i'w ystyried gan bwyllgor trosolwg a chraffu i'r awdurdod perthnasol ac nad yw buddiant yr aelod yn fuddiant ariannol	<input type="checkbox"/>
(h) os yw'r busnes sydd i'w ystyried yn berthnasol i arian neu eiddo corff gwirfoddol y mae'r aelod yn aelod o'i bwyllgor neu ei fwrdd rheoli heblaw fel cynrychiolydd yr awdurdod perthnasol ac nad oes gan yr aelod unrhyw fuddiant arall yn y busnes hwnnw ar yr amod na fydd unrhyw ollyngiad yn ymestyn i gymryd rhan mewn unrhyw bleidlais mewn perthynas â'r busnes hwnnw; neu	<input type="checkbox"/>
(i) os yw'n ymddangos i'r pwyllgor ei bod o les i drigolion ardal yr awdurdod perthnasol i'r anallu gael ei godi, ar yr amod bod hysbysiad ysgrifenedig bod y gollyngiad yn cael ei ganiatáu yn cael ei roi i Gynulliad Cenedlaethol Cymru o fewn saith diwrnod a hynny mewn unrhyw fodd y gall ei bennu.	<input checked="" type="checkbox"/>

**5. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD - RHAGOR O WYBODAETH**

Nodwch isod y rhesymau pam rydych chi'n credu y dylai'r Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad yn yr achos hwn (hynny yw, esboniwch pam rydych chi'n credu y bodlonwyd un neu fwy o'r meini prawf ar gyfer rhoi gollyngiad)

**(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)**

Rwy'n cynrychioli ward bach mewn tref farchnad, lle mae pawb yn adnabod pawb ac fel aelod etholedig, mae'r cyhoedd yn ymwybodol iawn o'r gwaith rydych chi'n ei wneud yn y gymuned. Mae cael cipolwg ar y grwpiau hyn trwy fod ar eu pwyllgorau rheoli yn hwyluso materion. Ar sawl achlysur gallwn fod wedi bod mewn sefyllfa i gynorthwyo trafodaethau Pwyllgorau'r Cyngor oherwydd y wybodaeth a'r wybodaeth gefndirol sydd gan rywun am yr ymgeiswyr. Y duedd yw mynd yn ôl at yr ymgeisydd a cheisio'r wybodaeth ac yn y broses golli cyfnod estynedig o amser tan y cylch nesaf o gyfarfodydd. Byddai galluogi fy nghyfranogiad yn hwyluso hepgor y broses benderfynu ac yn sicrhau Llywodraeth Leol well a mwy effeithlon.

Ni fyddai fy ngallu i siarad a phleidleisio yn niweidio hyder y cyhoedd ym musnes yr Awdurdod gan fod yr holl waith rwy'n ei wneud yn y gymuned yn wirfoddol. Mae fy mharch ac enw da yn y dref yn gymaint fel bod y cyhoedd yn ymwybodol y bydd fy safbwynt, ac unrhyw gefnogaeth a roddir er budd ein cymuned. Mae Llandysul yn gymuned weithgar iawn ac rwy'n gwasanaethu ar ryw 10 sefydliad lleol. Rwyf wedi bod yn rhan o bob haen o Lywodraeth Leol ers dros 35 mlynedd ac wedi gwasanaethu ar nifer o gyrff Rhanbarthol a Chenedlaethol yn ystod fy ngyrfa wleidyddol.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

**6. CAIS**

A ydych chi'n gwneud cais am ollyngiad i siarad yn unig, ynteu i siarad a phleidleisio?



# Tudalen 65

Updated 23/03/20

Siarad yn Unig:

Siarad a Phleidleisio:

Rhowch reswm dros hyn:

Bydd y gallu i siarad a phleidleisio ar adegau lle mae gen i ddi-ddordeb mewn sefydliad cymunedol yn hwyluso ac yn cynorthwyo'r prosesau penderfynu oherwydd y wybodaeth, yr arbenigedd a'r profiad lleol sydd gen i.

## 7. HYD Y GOLLYNGIAD

Am ba hyd y gofynnir am y gollyngiad hwn?

**Penodol:**

Cyfarfod(ydd) Penodol:

Nodwch ddyddiad(au)'r cyfarfod(ydd): \_\_\_\_\_

**Cyffredinol:**

Chwe mis:

Deuddeg mis:

## 8. DATGANIAD

Yr wyf yn gofyn am ollyngiad ynglŷn â'r mater uchod.

**Yr wyf yn cadarnhau fod y wybodaeth a roddir ar y ffurflen hon yn wir hyd eithaf fy ngwybodaeth.**

Llofnodwyd:

Keith Evans

Dyddiad:

08/09/23

**Anfonwch y ffurflen hon yn ôl i:**

Moeseg a Safonau

Neuadd Cyngor Ceredigion

Penmorfa

Aberaeron

Ceredigion

SA46 0PA

Ffôn: 01545 570881

[ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk](mailto:ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk) / [moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru](mailto:moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru)

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

Updated 23/03/20



Cyngor Sir  
**CEREDIGION**  
County Council

## CAIS I'R PWYLLGOR MOESeg A SAFONAU AM OLLYNGIAD

### Gwybodaeth

Darllenwch y Canllawiau am fwy o wybodaeth, gan gynnwys y siart llif a fydd yn eich helpu i benderfynu a oes angen gollyngiad arnoch.

Dylai Cynghorwyr fod yn ymwybodol o'r Cod Ymddygiad a'i gynnwys. Os ydych chi'n ansicr ynglŷn ag unrhyw beth, mae croeso i chi gysylltu â'r Swyddog Monitro.

Dylech sicrhau mai **DIM OND UN** mater sydd dan sylw ar bob ffurflen. Os oes mwy nag un mater (achosion gwahanol) dylech ddefnyddio ffurflenni ar wahân ar eu cyfer.

Os oes arnoch angen gollyngiad ar gyfer Cyngor Tref/Cymuned **A'R** Cyngor Sir mae rhaid defnyddio **gwahanol** ffurflenni am bob cais.

### Anfonwch y ffurflen wedi'i chwblhau i:

[moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru](mailto:moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru) / [ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk](mailto:ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk)

Moeseg a Safonau  
Neuadd Cyngor Ceredigion,  
Penmorfa,  
Aberaeron,  
Ceredigion,  
SA46 0PA  
**Ffôn: 01545 570881**

### Am ragor o wybodaeth neu gyngor, cysylltwch â:

**Swyddog Monitro** - Elin Prysor  
Neuadd Cyngor Ceredigion,  
Penmorfa,  
Aberaeron,  
Ceredigion,  
SA46 0PA

[MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk](mailto:MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk) / [SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk](mailto:SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk)



## CAIS I'R PWYLLGOR MOESEG A SAFONAU AM OLLYNGIAD

Mae'n RHAID cwblhau pob rhan o'r ffurflen. Darllenwch y Canllawiau wrth lenwi'r ffurflen.

### 1. EICH MANYLION

Eich enw llawn: Evan John Keith Evans

Cyngor:

Sir:

Tref/Cymuned:

Enw eich Cyngor: Cyngor Sir Ceredigion. Cyngor Cymuned Llandysul

Eich cyfeiriad: Deganwy, Llandysul, Ceredigion.

Cod post: SA44 4DT

Rhif(au) ffôn cyswllt: 07970 261861

Cyfeiriad e-bost: keith.evans@ceredigion.gov.uk

### 2. MANYLION EICH BUDDIANT

Beth yw'r mater y bydd y Cyngor yn ei drafod?

Cyllid Posibl ar gyfer Cymdeithas Chwaraeon Llandysul

Disgrifiwch eich buddiant sy'n rhagfarnu yn y mater uchod, gan gynnwys eich cysylltiad chi ag ef:

Rwy'n gwasanaethu ac yn cynghori ar eu Pwyllgor Rheoli. Fel eu haelod lleol o'r Cyngor Sir ac o'r Cyngor Cymuned, mae sefydliadau lleol yn edrych tuag at aelodau etholedig am arweiniad, arweinyddiaeth a chefnogaeth.

# Tudalen 69

Updated 23/03/20

Ble caiff y mater uchod ei drafod? (er enghraifft, Cabinet, Cyngor Sir, Cyngor Tref/Cymuned)

**Sir - Cyngor**



**Sir - Cabinet**



**Sir - Pwyllgor**



**Tref/Cymuned**



**Arall**

**(Rhowch fanylion)**

---

# Tudalen 70

Updated 23/03/20

I ba baragraff o'r Cod Ymddygiad i Gynghorwyr (argraffiad 20 Mai 2016) y mae'r buddiant hwn yn berthnasol?

**Paragraff 10 (2) (a)** os yw'n gysylltiedig â'r canlynol, neu'n debygol o effeithio arnynt —

(i) unrhyw gyflogaeth yr ydych yn ymgymryd â hi neu fusnes yr ydych yn ei redeg;

(ii) unrhyw berson sy'n eich cyflogi neu sydd wedi eich penodi, unrhyw ffyrn yr ydych yn bartner ynddi neu unrhyw gwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl;

(iii) unrhyw berson, ac eithrio eich awdurdod, sydd wedi rhoi taliad i chi mewn cysylltiad â'ch ethol neu mewn cysylltiad ag unrhyw dreuliau a dynnwyd gennych wrth i chi gyflawni eich dyletswyddau fel aelod;

(iv) unrhyw gorff corfforaethol y mae ganddo le busnes neu dir yn ardal eich awdurdod, ac y mae gennych chi fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sydd gan y corff hwnnw ac sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £25,000 neu un ganfed ran o gyfanswm cyfalaf cyfrannau dyroddedig y corff hwnnw;

(v) unrhyw gontract am nwyddau, gwasanaethau neu waith neu weithfeydd a wnaed rhyngoch chi, rhwng ffyrn yr ydych yn bartner ynddi, neu rhwng cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu rhwng corff o'r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod a'ch awdurdod;

(vi) unrhyw dir y mae gennych fuddiant llesiannol ynddo ac sydd yn ardal eich awdurdod;

(vii) unrhyw dir y mae eich awdurdod yn landlord arno ac y mae ffyrn yr ydych yn bartner ynddi, cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu gorff o'r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod yn denant arno;

(viii) unrhyw gorff yr ydych wedi eich ethol, eich penodi neu eich enwebu gan eich awdurdod i fod arno;

(ix) unrhyw — (ee)

x

(aa) awdurdod cyhoeddus neu gorff sy'n arfer swyddogaethau o natur cyhoeddus;

(bb) cwmni, cymdeithas ddiwydiannol a darbodus, elusen, neu gorff arall a chanddo ddibenion elusennol;

(cc) corff y mae dylanwadu ar farn neu bolisi cyhoeddus ymhlith ei brif ddibenion;

(dd) undeb llafur neu gymdeithas broffesiynol; neu

(ee) clwb preifat neu gymdeithas breifat sy'n gweithredu o fewn ardal eich awdurdod, yr ydych yn aelod ohono neu ohoni neu mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo neu ynddi;

# Tudalen 71

Updated 23/03/20

(x) unrhyw dir yn ardal eich awdurdod y mae gennych drwydded (ar eich pen eich hun neu ar y cyd ag eraill) i'w feddiannu am 28 o ddiwrnodau neu fwy;

**Paragraff 10 (2) (b)** pe byddai'n rhesymol ystyried penderfyniad arno yn benderfyniad a fyddai'n effeithio —

(i) ar eich llesiant neu eich sefyllfa ariannol, neu lesiant neu sefyllfa ariannol person yr ydych yn byw gydag ef, neu unrhyw berson y mae gennych gysylltiad personol agos ag ef;

(ii) ar unrhyw gyflogaeth yr ymgwymerir â hi neu fusnes a redir gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i);

(iii) ar unrhyw berson sy'n cyflogi neu sydd wedi penodi'r cyfryw bersonau ag a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i), unrhyw ffyrm y mae'r cyfryw bersonau'n bartneriaid ynddi, neu unrhyw gwmni y maent yn gyfarwyddwyr arno;

(iv) ar unrhyw gorff corfforaethol y mae gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £5,000; neu

(v) ar unrhyw gorff a restrir ym mharagraffau 10(2)(a)(ix)(aa) i (dd) y mae personau a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo, a hynny i raddau mwy—

(aa) yn achos awdurdod â dosbarthiadau etholiadol neu wardiau, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn y dosbarth etholiadol neu'r ward, yn ôl y digwydd, y bydd y penderfyniad yn effeithio arnynt; neu (bb) ym mhob achos arall, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, o bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn ardal yr awdurdod.

**Paragraff 13** Bydd gennych hefyd fuddiant sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fusnes sydd gerbron un o bwyllgorau trosolwg a chraffu eich awdurdod (neu un o is-bwyllgorau pwyllgor o'r fath) —

(a) os bydd y busnes hwnnw'n gysylltiedig â phenderfyniad a wnaed (p'un a gafodd ei weithredu ai peidio) neu gam a gymerwyd gan weithrediaeth, bwrdd, neu un arall o bwyllgorau, is-bwyllgorau, cydbwyllgorau neu o gyd is-bwyllgorau eich awdurdod; a

(b) os oeddech chi, ar yr adeg pan wnaed y penderfyniad neu pan gymerwyd y cam, yn aelod o'r weithrediaeth, y bwrdd, y pwyllgor, yr is-bwyllgor, y cydbwyllgor neu'r cyd-is-bwyllgor a grybwyllir yn is-baragraff (a) a'ch bod chi'n bresennol pan wnaed y penderfyniad hwnnw neu pan gymerwyd y cam hwnnw.

**3. GWYBODAETH I ATEGU'CH CAIS**

Nodwch unrhyw wybodaeth ychwanegol (cefnidir/ffeithiol) i gadarnhau/esbonio eich buddiant ymhellach. Bydd hyn yn cynorthwyo'r Pwyllgor wrth iddo drafod eich cais am ollyngiad.  
**(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)**

Sefydliad ymbarél a grëwyd rhyw 30 mlynedd yn ôl i ddarparu cyfleoedd chwaraeon i gymuned Llandysul a'r cyffiniau ac sy'n cael ei redeg gan wirfoddolwyr di-dâl yw Cymdeithas Chwaraeon Llandysul Cyf. Fe'i sefydlwyd fel cwmni sydd ag atebolrwydd cyfyngedig a menter nid-er-elw. Mae ganddo 2 gae pêl-droed, caeau criced a rhwydi, lawnt fowlio, Pafiliwn ac ystafelloedd newid yn ogystal â llwybr troed caniataol crwn gyda seddi a lle picnic cysylltiedig a ddefnyddir yn dda gan y gymuned gyffredinol.

Eto ryw 7 mlynedd yn ôl tynnodd y Cyngor Sir ei gymorth refeniw oddeutu £20k y flwyddyn yn ôl o'r sefydliad, a olygai fod angen i ni symud yn gyflym i blygio'r twll ariannol. O dan fy arweiniad fel Cadeirydd aethom ati i roi raffl lotto wythnosol ar waith sydd wedi cael cefnogaeth dda gan y gymuned ac sy'n gwneud iawn am rywfaint o'r diffyg. Mae'r Cyngor Cymuned yn Llandysul yn ein cefnogi gyda swm cymedrol o gyllid refeniw yr ydym yn ddiolchgar amdano, ond yn gynyddol mae'n rhaid i ni droi at ddwy haen Llywodraeth Leol pan ddechreuwn ar waith gwella, gan geisio cymorth grant.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

**4. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD**

Mae Rheoliadau Pwyllgor Safonau (Rhoi Gollyngiadau)(Cymru) 2001 yn pennu o dan ba amgylchiadau y gall y Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad. Nodir isod y sail ar gyfer rhoi gollyngiad.

Ar ba sail o blith y canlynol y credwch y dylid rhoi gollyngiad yn yr achos hwn? Ticiwch bob bocs sy'n briodol.

(a) os oes gan ddim llai na hanner aelodau'r awdurdod perthnasol neu hanner aelodau un o bwyllgorau'r awdurdod (yn ôl fel y digwydd) y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw;	<input type="checkbox"/>
(b) os oes gan ddim llai na hanner aelodau gweithrediaeth arweinydd a chabinet y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw a bod naill ai paragraff (d) neu baragraff (e) hefyd yn gymwys;	<input type="checkbox"/>
(c) yn achos cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol, os byddai anallu aelod i gymryd rhan yn tarfu ar gydbwysedd gwleidyddol yr awdurdod perthnasol neu'r pwyllgor o'r awdurdod y mae'r busnes i'w ystyried ganddo i'r fath raddau nes y byddai'r canlyniad yn debygol o gael ei effeithio;	<input type="checkbox"/>
(d) os yw natur buddiant yr aelod yn gyfryw fel na fyddai cyfranogiad yr aelod yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo yn niweidio hyder y cyhoedd yn y modd y mae busnes yr awdurdod perthnasol yn cael ei gynnal;	<input checked="" type="checkbox"/>
(e) os yw'r buddiant yn gyffredin i'r aelod ac i gyfran arwyddocaol o'r cyhoedd;	<input checked="" type="checkbox"/>
(f) os oes cyfiawnhad i'r aelod gymryd rhan yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo oherwydd rôl neu arbenigedd penodol yr aelod;	<input checked="" type="checkbox"/>



# Tudalen 73

Updated 23/03/20

(g) os yw'r busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo i'w ystyried gan bwyllgor trosolwg a chraffu i'r awdurdod perthnasol ac nad yw buddiant yr aelod yn fuddiant ariannol	<input type="checkbox"/>
(h) os yw'r busnes sydd i'w ystyried yn berthnasol i arian neu eiddo corff gwirfoddol y mae'r aelod yn aelod o'i bwyllgor neu ei fwrdd rheoli heblaw fel cynrychiolydd yr awdurdod perthnasol ac nad oes gan yr aelod unrhyw fuddiant arall yn y busnes hwnnw ar yr amod na fydd unrhyw ollyngiad yn ymestyn i gymryd rhan mewn unrhyw bleidlais mewn perthynas â'r busnes hwnnw; neu	<input type="checkbox"/>
(i) os yw'n ymddangos i'r pwyllgor ei bod o les i drigolion ardal yr awdurdod perthnasol i'r anallu gael ei godi, ar yr amod bod hysbysiad ysgrifenedig bod y gollyngiad yn cael ei ganiatáu yn cael ei roi i Gynulliad Cenedlaethol Cymru o fewn saith diwrnod a hynny mewn unrhyw fodd y gall ei bennu.	<input checked="" type="checkbox"/>

## 5. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD - RHAGOR O WYBODAETH

Nodwch isod y rhesymau pam rydych chi'n credu y dylai'r Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad yn yr achos hwn (hynny yw, esboniwch pam rydych chi'n credu y bodlonwyd un neu fwy o'r meini prawf ar gyfer rhoi gollyngiad)

**(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)**

Rwy'n cynrychioli ward bach tref farchnad, lle mae pawb yn adnabod pawb ac fel aelod etholedig, mae'r cyhoedd yn ymwybodol iawn o'r gwaith rydych chi'n ei wneud yn y gymuned. Mae cael cipolwg ar y grwpiau hyn trwy fod ar eu pwyllgorau rheoli yn hwyluso materion. Ar sawl achlysur gallwn fod wedi bod mewn sefyllfa i gynorthwyo trafodaethau Pwyllgorau'r Cyngor oherwydd y wybodaeth a'r wybodaeth gefndirol sydd gan rywun am yr ymgeiswyr. Y duedd yw mynd yn ôl at yr ymgeisydd a cheisio'r wybodaeth ac yn y broses golli cyfnod estynedig o amser tan y cylch nesaf o gyfarfodydd. Byddai galluogi fy nghyfranogiad yn hwyluso hepgor y broses benderfynu ac yn sicrhau Llywodraeth Leol well a mwy effeithlon.

Ni fyddai fy ngallu i siarad a phleidleisio yn niweidio hyder y cyhoedd ym musnes yr Awdurdod gan fod yr holl waith rwy'n ei wneud yn y gymuned yn wirfoddol. Mae fy mharch ac enw da yn y dref yn gymaint fel bod y cyhoedd yn ymwybodol y bydd fy safbwynt, ac unrhyw gefnogaeth a roddir er budd ein cymuned. Mae Llandysul yn gymuned weithgar iawn ac rwy'n gwasanaethu ar ryw 10 sefydliad lleol. Rwyf wedi bod yn rhan o bob haen o Lywodraeth Leol ers dros 35 mlynedd ac wedi gwasanaethu ar nifer o gyrff Rhanbarthol a Chenedlaethol yn ystod fy ngyrfa wleidyddol.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

## 6. CAIS

A ydych chi'n gwneud cais am ollyngiad i siarad yn unig, ynteu i siarad a phleidleisio?

# Tudalen 75

Updated 23/03/20

Siarad yn Unig:

Siarad a Phleidleisio:

Rhowch reswm dros hyn:

Bydd y gallu i siarad a phleidleisio ar adegau lle mae gen i ddi-ddordeb mewn sefydliad cymunedol yn hwyluso ac yn cynorthwyo'r prosesau penderfynu oherwydd y wybodaeth, yr arbenigedd a'r profiad lleol sydd gen i.

## 7. HYD Y GOLLYNGIAD

Am ba hyd y gofynnir am y gollyngiad hwn?

**Penodol:**

Cyfarfod(ydd) Penodol:

Nodwch ddyddiad(au)'r cyfarfod(ydd): \_\_\_\_\_

**Cyffredinol:**

Chwe mis:

Deuddeg mis:

## 8. DATGANIAD

Yr wyf yn gofyn am ollyngiad ynglŷn â'r mater uchod.

**Yr wyf yn cadarnhau fod y wybodaeth a roddir ar y ffurflen hon yn wir hyd eithaf fy ngwybodaeth.**

Llofnodwyd:

*Keith Evans*

Dyddiad:

08/09/23

**Anfonwch y ffurflen hon yn ôl i:**

Moeseg a Safonau

Neuadd Cyngor Ceredigion

Penmorfa

Aberaeron

Ceredigion

SA46 0PA

Ffôn: 01545 570881

[ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk](mailto:ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk) / [moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru](mailto:moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru)

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

Updated 23/03/20



Cyngor Sir  
**CEREDIGION**  
County Council

## CAIS I'R PWYLLGOR MOESeg A SAFONAU AM OLLYNGIAD

### Gwybodaeth

Darllenwch y Canllawiau am fwy o wybodaeth, gan gynnwys y siart llif a fydd yn eich helpu i benderfynu a oes angen gollyngiad arnoch.

Dylai Cynghorwyr fod yn ymwybodol o'r Cod Ymddygiad a'i gynnwys. Os ydych chi'n ansicr ynglŷn ag unrhyw beth, mae croeso ichi gysylltu â'r Swyddog Monitro.

Dylech sicrhau mai **DIM OND UN** mater sydd dan sylw ar bob ffurflen. Os oes mwy nag un mater (achosion gwahanol) dylech ddefnyddio ffurflenni ar wahân ar eu cyfer.

Os oes arnoch angen gollyngiad ar gyfer Cyngor Tref/Cymuned **A'R** Cyngor Sir mae rhaid defnyddio **gwahanol** ffurflenni am bob cais.

### **Anfonwch y ffurflen wedi'i chwblhau i:**

[moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru](mailto:moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru) / [ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk](mailto:ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk)

Moeseg a Safonau  
Neuadd Cyngor Ceredigion,  
Penmorfa,  
Aberaeron,  
Ceredigion,  
SA46 0PA  
**Ffôn: 01545 570881**

### **Am ragor o wybodaeth neu gyngor, cysylltwch â:**

**Swyddog Monitro** - Elin Prysor  
Neuadd Cyngor Ceredigion,  
Penmorfa,  
Aberaeron,  
Ceredigion,  
SA46 0PA

[MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk](mailto:MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk) / [SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk](mailto:SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk)



Cyngor Sir  
**CEREDIGION**  
County Council

**CAIS I'R PWYLLGOR MOESEG A SAFONAU AM OLLYNGIAD**

Mae'n RHAID cwblhau pob rhan o'r ffurflen. Darllenwch y Canllawiau wrth lenwi'r ffurflen.

**1. EICH MANYLION**

Eich enw llawn: Evan John Keith Evans

Cyngor:

Sir:

Tref/Cymuned:

Enw eich Cyngor: Cyngor Sir Ceredigion. Cyngor Cymuned Llandysul

Eich cyfeiriad: Deganwy, Llandysul, Ceredigion.

Cod post: SA44 4DT

Rhif(au) ffôn cyswllt: 07970 261861

Cyfeiriad e-bost: keith.evans@ceredigion.gov.uk

**2. MANYLION EICH BUDDIANT**

Beth yw'r mater y bydd y Cyngor yn ei drafod?

Cyllid Posibl ar gyfer Cymdeithas Chwaraeon Llandysul

# Tudalen 79

Updated 23/03/20

Disgrifiwch eich buddiant sy'n rhagfarnu yn y mater uchod, gan gynnwys eich cysylltiad chi ag ef:

Rwy'n gwasanaethu ac yn cynghori ar eu Pwyllgor Rheoli. Fel eu haelod lleol o'r Cyngor Sir ac o'r Cyngor Cymuned, mae sefydliadau lleol yn edrych tuag at aelodau etholedig am arweiniad, arweinyddiaeth a chefnogaeth.

Ble caiff y mater uchod ei drafod? (er enghraifft, Cabinet, Cyngor Sir, Cyngor Tref/Cymuned)

**Sir - Cyngor**



**Sir - Cabinet**



**Sir - Pwyllgor**



**Tref/Cymuned**



**Arall**

**(Rhowch fanylion)**

## Tudalen 80

Updated 23/03/20

I ba baragraff o'r Cod Ymddygiad i Gynghorwyr (argraffiad 20 Mai 2016) y mae'r buddiant hwn yn berthnasol?

**Paragraff 10 (2) (a)** os yw'n gysylltiedig â'r canlynol, neu'n debygol o effeithio arnynt —

(i) unrhyw gyflogaeth yr ydych yn ymgymryd â hi neu fusnes yr ydych yn ei redeg;

(ii) unrhyw berson sy'n eich cyflogi neu sydd wedi eich penodi, unrhyw ffyrm yr ydych yn bartner ynddi neu unrhyw gwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl;

(iii) unrhyw berson, ac eithrio eich awdurdod, sydd wedi rhoi taliad i chi mewn cysylltiad â'ch ethol neu mewn cysylltiad ag unrhyw dreuliau a dynnwyd gennych wrth i chi gyflawni eich dyletswyddau fel aelod;

(iv) unrhyw gorff corfforaethol y mae ganddo le busnes neu dir yn ardal eich awdurdod, ac y mae gennych chi fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sydd gan y corff hwnnw ac sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £25,000 neu un ganfed ran o gyfanswm cyfalaf cyfrannau dyroddedig y corff hwnnw;

(v) unrhyw gontract am nwyddau, gwasanaethau neu waith neu weithfeydd a wnaed rhyngoch chi, rhwng ffyrm yr ydych yn bartner ynddi, neu rhwng cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu rhwng corff o'r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod a'ch awdurdod;

(vi) unrhyw dir y mae gennych fuddiant llesiannol ynddo ac sydd yn ardal eich awdurdod;

(vii) unrhyw dir y mae eich awdurdod yn landlord arno ac y mae ffyrm yr ydych yn bartner ynddi, cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu gorff o'r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod yn denant arno;

(viii) unrhyw gorff yr ydych wedi eich ethol, eich penodi neu eich enwebu gan eich awdurdod i fod arno;

(ix) unrhyw — (ee)

x

(aa) awdurdod cyhoeddus neu gorff sy'n arfer swyddogaethau o natur gyhoeddus;

(bb) cwmni, cymdeithas ddiwydiannol a darbodus, elusen, neu gorff arall a chanddo ddibenion elusennol;

(cc) corff y mae dylanwadu ar farn neu bolisi cyhoeddus ymhlith ei brif ddibenion;

(dd) undeb llafur neu gymdeithas broffesiynol; neu

(ee) clwb preifat neu gymdeithas breifat sy'n gweithredu o fewn ardal eich awdurdod, yr ydych yn aelod ohono neu ohoni neu mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo neu ynddi;



# Tudalen 81

Updated 23/03/20

(x) unrhyw dir yn ardal eich awdurdod y mae gennych drwydded (ar eich pen eich hun neu ar y cyd ag eraill) i'w feddiannu am 28 o ddiwrnodau neu fwy;

**Paragraff 10 (2) (b)** pe byddai'n rhesymol ystyried penderfyniad arno yn benderfyniad a fyddai'n effeithio —

(i) ar eich llesiant neu eich sefyllfa ariannol, neu lesiant neu sefyllfa ariannol person yr ydych yn byw gydag ef, neu unrhyw berson y mae gennych gysylltiad personol agos ag ef;

(ii) ar unrhyw gyflogaeth yr ymgwymerir â hi neu fusnes a redir gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i);

(iii) ar unrhyw berson sy'n cyflogi neu sydd wedi penodi'r cyfryw bersonau ag a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i), unrhyw ffyrn y mae'r cyfryw bersonau'n bartneriaid ynddi, neu unrhyw gwmni y maent yn gyfarwyddwyr arno;

(iv) ar unrhyw gorff corfforaethol y mae gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £5,000; neu

(v) ar unrhyw gorff a restrir ym mharagraffau 10(2)(a)(ix)(aa) i (dd) y mae personau a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo,

a hynny i raddau mwy —

(aa) yn achos awdurdod â dosbarthiadau etholiadol neu wardiau, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn y dosbarth etholiadol neu'r ward, yn ôl y digwydd, y bydd y penderfyniad yn effeithio arnynt; neu (bb) ym mhob achos arall, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, o bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn ardal yr awdurdod.

**Paragraff 13** Bydd gennych hefyd fuddiant sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fusnes sydd gerbron un o bwyllgorau trosolwg a chraffu eich awdurdod (neu un o is-bwyllgorau pwyllgor o'r fath) -

(a) os bydd y busnes hwnnw'n gysylltiedig â phenderfyniad a wnaed (p'un a gafodd ei weithredu ai peidio) neu gam a gymerwyd gan weithrediaeth, bwrdd, neu un arall o bwyllgorau, is-bwyllgorau, cyd-bwyllgorau neu o gyd is-bwyllgorau eich awdurdod; a

(b) os oeddech chi, ar yr adeg pan wnaed y penderfyniad neu pan gymerwyd y cam, yn aelod o'r weithrediaeth, y bwrdd, y pwyllgor, yr is-bwyllgor, y cydbwyllgor neu'r cyd-is-bwyllgor a grybwyllir yn is-baragraff (a) a'ch bod chi'n bresennol pan wnaed y penderfyniad hwnnw neu pan gymerwyd y cam hwnnw.

**3. GWYBODAETH I ATEGU'CH CAIS**

Nodwch unrhyw wybodaeth ychwanegol (cefnidir/ffeithiol) i gadarnhau/esbonio eich buddiant ymhellach. Bydd hyn yn cynorthwyo'r Pwyllgor wrth iddo drafod eich cais am ollyngiad.

**(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)**

Sefydliad ymbarél a grëwyd rhyw 30 mlynedd yn ôl i ddarparu cyfleoedd chwaraeon i gymuned Llandysul a'r cyffiniau ac sy'n cael ei redeg gan wirfoddolwyr di-dâl yw Cymdeithas Chwaraeon Llandysul Cyf. Fe'i sefydlwyd fel cwmni sydd ag atebolrwydd cyfyngedig a menter nid-er-elw. Mae ganddo 2 gae pêl-droed, caeau criced a rhwydi, lawnt fowlio, Pafiliwn ac ystafelloedd newid yn ogystal â llwybr troed caniataol crwn gyda seddi a lle picnic cysylltiedig a ddefnyddir yn dda gan y gymuned gyffredinol.

Eto ryw 7 mlynedd yn ôl tynnodd y Cyngor Sir ei gymorth refeniw oddeutu £20k y flwyddyn yn ôl o'r sefydliad, a olygai fod angen i ni symud yn gyflym i blygio'r twll ariannol. O dan fy arweiniad fel Cadeirydd aethom ati i roi raffl lotto wythnosol ar waith sydd wedi cael cefnogaeth dda gan y gymuned ac sy'n gwneud iawn am rywfaint o'r diffyg. Mae'r Cyngor Cymuned yn Llandysul yn ein cefnogi gyda swm cymedrol o gyllid refeniw yr ydym yn ddiolchgar amdano, ond yn gynyddol mae'n rhaid i ni droi at ddwy haen Llywodraeth Leol pan ddechreuwn ar waith gwella, gan geisio cymorth grant.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

**4. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD**

Mae Rheoliadau Pwyllgor Safonau (Rhoi Gollyngiadau)(Cymru) 2001 yn pennu o dan ba amgylchiadau y gall y Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad. Nodir isod y sail ar gyfer rhoi gollyngiad.

Ar ba sail o blith y canlynol y credwch y dylid rhoi gollyngiad yn yr achos hwn? Ticiwch bob bocs sy'n briodol.

(a) os oes gan ddim llai na hanner aelodau'r awdurdod perthnasol neu hanner aelodau un o bwyllgorau'r awdurdod (yn ôl fel y digwydd) y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw;	<input type="checkbox"/>
(b) os oes gan ddim llai na hanner aelodau gweithrediaeth arweinydd a chabinet y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw a bod naill ai paragraff (d) neu baragraff (e) hefyd yn gymwys;	<input type="checkbox"/>
(c) yn achos cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol, os byddai anallu aelod i gymryd rhan yn tarfu ar gydbwysedd gwleidyddol yr awdurdod perthnasol neu'r pwyllgor o'r awdurdod y mae'r busnes i'w ystyried ganddo i'r fath raddau nes y byddai'r canlyniad yn debygol o gael ei effeithio;	<input type="checkbox"/>
(d) os yw natur buddiant yr aelod yn gyfryw fel na fyddai cyfranogiad yr aelod yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo yn niweidio hyder y cyhoedd yn y modd y mae busnes yr awdurdod perthnasol yn cael ei gynnal;	<input checked="" type="checkbox"/>
(e) os yw'r buddiant yn gyffredin i'r aelod ac i gyfran arwyddocaol o'r cyhoedd;	<input checked="" type="checkbox"/>
(f) os oes cyfiawnhad i'r aelod gymryd rhan yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo oherwydd rôl neu arbenigedd penodol yr aelod;	<input checked="" type="checkbox"/>

# Tudalen 83

Updated 23/03/20

(g) os yw'r busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo i'w ystyried gan bwyllgor trosolwg a chraffu i'r awdurdod perthnasol ac nad yw buddiant yr aelod yn fuddiant ariannol	<input type="checkbox"/>
(h) os yw'r busnes sydd i'w ystyried yn berthnasol i arian neu eiddo corff gwirfoddol y mae'r aelod yn aelod o'i bwyllgor neu ei fwrdd rheoli heblaw fel cynrychiolydd yr awdurdod perthnasol ac nad oes gan yr aelod unrhyw fuddiant arall yn y busnes hwnnw ar yr amod na fydd unrhyw ollyngiad yn ymestyn i gymryd rhan mewn unrhyw bleidlais mewn perthynas â'r busnes hwnnw; neu	<input type="checkbox"/>
(i) os yw'n ymddangos i'r pwyllgor ei bod o les i drigolion ardal yr awdurdod perthnasol i'r anallu gael ei godi, ar yr amod bod hysbysiad ysgrifenedig bod y gollyngiad yn cael ei ganiatáu yn cael ei roi i Gynulliad Cenedlaethol Cymru o fewn saith diwrnod a hynny mewn unrhyw fodd y gall ei bennu.	<input checked="" type="checkbox"/>

**5. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD - RHAGOR O WYBODAETH**

Nodwch isod y rhesymau pam rydych chi'n credu y dylai'r Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad yn yr achos hwn (hynny yw, esboniwch pam rydych chi'n credu y bodlonwyd un neu fwy o'r meini prawf ar gyfer rhoi gollyngiad)

**(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)**

Rwy'n cynrychioli ward bach mewn tref farchnad, lle mae pawb yn adnabod pawb ac fel aelod etholedig, mae'r cyhoedd yn ymwybodol iawn o'r gwaith rydych chi'n ei wneud yn y gymuned. Mae cael cipolwg ar y grwpiau hyn trwy fod ar eu pwyllgorau rheoli yn hwyluso materion. Ar sawl achlysur gallwn fod wedi bod mewn sefyllfa i gynorthwyo trafodaethau Pwyllgorau'r Cyngor oherwydd y wybodaeth a'r wybodaeth gefndirol sydd gan rywun am yr ymgeiswyr. Y duedd yw mynd yn ôl at yr ymgeisydd a cheisio'r wybodaeth ac yn y broses golli cyfnod estynedig o amser tan y cylch nesaf o gyfarfodydd. Byddai galluogi fy nghyfranogiad yn hwyluso hepgor y broses benderfynu ac yn sicrhau Llywodraeth Leol well a mwy effeithlon.

Ni fyddai fy ngallu i siarad a phleidleisio yn niweidio hyder y cyhoedd ym musnes yr Awdurdod gan fod yr holl waith rwy'n ei wneud yn y gymuned yn wirfoddol. Mae fy mharch ac enw da yn y dref yn gymaint fel bod y cyhoedd yn ymwybodol y bydd fy safbwynt, ac unrhyw gefnogaeth a roddir er budd ein cymuned. Mae Llandysul yn gymuned weithgar iawn ac rwy'n gwasanaethu ar ryw 10 sefydliad lleol. Rwyf wedi bod yn rhan o bob haen o Lywodraeth Leol ers dros 35 mlynedd ac wedi gwasanaethu ar nifer o gyrff Rhanbarthol a Chenedlaethol yn ystod fy ngyrfa wleidyddol.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

**6. CAIS**

A ydych chi'n gwneud cais am ollyngiad i siarad yn unig, ynteu i siarad a phleidleisio?

# Tudalen 85

Updated 23/03/20

Siarad yn Unig:

Siarad a Phleidleisio:

Rhowch reswm dros hyn:

Bydd y gallu i siarad a phleidleisio ar adegau lle mae gen i ddi-ddordeb mewn sefydliad cymunedol yn hwyluso ac yn cynorthwyo'r prosesau penderfynu oherwydd y wybodaeth, yr arbenigedd a'r profiad lleol sydd gen i.

## 7. HYD Y GOLLYNGIAD

Am ba hyd y gofynnir am y gollyngiad hwn?

**Penodol:**

Cyfarfod(ydd) Penodol:

Nodwch ddyddiad(au)'r cyfarfod(ydd): \_\_\_\_\_

**Cyffredinol:**

Chwe mis:

Deuddeg mis:

## 8. DATGANIAD

Yr wyf yn gofyn am ollyngiad ynglŷn â'r mater uchod.

**Yr wyf yn cadarnhau fod y wybodaeth a roddir ar y ffurflen hon yn wir hyd eithaf fy ngwybodaeth.**

Llofnodwyd:

*Keir Ewans*

Dyddiad:

08/09/23

**Anfonwch y ffurflen hon yn ôl i:**

Moeseg a Safonau

Neuadd Cyngor Ceredigion

Penmorfa

Aberaeron

Ceredigion

SA46 0PA

Ffôn: 01545 570881

[ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk](mailto:ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk) / [moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru](mailto:moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru)

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

Updated 23/03/20



Cyngor Sir  
**CEREDIGION**  
County Council

## CAIS I'R PWYLLGOR MOESeg A SAFONAU AM OLLYNGIAD

### Gwybodaeth

Darllenwch y Canllawiau am fwy o wybodaeth, gan gynnwys y siart llif a fydd yn eich helpu i benderfynu a oes angen gollyngiad arnoch.

Dylai Cynghorwyr fod yn ymwybodol o'r Cod Ymddygiad a'i gynnwys. Os ydych chi'n ansicr ynglŷn ag unrhyw beth, mae croeso ichi gysylltu â'r Swyddog Monitro.

Dylech sicrhau mai **DIM OND UN** mater sydd dan sylw ar bob ffurflen. Os oes mwy nag un mater (achosion gwahanol) dylech ddefnyddio ffurflenni ar wahân ar eu cyfer.

Os oes arnoch angen gollyngiad ar gyfer Cyngor Tref/Cymuned **A'R** Cyngor Sir mae rhaid defnyddio **gwahanol** ffurflenni am bob cais.

### **Anfonwch y ffurflen wedi'i chwblhau i:**

[moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru](mailto:moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru) / [ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk](mailto:ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk)

Moeseg a Safonau  
Neuadd Cyngor Ceredigion,  
Penmorfa,  
Aberaeron,  
Ceredigion,  
SA46 0PA  
**Ffôn: 01545 570881**

### **Am ragor o wybodaeth neu gyngor, cysylltwch â:**

**Swyddog Monitro** - Elin Prysor  
Neuadd Cyngor Ceredigion,  
Penmorfa,  
Aberaeron,  
Ceredigion,  
SA46 0PA

[MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk](mailto:MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk) / [SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk](mailto:SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk)



Cyngor Sir  
**CEREDIGION**  
County Council

**CAIS I'R PWYLLGOR MOESEG A SAFONAU AM OLLYNGIAD**

Mae'n RHAID cwblhau pob rhan o'r ffurflen. Darllenwch y Canllawiau wrth lenwi'r ffurflen.

**1. EICH MANYLION**

Eich enw llawn: Evan John Keith Evans

Cyngor:

Sir:

Tref/Cymuned:

Enw eich Cyngor: Cyngor Sir Ceredigion. Cyngor Cymuned Llandysul

Eich cyfeiriad: Deganwy, Llandysul, Ceredigion.

Cod post: SA44 4DT

Rhif(au) ffôn cyswllt: 07970 261861

Cyfeiriad e-bost: keith.evans@ceredigion.gov.uk

**2. MANYLION EICH BUDDIANT**

Beth yw'r mater y bydd y Cyngor yn ei drafod?

Cyllid Posibl ar gyfer Llandysul Pont-Tyweli Ymlaen Cyf



# Tudalen 89

Updated 23/03/20

Disgrifiwch eich buddiant sy'n rhagfarnu yn y mater uchod, gan gynnwys eich cysylltiad chi ag ef:

Rwy'n gwasanaethu ac yn cynghori ar eu Pwyllgor Rheoli. Fel eu haelod lleol o'r Cyngor Sir ac o'r Cyngor Cymuned, mae sefydliadau lleol yn edrych tuag at aelodau etholedig am arweiniad, arweinyddiaeth a chefnogaeth.

Ble caiff y mater uchod ei drafod? (er enghraifft, Cabinet, Cyngor Sir, Cyngor Tref/Cymuned)

**Sir - Cyngor**

**Sir - Cabinet**

**Sir - Pwyllgor**

**Tref/Cymuned**

**Arall**  
**(Rhowch fanylion)**

# Tudalen 90

Updated 23/03/20

I ba baragraff o'r Cod Ymddygiad i Gynghorwyr (argraffiad 20 Mai 2016) y mae'r buddiant hwn yn berthnasol?

**Paragraff 10 (2) (a)** os yw'n gysylltiedig â'r canlynol, neu'n debygol o effeithio arnynt —

(i) unrhyw gyflogaeth yr ydych yn ymgymryd â hi neu fusnes yr ydych yn ei redeg;

(ii) unrhyw berson sy'n eich cyflogi neu sydd wedi eich penodi, unrhyw ffyrm yr ydych yn bartner ynddi neu unrhyw gwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl;

(iii) unrhyw berson, ac eithrio eich awdurdod, sydd wedi rhoi taliad i chi mewn cysylltiad â'ch ethol neu mewn cysylltiad ag unrhyw dreuliau a dynnwyd gennych wrth i chi gyflawni eich dyletswyddau fel aelod;

(iv) unrhyw gorff corfforaethol y mae ganddo le busnes neu dir yn ardal eich awdurdod, ac y mae gennych chi fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sydd gan y corff hwnnw ac sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £25,000 neu un ganfed ran o gyfanswm cyfalaf cyfrannau dyroddedig y corff hwnnw;

(v) unrhyw gontract am nwyddau, gwasanaethau neu waith neu weithfeydd a wnaed rhyngoch chi, rhwng ffyrm yr ydych yn bartner ynddi, neu rhwng cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu rhwng corff o'r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod a'ch awdurdod;

(vi) unrhyw dir y mae gennych fuddiant llesiannol ynddo ac sydd yn ardal eich awdurdod;

(vii) unrhyw dir y mae eich awdurdod yn landlord arno ac y mae ffyrm yr ydych yn bartner ynddi, cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu gorff o'r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod yn denant arno;

(viii) unrhyw gorff yr ydych wedi eich ethol, eich penodi neu eich enwebu gan eich awdurdod i fod arno;

(ix) unrhyw — ee

x

(aa) awdurdod cyhoeddus neu gorff sy'n arfer swyddogaethau o natur gyhoeddus;

(bb) cwmni, cymdeithas ddiwydiannol a darbodus, elusen, neu gorff arall a chanddo ddibenion elusennol;

(cc) corff y mae dylanwadu ar farn neu bolisi cyhoeddus ymhlith ei brif ddibenion;

(dd) undeb llafur neu gymdeithas broffesiynol; neu

(ee) clwb preifat neu gymdeithas breifat sy'n gweithredu o fewn ardal eich awdurdod, yr ydych yn aelod ohono neu ohoni neu mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo neu ynddi;

# Tudalen 91

Updated 23/03/20

(x) unrhyw dir yn ardal eich awdurdod y mae gennych drwydded (ar eich pen eich hun neu ar y cyd ag eraill) i'w feddiannu am 28 o ddiwrnodau neu fwy;

**Paragraff 10 (2) (b)** pe byddai'n rhesymol ystyried penderfyniad arno yn benderfyniad a fyddai'n effeithio —

(i) ar eich llesiant neu eich sefyllfa ariannol, neu lesiant neu sefyllfa ariannol person yr ydych yn byw gydag ef, neu unrhyw berson y mae gennych gysylltiad personol agos ag ef;

(ii) ar unrhyw gyflogaeth yr ymgwymerir â hi neu fusnes a redir gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i);

(iii) ar unrhyw berson sy'n cyflogi neu sydd wedi penodi'r cyfryw bersonau ag a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i), unrhyw ffyrm y mae'r cyfryw bersonau'n bartneriaid ynddi, neu unrhyw gwmni y maent yn gyfarwyddwyr arno;

(iv) ar unrhyw gorff corfforaethol y mae gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £5,000; neu

(v) ar unrhyw gorff a restrir ym mharagraffau 10(2)(a)(ix)(aa) i (dd) y mae personau a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo,

a hynny i raddau mwy—

(aa) yn achos awdurdod â dosbarthiadau etholiadol neu wardiau, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn y dosbarth etholiadol neu'r ward, yn ôl y digwydd, y bydd y penderfyniad yn effeithio arnynt; neu (bb) ym mhob achos arall, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, o bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn ardal yr awdurdod.

**Paragraff 13** Bydd gennych hefyd fuddiant sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fusnes sydd gerbron un o bwyllgorau trosolwg a chraffu eich awdurdod (neu un o is-bwyllgorau pwyllgor o'r fath) —

(a) os bydd y busnes hwnnw'n gysylltiedig â phenderfyniad a wnaed (p'un a gafodd ei weithredu ai peidio) neu gam a gymerwyd gan weithrediaeth, bwrdd, neu un arall o bwyllgorau, is-bwyllgorau, cydbwyllgorau neu o gyd is-bwyllgorau eich awdurdod; a

(b) os oeddech chi, ar yr adeg pan wnaed y penderfyniad neu pan gymerwyd y cam, yn aelod o'r weithrediaeth, y bwrdd, y pwyllgor, yr is-bwyllgor, y cydbwyllgor neu'r cyd-is-bwyllgor a grybwyllir yn is-baragraff (a) a'ch bod chi'n bresennol pan wnaed y penderfyniad hwnnw neu pan gymerwyd y cam hwnnw.

**3. GWYBODAETH I ATEGU'CH CAIS**

Nodwch unrhyw wybodaeth ychwanegol (cefndir/ffeithiol) i gadarnhau/esbonio eich buddiant ymhellach. Bydd hyn yn cynorthwyo'r Pwyllgor wrth iddo drafod eich cais am ollyngiad.

**(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)**

Mae Llandysul Pont-Tyweli Ymlaen Cyf yn grŵp datblygu cymunedol nid-er-elw a sefydlwyd ryw 20 mlynedd yn ôl i helpu i fywiogi Llandysul a'r cyffiniau yn dilyn y dirywiad mewn masnach o ganlyniad i'r dirwasgiad ac effaith epidemig y Traed a'r Genau. Yn eironig rydym wedi dod yn ôl i'r dechrau gydag effaith y mesurau cyni a'r dirywiad cyffredinol ym masnachwyr y Stryd Fawr, yn fwyaf arbennig colli'r pedwar banc clirio mawr o'n tref yn ystod y blynyddoedd diwethaf ynghyd ag effaith pandemig Covid -19. Unwaith eto mae'r cyhoedd yn edrych tuag at eu cynrychiolwyr etholedig i arwain o dan yr amgylchiadau fel yr amlygwyd uchod. Mae'r sefydliad hefyd yn darparu elfen gwasanaeth trafndiaeth gymunedol. Mae Llandysul yn un o'r trefi yng nghydestun rhanbarth Canolbarth Cymru sy'n gallu cael gafael ar gyllid sydd ond ar gael i 3 tref yng Ngheredigion.

Fy rôl fel Cyfarwyddwr gwirfoddol yw darparu arbenigedd a phrofiad busnes yn ogystal â'r ffocws y mae fy mhrofiad eang o fod wedi gwasanaethu ar gyrrff Rhanbarthol a Chenedlaethol yn ei ddwyn i'r Bwrdd. Mae fy ngwybodaeth estynedig, cysylltiadau yn y sector busnes a'r gallu i uniaethu a bod yn greadigol â phrosiectau posib yn rhywbeth y mae'r Bwrdd yn ei werthfawrogi'n fawr. Mae fy nghefnidir mewn busnes, yr Awdurdod Lleol yn ogystal â byrddau allanol, ar draws fy holl geisiadau am ollyngiad o'ch blaenau, hefyd o werth mawr wrth ddarparu arweinyddiaeth a chefnogaeth mewn materion llywodraethu.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

**4. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD**

Mae Rheoliadau Pwyllgor Safonau (Rhoi Gollyngiadau)(Cymru) 2001 yn pennu o dan ba amgylchiadau y gall y Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad. Nodir isod y sail ar gyfer rhoi gollyngiad.

Ar ba sail o blith y canlynol y credwch y dylid rhoi gollyngiad yn yr achos hwn? Ticiwch bob bocs sy'n briodol.

(a) os oes gan ddim llai na hanner aelodau'r awdurdod perthnasol neu hanner aelodau un o bwyllgorau'r awdurdod (yn ôl fel y digwydd) y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw;	<input type="checkbox"/>
(b) os oes gan ddim llai na hanner aelodau gweithrediaeth arweinydd a chabinet y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw a bod naill ai paragraff (d) neu baragraff (e) hefyd yn gymwys;	<input type="checkbox"/>
(c) yn achos cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol, os byddai anallu aelod i gymryd rhan yn tarfu ar gydbwysedd gwleidyddol yr awdurdod perthnasol neu'r pwyllgor o'r awdurdod y mae'r busnes i'w ystyried ganddo i'r fath raddau nes y byddai'r canlyniad yn debygol o gael ei effeithio;	<input type="checkbox"/>
(d) os yw natur buddiant yr aelod yn gyfryw fel na fyddai cyfranogiad yr aelod yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo yn niweidio hyder y cyhoedd yn y modd y mae busnes yr awdurdod perthnasol yn cael ei gynnal;	<input checked="" type="checkbox"/>
(e) os yw'r buddiant yn gyffredin i'r aelod ac i gyfran arwyddocaol o'r cyhoedd;	<input checked="" type="checkbox"/>
(f) os oes cyfiawnhad i'r aelod gymryd rhan yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo oherwydd rôl neu arbenigedd penodol yr aelod;	<input checked="" type="checkbox"/>

# Tudalen 93

Updated 23/03/20

(g) os yw'r busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo i'w ystyried gan bwyllgor trosolwg a chraffu i'r awdurdod perthnasol ac nad yw buddiant yr aelod yn fuddiant ariannol	<input type="checkbox"/>
(h) os yw'r busnes sydd i'w ystyried yn berthnasol i arian neu eiddo corff gwirfoddol y mae'r aelod yn aelod o'i bwyllgor neu ei fwrdd rheoli heblaw fel cynrychiolydd yr awdurdod perthnasol ac nad oes gan yr aelod unrhyw fuddiant arall yn y busnes hwnnw ar yr amod na fydd unrhyw ollyngiad yn ymestyn i gymryd rhan mewn unrhyw bleidlais mewn perthynas â'r busnes hwnnw; neu	<input type="checkbox"/>
(i) os yw'n ymddangos i'r pwyllgor ei bod o les i drigolion ardal yr awdurdod perthnasol i'r anallu gael ei godi, ar yr amod bod hysbysiad ysgrifenedig bod y gollyngiad yn cael ei ganiatáu yn cael ei roi i Gynulliad Cenedlaethol Cymru o fewn saith diwrnod a hynny mewn unrhyw fodd y gall ei bennu.	<input checked="" type="checkbox"/>

**5. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD - RHAGOR O WYBODAETH**

Nodwch isod y rhesymau pam rydych chi'n credu y dylai'r Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad yn yr achos hwn (hynny yw, esboniwch pam rydych chi'n credu y bodlonwyd un neu fwy o'r meini prawf ar gyfer rhoi gollyngiad)

**(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)**

Rwy'n cynrychioli ward bach mewn tref farchnad, lle mae pawb yn adnabod pawb ac fel aelod etholedig, mae'r cyhoedd yn ymwybodol iawn o'r gwaith rydych chi'n ei wneud yn y gymuned. Mae cael cipolwg ar y grwpiau hyn trwy fod ar eu pwyllgorau rheoli yn hwyluso materion. Ar sawl achlysur gallwn fod wedi bod mewn sefyllfa i gynorthwyo trafodaethau Pwyllgorau'r Cyngor oherwydd y wybodaeth a'r wybodaeth gefndirol sydd gan rywun am yr ymgeiswyr. Y duedd yw mynd yn ôl at yr ymgeisydd a cheisio'r wybodaeth ac yn y broses golli cyfnod estynedig o amser tan y cylch nesaf o gyfarfodydd. Byddai galluogi fy nghyfranogiad yn hwyluso hepgor y broses benderfynu ac yn sicrhau Llywodraeth Leol well a mwy effeithlon.

Ni fyddai fy ngallu i siarad a phleidleisio yn niweidio hyder y cyhoedd ym musnes yr Awdurdod gan fod yr holl waith rwy'n ei wneud yn y gymuned yn wirfoddol. Mae fy mharch ac enw da yn y dref yn gymaint fel bod y cyhoedd yn ymwybodol y bydd fy safbwynt, ac unrhyw gefnogaeth a roddir er budd ein cymuned. Mae Llandysul yn gymuned weithgar iawn ac rwy'n gwasanaethu ar ryw 10 sefydliad lleol. Rwyf wedi bod yn rhan o bob haen o Lywodraeth Leol ers dros 35 mlynedd ac wedi gwasanaethu ar nifer o gyrff Rhanbarthol a Chenedlaethol yn ystod fy ngyrfa wleidyddol.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

**6. CAIS**

A ydych chi'n gwneud cais am ollyngiad i siarad yn unig, ynteu i siarad a phleidleisio?

# Tudalen 95

Updated 23/03/20

Siarad yn Unig:

Siarad a Phleidleisio:

Rhowch reswm dros hyn:

Bydd y gallu i siarad a phleidleisio ar adegau lle mae gen i ddi-ddordeb mewn sefydliad cymunedol yn hwyluso ac yn cynorthwyo'r prosesau penderfynu oherwydd y wybodaeth, yr arbenigedd a'r profiad lleol sydd gen i.

## 7. HYD Y GOLLYNGIAD

Am ba hyd y gofynnir am y gollyngiad hwn?

**Penodol:**

Cyfarfod(ydd) Penodol:

Nodwch ddyddiad(au)'r cyfarfod(ydd): \_\_\_\_\_

**Cyffredinol:**

Chwe mis:

Deuddeg mis:

## 8. DATGANIAD

Yr wyf yn gofyn am ollyngiad ynglŷn â'r mater uchod.

**Yr wyf yn cadarnhau fod y wybodaeth a roddir ar y ffurflen hon yn wir hyd eithaf fy ngwybodaeth.**

Llofnodwyd:

Keith Evans

Dyddiad:

08/09/23

**Anfonwch y ffurflen hon yn ôl i:**

Moeseg a Safonau

Neuadd Cyngor Ceredigion

Penmorfa

Aberaeron

Ceredigion

SA46 0PA

Ffôn: 01545 570881

[ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk](mailto:ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk) / [moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru](mailto:moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru)

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol



Updated 23/03/20



Cyngor Sir  
**CEREDIGION**  
County Council

## **APPLICATION TO THE ETHICS & STANDARDS COMMITTEE FOR DISPENSATION**

### **Information**

Please refer to the flowchart which will provide further guidance regarding the need for dispensation.

Members should also be aware of the Code of Conduct and its contents. If you are in any doubt, please contact the Monitoring Officer.

Please ensure that **ONLY ONE** matter is used per form, if there are multiple matters (different cases) please use separate forms.

If you require dispensation for both Town/Community Council **AND** County Council you must use **separate** forms for each application.

### **Please send this completed form to:**

[ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk](mailto:ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk) / [moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru](mailto:moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru)

Ethics and Standards  
Neuadd Cyngor Ceredigion  
Penmorfa  
Aberaeron  
Ceredigion  
SA46 0PA  
**Tel: 01545 570881**

### **For any further guidance or advice, please contact:**

**Monitoring Officer** - Elin Prysor  
Neuadd Cyngor Ceredigion,  
Penmorfa,  
Aberaeron,  
Ceredigion,  
SA46 0PA

[MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk](mailto:MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk) / [SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk](mailto:SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk)



Cyngor Sir  
**CEREDIGION**  
County Council

**APPLICATION TO THE ETHICS & STANDARDS COMMITTEE  
FOR DISPENSATION**

Please note that each section **MUST** be completed. Please refer to the attached Guidance Notes when completing the form.

**1. YOUR DETAILS**

Your full name: Evan John Keith Evans

Council:

County:

Town/Community:

Name of your Council: Ceredigion County Council. Llandysul Community Council

Your address: Deganwy, Llandysul, Ceredigion.

Postcode: SA44 4DT

Contact telephone number(s): 07970 261861

Email address: keith.evans@ceredigion.gov.uk

**2. DETAILS OF YOUR INTEREST**

What is the matter being discussed by the Council?

Potential Funding for Llandysul Pont-tyweli Ymlaen Cyf.

Describe your prejudicial interest in the above matter, including your connection with it:  
I serve and advise on their Management Board as a Director. As both their County Council and Community Council local Member, local organisations looks to elected members for guidance, leadership and support.

# Tudalen 99

Updated 23/03/20

Where will the above matter be considered? (e.g. Cabinet, County Council, Town/Community Council)

**County- Council**



**County- Cabinet**



**County- Committee**



**Town /Community**



**Other  
(Please specify)**

---

# Tudalen 100

Updated 23/03/20

Under which paragraph of the Members Code of Conduct (20th May 2016 edition) does your interest fall?

**Paragraph 10 (2) (a)** it relates to, or is likely to affect —

- (i) any employment or business carried on by you;
- (ii) any person who employs or has appointed you, any firm in which you are a partner or any company for which you are a remunerated director;
- (iii) any person, other than your authority, who has made a payment to you in respect of your election or any expenses incurred by you in carrying out your duties as a member;
- (iv) any corporate body which has a place of business or land in your authority's area, and in which you have a beneficial interest in a class of securities of that body that exceeds the nominal value of £25,000 or one hundredth of the total issued share capital of that body;
- (v) any contract for goods, services or works made between your authority and you or a firm in which you are a partner, a company of which you are a remunerated director, or a body of the description specified in sub-paragraph (iv) above;
- (vi) any land in which you have a beneficial interest and which is in the area of your authority;
- (vii) any land where the landlord is your authority and the tenant is a firm in which you are a partner, a company of which you are a remunerated director, or a body of the description specified in sub-paragraph (iv) above;
- (viii) any body to which you have been elected, appointed or nominated by your authority;
- (ix) any — bb  
x
- (aa) public authority or body exercising functions of a public nature;
- (bb) company, industrial and provident society, charity, or body directed to charitable purposes;
- (cc) body whose principal purposes include the influence of public opinion or policy;
- (dd) trade union or professional association; or
- (ee) private club, society or association operating within your authority's area, in which you have membership or hold a position of general control or management;

# Tudalen 101

Updated 23/03/20

(x) any land in your authority's area in which you have a licence (alone or jointly with others) to occupy for 28 days or longer;

**Paragraph 10 (2) (b)** a decision upon it might reasonably be regarded as affecting —

(i) your well-being or financial position, or that of a person with whom you live, or any person with whom you have a close personal association;

(ii) any employment or business carried on by persons as described in 10(2)(b)(i);

(iii) any person who employs or has appointed such persons described in 10(2)(b)(i), any firm in which they are a partner, or any company of which they are directors;

(iv) any corporate body in which persons as described in 10(2)(b)(i) have a beneficial interest in a class of securities exceeding the nominal value of £5,000; or

(v) anybody listed in paragraphs 10(2)(a)(ix)(aa) to (ee) in which persons described in 10(2)(b)(i) hold a position of general control or management,   
to a greater extent than the majority of—

(aa) in the case of an authority with electoral divisions or wards, other council tax payers, rate payers or inhabitants of the electoral division or ward, as the case may be, affected by the decision; or

(bb) in all other cases, other council tax payers, ratepayers or inhabitants of the authority's area.

**Paragraph 13** You also have a prejudicial interest in any business before an overview and scrutiny committee of your authority (or of a sub-committee of such a committee) where —

(a) that business relates to a decision made (whether implemented or not) or action taken by your authority's executive, board or another of your authority's committees, sub-committees, joint committees or joint sub-committees; and

(b) at the time the decision was made or action was taken, you were a member of the executive, board, committee, sub-committee, joint-committee or joint sub-committee mentioned in sub-paragraph (a) and you were present when that decision was made or action was taken.

Updated 23/03/20

**3. INFORMATION IN SUPPORT OF YOUR APPLICATION**

Please provide additional (background/ factual) information in order to clarify/explain your interest further, and assist the committee considering this dispensation application.

**(Please note that failure to complete this section will result in the application form being returned to you)**

Llandysul Pont- Tyweli Ymlaen Cyf is a not for profit community development group that was set up some 20 years ago to help energise Llandysul and its hinterland following the decline in trade as a consequence of the recession and the impact of the Foot and Mouth epidemic. Ironically we have come full circle with the impact of the austerity measures and the general decline in High street traders, most notably the loss of the four major clearing banks from our town in recent years coupled with the impact of the Covid -19 pandemic. Again the public look to their elected representatives to lead in the circumstances as highlighted above. The organisation also provides a community transport service element. Llandysul is one of the towns within the context of the Mid Wales region able to access funding that is only available to 3 towns in Ceredigion. My role as a volunteer Director is to provide business expertise and experience as well as the focus my broad experience of having served on Regional and National bodies brings to the Board. My extended knowledge, contacts in the business sector and the ability to identify and be creative with potential projects is something the Board values highly. My background in business, Local Authority as well as external boards, across all my dispensation applications before you, is also of great value in providing leadership and support in governance matters.

(please continue on a separate sheet if necessary)

**4. GROUNDS FOR DISPENSATION**

The **Standards Committee (Grant of Dispensations)(Wales) Regulations 2001** prescribe the circumstances in which the Ethics & Standards Committee may grant a dispensation. The grounds for granting a dispensation are set out below.

On which of the following grounds do you believe that a dispensation should be granted in this case? Please tick the appropriate box(es).

(a) no fewer than half of the members of the relevant authority or of a committee of the authority (as the case may be) by which the business is to be considered has an interest which relates to that business;	<input type="checkbox"/>
(b) no fewer than half of the members of a leader and cabinet executive of the relevant authority by which the business is to be considered has an interest which relates to that business and either paragraph (d) or (e) also applies	<input type="checkbox"/>
(c) in the case of a county or county borough council, the inability of the member to participate would upset the political balance of the relevant authority or of the committee of the authority by which the business is to be considered to such an extent that the outcome would be likely to be affected;	<input type="checkbox"/>
(d) the nature of the member's interest is such that the member's participation in the business to which the interest relates would not damage public confidence in the conduct of the relevant authority's business;	<input checked="" type="checkbox"/>
(e) the interest is common to the member and a significant proportion of the general public;	<input checked="" type="checkbox"/>

# Tudalen 103

Updated 23/03/20

(f)	the participation of the member in the business to which the interest relates is justified by the member's particular role or expertise;	<input checked="" type="checkbox"/>
(g)	the business to which the interest relates is to be considered by an overview and scrutiny committee of the relevant authority and the member's interest is not a pecuniary interest;	<input type="checkbox"/>
(h)	the business which is to be considered relates to the finances or property of a voluntary organisation of whose management committee or board the member is a member otherwise than as a representative of the relevant authority and the member has no other interest in that business provided that any dispensation shall not extend to participation in any vote with respect to that business; or	<input type="checkbox"/>
(i)	it appears to the committee to be in the interests of the inhabitants of the area of the relevant authority that the disability should be removed provided that written notification of the grant of the dispensation is given to the National Assembly for Wales within seven days in such manner as it may specify	<input checked="" type="checkbox"/>

**5. GROUNDS FOR DISPENSATION- FURTHER INFORMATION**

Please set out below the reasons why you consider that the Ethics & Standards Committee should grant a dispensation in this case (i.e. Please explain how and why you consider that one of the grounds for dispensation is/are satisfied)

**(Please note that failure to complete this section will result in the application form being returned to you)**

I represent a small market town ward, where everyone knows everyone and as an elected member the public are very much aware of the work that you undertake in the community. Having an insight into these groups by being on their management committees expedites business. On many occasions I could have been in a position to aid Council meetings deliberations because of the knowledge and background information one possesses about the applicants. The tendency is to go back to the applicant and seek the information and in the process lose an extended period of time until the next cycle of meetings. Enabling my participation would expedite the dispensing of the decision making process and make for better and more efficient Local Government. My ability to speak and vote would not damage the public's confidence in the Authorities business as all the work I undertake in the community is on a voluntary basis. My standing and repute in the town is such that the public are aware that my stance, and any support given will be for the betterment of our community. Llandysul is a very active community and I serve on some 10 local organisations. I have been involved in all tiers of Local Government for over 35 years and have served on numerous Regional and National bodies during my political career.

(please continue on a separate sheet if necessary)

**6. REQUEST**

Are you applying for dispensation to speak only or to speak and vote?



# Tudalen 105

Updated 23/03/20

Speak Only:

Speak and Vote:

Please provide a reason for this:

The ability to speak and vote on occasions where I have an interest in a community organisation will expedite and aid the decision making processes due to the local knowledge, expertise and experience that I possess.

## 7. DURATION

What is the requested duration for this dispensation?

### Specific:

Specific Meeting(s):

Please specify meeting date(s): \_\_\_\_\_

### General:

6 months:

12 months:

## 8. DECLARATION

I request a dispensation in respect of the above matter.

**I confirm that the information provided on this form is true to the best of my knowledge.**

Signed:

*Keir Ewans*

Date:

08/09/23

### Please return this form to:

Ethics and Standards  
Neuadd Cyngor Ceredigion  
Penmorfa  
Aberaeron  
Ceredigion  
SA46 0PA  
Tel: 01545 570881

[ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk](mailto:ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk) / [moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru](mailto:moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru)



## CYNGOR SIR CEREDIGION

<b><u>Adroddiad i'r:</u></b>	<b>Pwyllgor Moeseg a Safonau</b>
<b><u>Dyddiad y cyfarfod:</u></b>	<b>15 Tachwedd 2023</b>
<b><u>Teitl:</u></b>	<b>Newid yn y canllawiau statudol ac anstatudol sydd wedi'u cydgrynhoi ar gyfer prif gynghorau yng Nghymru</b>
<b><u>Pwrpas yr adroddiad:</u></b>	<b>Diweddarau'r Pwyllgor am y newid yn y canllawiau statudol ac anstatudol sydd wedi'u cydgrynhoi ar gyfer prif gynghorau yng Nghymru</b>

### **Cefndir**

Bu newid yn y canllawiau statudol ac anstatudol sydd wedi'u cydgrynhoi ar gyfer prif gynghorau yng Nghymru. Gallwch weld y newid yn Rhan 2, Adran 6.0, paragraff 6.4 o'r canllawiau.

Mae'r canllawiau wedi'u newid i nodi y dylai'r pwyllgorau safonau (yn hytrach na chadeiryddion y pwyllgorau safonau) gwrdd ag arweinwyr grwpiau ar ddechrau pob blwyddyn gyngor i gytuno ar nifer o faterion.

Gallwch weld y canllawiau diwygiedig drwy fynd at:

[Canllawiau statudol ac anstatudol ar ddemocratiaeth o fewn prif gynghorau | LLYW.CYMRU](#)

[Statutory and non-statutory guidance on democracy within principal councils | GOV.WALES](#)

Mae cyfres o fideos am safonau moesegol a'r cod ymddygiad wedi'u datblygu. Mae'r fersiynau terfynol bellach ar gael a gallwch eu gweld drwy ddilyn y dolenni canlynol:

[Safonau ymddygiad ar gyfer cynghorwyr yng Nghymru - YouTube](#)  
[Cyngor ar sut i gwyno am gynghorydd yng Nghymru - YouTube](#)  
[Sut dylai cynghorwyr ymddwyn ac ymwneud â phobl - YouTube](#)

[Standards of behaviour for councillors in Wales - YouTube](#)  
[Advice on how to complain about a councillor in Wales - YouTube](#)  
[How councillors should behave and interact with people - YouTube](#)

Y rhan berthnasol ar gyfer y Pwyllgor Moeseg a Safonau yw Rhan 2 4.0-7.0:

4.0 Canllawiau Statudol ar ddyletswyddau arweinwyr grwpiau gwleidyddol mewn perthynas â safonau ymddygiad .....	22
5.0 Canllawiau Statudol ar Swyddogaethau Pwyllgorau Safonau .....	30
6.0 Dyletswydd pwyllgor safonau i fonitro cydymffurfiaeth arweinwyr grwpiau â'r dyletswyddau, a darparu cyngor a hyfforddiant .....	32
7.0 Dyletswydd y pwyllgor safonau i wneud adroddiad blynyddol .....	33

Tynnwn eich sylw at baragraffau 4.36 a 4.24 o'r Canllawiau Statudol ac Anstatudol a gyhoeddwyd ym mis Mehefin 2023 ynghylch Arweinwyr Grwpiau Gwleidyddol yn bodloni eu dyletswydd statudol yn Neddf 2021 a'u hymwneud â'r Pwyllgor Safonau (yn anad dim y trothwy i'w ddefnyddio gan y Pwyllgor Safonau unigol).

4.36 Ar ddechrau pob blwyddyn gyngor, dylai arweinwyr grwpiau gwleidyddol gwrdd â'r pwyllgor safonau i gytuno ar yr hyn a ganlyn:

- Sut y bydd arweinwyr grwpiau a'r pwyllgor safonau yn cydweithio i sicrhau safonau ymddygiad priodol;
- Amllder y cyfarfodydd rhwng arweinwyr grwpiau a'r pwyllgor safonau drwy gydol y flwyddyn;
- Y trothwy y bydd y pwyllgor safonau yn ei ddefnyddio i ganfod a yw'n fodlon bod arweinwyr grwpiau gwleidyddol wedi cydymffurfio â dyletswyddau Deddf 2021;
- Y mecanwaith i arweinwyr grwpiau gwleidyddol ddarparu adroddiadau i'r pwyllgor safonau am y camau y maent wedi'u cymryd i gydymffurfio â'r dyletswyddau yn Neddf 2021.

4.24 Mae'r camau rhesymol y gall Arweinydd y Grŵp eu cymryd yn cynnwys:

- dangos ymrwymiad personol i gyfleoedd datblygu neu hyfforddiant perthnasol ynghylch cydraddoldeb a safonau, gan gynnwys y Cod Ymddygiad, a mynychu a chyfranogi mewn cyfleoedd o'r fath;
- mynd ati'n weithredol i annog aelodau'r grŵp i fynychu cyfleoedd datblygu neu hyfforddiant perthnasol ynghylch cydraddoldeb a safonau, gan gynnwys mewn perthynas â'r Cod Ymddygiad;
- sicrhau bod enwebeion i bwyllgor wedi derbyn yr hyfforddiant a argymhellir ar gyfer cyfranogi yn y pwyllgor hwnnw;
- gosod esiampl o ran moesgarwch a pharch o fewn cyfathrebiadau a phwyllgorau'r grŵp ac mewn pwyllgorau cyngor ffurfiol;
- cefnogi gweithdrefnau datrys anffurfiol yn y cyngor; a gweithio gyda'r pwyllgor safonau a'r swyddogion monitro i ddod i ddatrysiaid yn lleol;

## Tudalen 109

- annog diwylliant o fewn y grŵp sy'n cefnogi safonau uchel o ran ymddygiad ac uniondeb;
- mynychu cyfarfod o Bwyllgor Safonau'r Cyngor os gofynnir iddo wneud hynny er mwyn cyfranogi mewn trafodaethau sy'n ymwneud â'r Cod Ymddygiad
- bwrw ymlaen â gwaith i weithredu unrhyw argymhellion gan y Pwyllgor Safonau ynghylch gwella safonau;
- gweithio gyda'r Pwyllgor Safonau i fynd ati'n rhagweithiol i adnabod patrymau ymddwyn amhriodol, eu hystyried, a mynd i'r afael â hwy;
- cydweithio ag arweinwyr grwpiau eraill, o fewn rheswm, i gefnogi gyda'i gilydd safonau ymddygiad uchel o fewn y cyngor, a phan fo unrhyw faterion a nodir yn cynnwys mwy nag un grŵp gwleidyddol.

Mae'r templed wedi'i adolygu a bydd yn cael ei ystyried ar yr agenda heddiw.

### **Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:**

**A gwblhawyd Asesiad Effaith Integredig? Os naddo, nodwch pam Naddo**

**Crynodeb o'r Asesiad Effaith Integredig:**

**Hirdymor: Ddim yn berthnasol**

**Cydweithio: Ddim yn berthnasol**

**Cynnwys: Ddim yn berthnasol**

**Atal: Ddim yn berthnasol**

**Integreiddio: Ddim yn berthnasol**

### **Argymhelliad:**

Nodi'r newid yn y canllawiau statudol ac anstatudol sydd wedi'u cydgrynhoi ar gyfer prif gynghorau yng Nghymru.

**Enw cyswllt:** Lisa Evans

**Swydd:** Swyddog Craffu a Safonau

**Dyddiad yr adroddiad:** 18/10/23

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

**Cyngor Sir CEREDIGION County Council**

<b>ADRODDIAD I'R:</b>	<b>Pwyllgor Safonau a Moeseg</b>
<b>Teitl:</b>	<b>Diweddaraf gan y Swyddog Monitro ar y Cod Ymddygiad – Chwarter 1&amp; 2 2023-2024</b>
<b>DYDDIAD:</b>	<b>15 Tachwedd 2023</b>
<b>LLEOLIAD:</b>	<b>Hybrid</b>
<b>Pwrpas:</b>	<b>Er gwybodaeth</b>

**Cefndir**

Bydd y Pwyllgor yn ymwybodol fod y Swyddog Monitro wedi adrodd ar gyfer 2022/2023:

Chwarter 3: Cyfarfod y Pwyllgor 25 Ionawr 2023.

Chwarter 4: Cyfarfod y Pwyllgor 06 Mehefin 2023.

**Pwyllgor:**

- Gofynnwyd gan y Pwyllgor iddynt gael eu hysbysu mewn adroddiadau yn y dyfodol o unrhyw dueddiadau wnaeth gynyddu / ostwng
- Nodwyd y cynnydd yn y blynyddoedd diweddar o dueddiadau sy'n ymwneud â chyfryngau cymdeithasol a cham-drin ar lein.

**Y sefyllfa gyfredol**

**Y diweddaraf gan y Swyddog Monitro Chwarter 1 & 2 (Ebrill 2023-Medi 2023)** ar weithgaredd y Cod Ymddygiad a thueddiadau diweddar fe y nodwyd isod.

**Cyngor Sir**

- Gostyngiad – Cynghorwyr sy'n glwm wrth Ymchwiliad Heddlu
- Cynnydd – diffyg parch ac ystyriaeth i swyddogion
- Cynnydd - diffyg parch ac ystyriaeth i swyddogion ar gyfryngau cymdeithasol

## Tudalen 112

- Diffyg parch ac ystyriaeth i swyddogion mewn cyfarfodydd cyhoeddus
- Cynnydd - Diffyg parch ac ystyriaeth i swyddogion mewn cyfarfodydd cyhoeddus: iaith amharchus / anfoesgar tuag at swyddogion
- Dwyn gwarth ar enw'r Cyngor – cyfryngau cymdeithasol / y Wasg
- Sylwadau hiliol - ar gyfryngau cymdeithasol
- APW gwaharddiad dros dro x1:6m

Hunan gyfeirio at y Swyddog Monitro:x1

Hysbysiadau Penderfyniad Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru:x1

### **Cynghorau Tref a Chymuned**

- Cynnydd mewn cwynion sy'n ymwneud ag ymddygiad - diffyg parch ac ystyriaeth tuag at aelodau'r cyhoedd ar gyfryngau cymdeithasol gan gynnwys:  
“sylwadau aneallus ac annymunol”: angen i Gynghorydd ystyried sut y mae sylwadau personol am aelodau'r cyhoedd yn medru cael eu dehongli / canfod gan eraill
- Gostyngiad yn nifer y Cynghorwyr na fu iddynt ddatgan euogfarn neu hunangyfeirio i Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru
- Dwyn gwarth ar enw'r Cyngor - cyn Gynghorydd: euogfarn
- Cynnydd: diffyg parch ac ystyriaeth tuag at glerc mewn cyfarfod cyhoeddus
- Ymosodiad mewn lleoliad cyhoeddus
- Sylwadau hiliol

Cyfeiriad y Swyddog Monitro i Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru: x1

Hysbysiadau Penderfyniad Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru:x3

### **ARGYMHELLIAD:**

#### **Nodi cynnwys yr adroddiad**

#### **RHESWM DROS YR ARGYMHELLIAD :**

#### **Hysbysu'r Pwyllgor o weithgareddau a thueddiadau diweddaraf y Cod Ymddygiad**



# Tudalen 113

**Contact Name:** Elin Prysor  
**Designation:** Monitoring Officer  
**Date of Report:** 10/10/23

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

## CYNGOR SIR CEREDIGION

<b><u>Adroddiad i'r:</u></b>	<b>Pwyllgor Moeseg a Safonau</b>
<b><u>Dyddiad y cyfarfod:</u></b>	<b>15 Tachwedd 2023</b>
<b><u>Teitl:</u></b>	<b>Adolygu templed asesiad cydymffurfio arweinwyr y grwpiau gwleidyddol</b>
<b><u>Pwrpas yr adroddiad:</u></b>	<b>Sicrhau bod templed asesiad cydymffurfio arweinwyr y grwpiau gwleidyddol yn gyfredol.</b>

### **Cefndir**

Yng nghyfarfod y Pwyllgor Moeseg a Safonau ar 5 Mehefin 2023, ystyriwyd Asesiad Cydymffurfio cyntaf Arweinwyr y Grwpiau Gwleidyddol. Roedd Arweinwyr y Grwpiau wedi cwblhau eu hadroddiadau erbyn 20 Ebrill 2023. Ar 15 Mai 2023, cynhaliwyd gweithdy gyda phob un o arweinwyr y grwpiau yn unigol:

- Y Cynghorydd Bryan Davies (Plaid Cymru)
- Y Cynghorydd Elizabeth Evans (Y Democratiaid Rhyddfrydol)
- Y Cynghorydd Gareth Lloyd (Y Grŵp Annibynnol)

Bu i'r Pwyllgor asesu i ba raddau yr oedd arweinwyr y grwpiau gwleidyddol wedi:

1. cymryd camau rhesymol i hybu a chynnal safonau ymddygiad uchel gan aelodau'r grŵp
2. cydweithredu â'r Pwyllgor wrth arfer swyddogaethau'r Pwyllgor
3. nodi unrhyw anghenion o ran hyfforddiant.

### **Y sefyllfa bresennol**

Bu newid yn y canllawiau statudol ac anstatudol sydd wedi'u cydgrynhoi ar gyfer prif gynghorau yng Nghymru. Gallwch weld y newid yn Rhan 2, Adran 6.0, paragraff 6.4 o'r canllawiau.

Mae'r canllawiau wedi'u newid i nodi y dylai'r pwyllgorau safonau (yn hytrach na chadeiryddion y pwyllgorau safonau) gwrdd ag arweinwyr grwpiau ar ddechrau pob blwyddyn gyngor i gytuno ar nifer o faterion.

Mae'r canllawiau diwygiedig wedi'u cyhoeddi ar y gwefannau canlynol:

[Canllawiau statudol ac anstatudol ar ddemocratiaeth o fewn prif gynghorau | LLYW.CYMRU](#)

[Statutory and non-statutory guidance on democracy within principal councils | GOV.WALES](#)

Hefyd, mae'r canllawiau wedi'u rhannu â chi fel rhan o eitem arall sydd ar yr agenda heddiw.

Mae templed yr asesiad cydymffurfio wedi'i adolygu a'i ddiwygio yn wyneb y canllawiau terfynol. Gallwch weld y newidiadau hyn yn y ddogfen honno.

**Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:**

**A gwblhawyd Asesiad Effaith Integredig? Os naddo, nodwch pam**

Naddo

**Crynodeb o'r Asesiad Effaith Integredig:**

**Hirdymor: Ddim yn berthnasol**

**Cydweithio: Ddim yn berthnasol**

**Cynnwys: Ddim yn berthnasol**

**Atal: Ddim yn berthnasol**

**Integreiddio: Ddim yn berthnasol**

**Argymhelliad:**

Adolygu'r newidiadau a wnaed i dempled asesiad cydymffurfio arweinwyr y grwpiau gwleidyddol a chytuno arnynt.

**Enw Cyswllt:** Lisa Evans

**Swydd:** Swyddog Craffu a Safonau

**Dyddiad yr adroddiad:** 18/10/23

## Cyngor Sir Ceredigion

### Pwyllgor Moeseg a Safonau

#### Dyletswydd Arweinwyr Grwpiau o ran Adrodd

1. Mae Arweinwyr Grwpiau yn destun dwy ddyletswydd statudol newydd:
  - i. Cymryd camau rhesymol i hybu a chynnal safonau ymddygiad uchel gan aelodau o'r grŵp
  - ii. Cydweithredu â'r Pwyllgor Safonau wrth arfer swyddogaethau'r pwyllgor safonau.

Formatted: Underline, Font color: Dark Red

Formatted: Font color: Dark Red

#### Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021: Adran 62

2. O dan gôd ymddygiad y Cyngorwyr, gellid ystyried bod arweinwyr grwpiau sy'n methu â chyflawni'r dyletswyddau yn dwyn anfri ar eu swydd; Nid yw'r ddyletswydd yn gwneud arweinwyr grwpiau yn atebol am ymddygiad eu haelodau.
3. Mae'r Pwyllgor Moeseg a Safonau o dan ddyletswydd i:
  - a) fonitro cydymffurfiaeth arweinwyr grwpiau gwleidyddol y cyngor gyda'u dyletswyddau, a hefyd
  - b) cyngori, hyfforddi neu drefnu i hyfforddi arweinwyr grwpiau gwleidyddol ar y cyngor ynghylch materion sy'n ymwneud â'r dyletswyddau hynny.

#### Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021: Adran 63

4. Hefyd mae'r Pwyllgor Moeseg a Safonau o dan ddyletswydd i baratoi adroddiad blynyddol sydd:
  - a) yn gorfod cynnwys asesiad y pwyllgor o'r graddau y mae arweinwyr y grwpiau gwleidyddol ar y cyngor wedi cydymffurfio â'u dyletswyddau, a
  - b) gall yr adroddiad gynnwys argymhellion neu sylwadau am hyd a lled y gydymffurfiaeth â'r dyletswyddau newydd hyn.

#### Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021: Adran 63

5. Mae'r canllawiau ~~drafft~~ a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru ar y dyletswyddau newydd yn awgrymu'r camau y gellid eu cymryd gan Arweinwyr Grwpiau i gyflawni'r rhwymedigaethau hyn;  
~~Nid yw "camau rhesymol" a "safonau da" wedi cael eu diffinio hyd yma.~~  
Mae paragraff 4.24 o'r Canllawiau yn nodi'r canlynol:

## Mae'r camau rhesymol y gall Arweinydd y Grŵp eu cymryd yn cynnwys:

- dangos ymrwymiad personol i gyfleoedd datblygu neu hyfforddiant perthnasol ynghylch cydraddoldeb a safonau, gan gynnwys y Cod Ymddygiad, a mynychu a chyfranogi mewn cyfleoedd o'r fath;
- mynd ati'n weithredol i annog aelodau'r grŵp i fynychu cyfleoedd datblygu neu hyfforddiant perthnasol ynghylch cydraddoldeb a safonau, gan gynnwys mewn perthynas â'r Cod Ymddygiad;
- sicrhau bod enwebeion i bwyllgor wedi derbyn yr hyfforddiant a argymhellir ar gyfer cyfranogi yn y pwyllgor hwnnw;
- gosod esiampl o ran moesgarwch a pharch o fewn cyfathrebiadau a phwyllgorau'r grŵp ac mewn pwyllgorau cyngor ffurfiol;
- cefnogi gweithdrefnau datrys anffurfiol yn y cyngor; a gweithio gyda'r pwyllgor safonau a'r swyddogion monitro i ddod i ddatrysiaid yn lleol;
- annog diwylliant o fewn y grŵp sy'n cefnogi safonau uchel o ran ymddygiad ac uniondeb;
- mynychu cyfarfod o Bwyllgor Safonau'r Cyngor os gofynnir iddo wneud hynny er mwyn cyfranogi mewn trafodaethau sy'n ymwneud â'r Cod Ymddygiad
- bwrw ymlaen â gwaith i weithredu unrhyw argymhellion gan y Pwyllgor Safonau ynghylch gwella safonau;
- gweithio gyda'r Pwyllgor Safonau i fynd ati'n rhagweithiol i adnabod patrymau ymddwyn amhriodol, eu hystyried, a mynd i'r afael â hwy;
- cydweithio ag arweinwyr grwpiau eraill, o fewn rheswm, i gefnogi gyda'i gilydd safonau ymddygiad uchel o fewn y cyngor, a phan fo unrhyw faterion a nodir yn cynnwys mwy nag un grŵp gwleidyddol.

6. Rhaid i arweinwyr grwpiau a Phwyllgorau Safonau ystyried Canllawiau Llywodraeth ~~Cymru~~ Cymru (2023);

6. Canllawiau Statudol ac Anstatudol ar gyfer Prif Gyngorau yng Nghymru – darpariaethau ategol yn Neddf Llywodraeth Leol 2000, Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 a Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021.

7. Mae Arweinwyr Grwpiau eisoes yn cymryd camau i atal materion rhag dwysáu a rhoi stop ar broblemau yn gynnwys. Mae'r rhain yn anffurfiol ac yn gyfrinachol ac felly ni ddylid eu hadrodd yn gyhoeddus nac i unigolion;

8. Mae'r templed isod yn seiliedig ar enghreifftiau yng Nghanllawiau Llywodraeth Cymru i atgoffa arweinwyr grwpiau am y materion sydd i'w cynnwys yn eu hadroddiadau;

9. Er mwyn i'r Pwyllgor Moeseg a Safonau gadw'n annibynnol ar faterion gweithredol, bydd yn gofyn i Arweinwyr Grwpiau adrodd unwaith y flwyddyn.

Formatted: Font:

Formatted: Normal, Indent: Left: 0.63 cm, No bullets or numbering

Formatted: Font: (Default) Arial, 12 pt

Bydd y Pwyllgor Moeseg a Safonau yn cwrdd ag arweinwyr grwpiau ar ddechrau pob blwyddyn gyngor i gytuno ar nifer o faterion,

Formatted: Font:

Mae paragraff 4.36 o'r Canllawiau yn nodi'r canlynol:  
Ar ddechrau pob blwyddyn gyngor, dylai arweinwyr grwpiau gwleidyddol gwrdd â'r Pwyllgor Safonau i gytuno ar yr hyn a ganlyn:

- Sut y bydd arweinwyr grwpiau a'r Pwyllgor Safonau yn cydweithio i sicrhau safonau ymddygiad priodol;
- Amllder y cyfarfodydd rhwng arweinwyr grwpiau a'r Pwyllgor Safonau drwy gydol y flwyddyn;
- Y trothwy y bydd y Pwyllgor Safonau yn ei ddefnyddio i ganfod a yw'n fodlon bod arweinwyr grwpiau gwleidyddol wedi cydymffurfio â dyletswyddau Deddf 2021;
- Y mecanwaith i arweinwyr grwpiau gwleidyddol ddarparu adroddiadau i'r Pwyllgor Safonau am y camau y maent wedi'u cymryd i gydymffurfio â'r dyletswyddau yn Neddf 2021.

Formatted: Indent: First line: 1.27 cm

9-

10. Hefyd, bByddai'n syniad i Gadeirydd y Pwyllgor Moeseg a Safonau gwrdd ag arweinwyr y grwpiau o dro i dro i gadw golwg ar ymddygiad yn gyffredinol. Hefyd gall y Cadeirydd ofyn am farn y Swyddog Monitro.
11. Os oes materion eraill o bwys yn codi yn ystod y flwyddyn, neu faterion a allai gael eu codi gan y Pwyllgor Moeseg a Safonau, megis cael sicrwydd gan Arweinwyr Grwpiau, mae modd rhoi gwybod i'r Swyddog Monitro am y rhain a bydd hi/ef yn rhoi gwybod i'r Pwyllgor Moeseg a Safonau;
12. Bydd Arweinwyr y Grwpiau yn paratoi eu hadroddiad ar gyfer y cyfarfod o'r Pwyllgor Moeseg a Safonau cyntaf a fydd ar gael ar ôl 1 Ebrill bob blwyddyn;
13. Ni fydd yr adroddiad yn sôn am achosion penodol a bydd yn cyfeirio at y math o gamau a gymerwyd;
14. Bydd y Pwyllgor wedyn yn cwrdd ag arweinydd pob grŵp yn anffurfiol i gnoi cil dros eu hadroddiad. Hefyd gall y Pwyllgor ofyn am farn y Swyddog Monitro.
15. Gall y Pwyllgor roi adborth anffurfiol i arweinwyr grwpiau

Formatted: Font: (Default) Arial, 12 pt

Formatted: Normal, No bullets or numbering

16. Bydd adroddiad blynyddol Cadeirydd y Pwyllgor Moeseg a Safonau yn cynnwys:
- a) crynodeb byr o'r camau a gymerwyd gan arweinwyr grwpiau i gyflawni'r ddyletswydd,
  - b) ei farn ynghylch a wnaed digon,
  - c) unrhyw argymhellion ynglŷn â'r hyn y gall arweinwyr grwpiau ei wneud i gyflawni eu dyletswyddau,
  - d) unrhyw argymhellion ynglŷn â'r hyn y gellir ei wneud i gadw tystiolaeth o gamau arweinwyr grwpiau,
  - e) unrhyw argymhellion o ran yr hyn y gellir ei wneud i wella'r drefn o adrodd,
  - f) pa hyfforddiant ychwanegol sydd ei angen, os oes yna o gwbl,
  - g) unrhyw ddarnau o waith a allai gael eu gwneud yn y dyfodol, ac ati.
17. Cyflwynir adroddiad blynyddol Cadeirydd y Pwyllgor Moeseg a Safonau i'r Cyngor yn y cyfarfod nesaf fydd ar gael ar ôl i'r Pwyllgor Moeseg a Safonau roi ystyriaeth iddo.

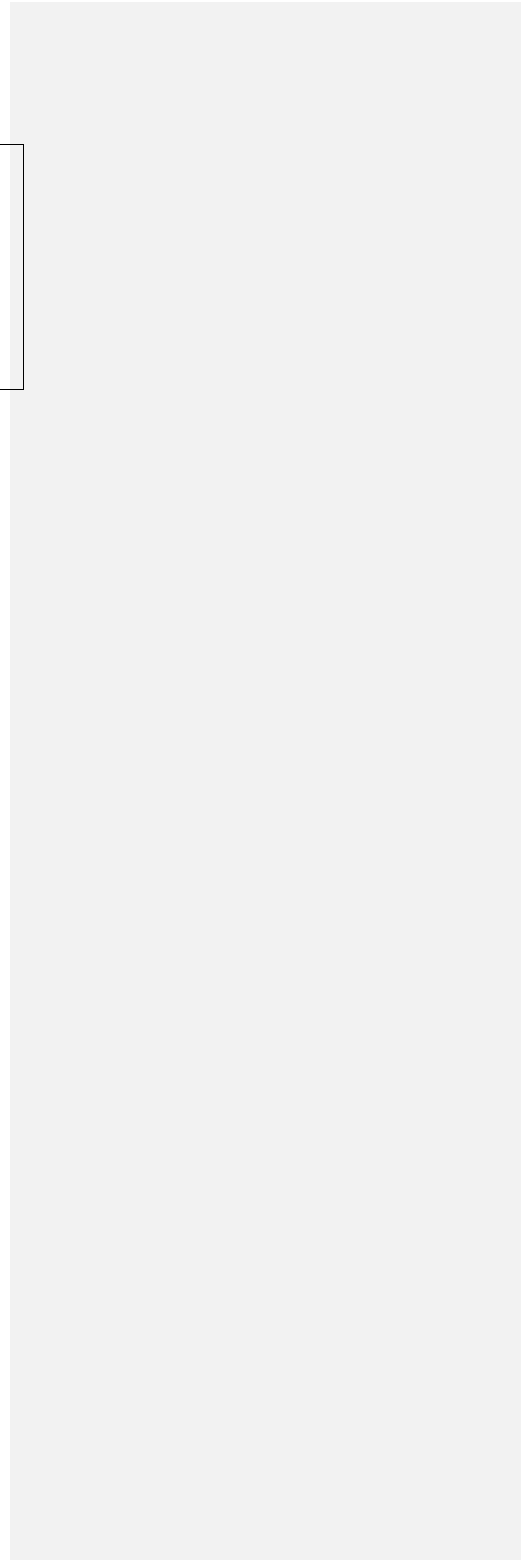
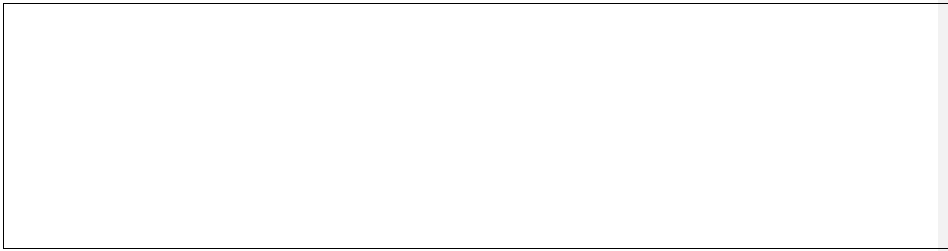


<b><u>Hyrwyddo Cydymffurfiaeth â'r Côd Ymddygiad</u></b> I'w lenwi gan y Swyddog Monitro				
Adroddiad gan:				
Grŵp Gwleidyddol:				
Nifer yr Aelodau:		Nifer sydd wedi cael hyfforddiant ar y Côd:	X (Y%)	
Ar gyfer y cyfnod:				
<b><u>Nifer, Ffynhonnell a Lefel y Cwynion</u></b>				
	<b>Anffurfiol</b>	<b>Datrys yn lleol</b>		<b>Ombwdsmon/ Panel Dyfarnu Cymru</b>
Cyhoedd				
Swyddogion				
Cynghorwyr				
<b><u>Camau a gymerwyd i Hyrwyddo Cydymffurfiaeth (i'w lenwi gan Arweinydd y Grŵp)</u></b>				
<u>Gweler paragraffau 4.24 a 4.36 o'r Canllawiau uchod</u>				
Cofiwch gynnwys materion megis y canlynol:				
<ul style="list-style-type: none"> <li>- dangos ymrwymiad personol i gyfleoedd datblygu neu hyfforddiant perthnasol ynghylch cydraddoldeb a safonau, <u>gan gynnwys y cod ymddygiad</u> a mynychu cyfleoedd o'r fath;</li> <li>- <u>mynd ati'n weithredol i</u> annog aelodau'r grŵp i fynychu cyfleoedd datblygu neu hyfforddiant perthnasol ynghylch cydraddoldeb a safonau <u>gan gynnwys mewn perthynas â'r Cod Ymddygiad</u>;</li> <li>- sicrhau bod enwebeion i bwyllgor wedi derbyn yr hyfforddiant a argymhellir ar gyfer <u>cyfranogi yn y</u> pwyllgor hwnnw;</li> <li>- gosod esiampl;</li> <li>- defnyddio eu dylanwad i hybu diwylliant cadarnhaol;</li> </ul>				

- hybu gosod esiampl o ran moesgarwch a pharch o fewn cyfathrebiadau a phwyllgorau'r Grŵp ac ym mhwyllgorau ffurfiol y Cyngor;
- mynd i'r afael â materion cyn gynted ag y byddant yn codi;
- hybu cefnogi gweithdrefnau datrys anffurfiol yn y Cyngor, a gweithio gyda'r Pwyllgor Moeseg a Safonau a'r Swyddog Monitro i ddod i ddatrasiad yn lleol;
- hybu annog diwylliant o fewn y Grŵp sy'n cefnogi safonau uchel o ran ymddygiad ac uniondeb;
- mynychu cyfarfod o Bwyllgor Moeseg a Safonau'r Cyngor os gofynnir iddynt wneud hynny er mwyn trafod cyfranogi mewn trafodaethau am fm materion yn ymwneud â'r Côd Ymddygiad;
- mynychu cyfarfodydd o bryd i'w gilydd gyda'r Swyddog Monitro ac arweinwyr grwpiau eraill;
- mynychu cyfarfodydd rhwng y Swyddog Monitro ac aelodau'r grŵp parthed y Côd Ymddygiad, yn ôl yr angen

- bwrw ymlaen â gwaith i weithredu unrhyw argymhellion gan y Pwyllgor Safonau ynghylch gwella safonau;
- cydweithio ag arweinwyr grŵp eraill, o fewn rheswm, i gefnogi gyda'i gilydd safonau ymddygiad uchel o fewn y Cyngor, a phan fo unrhyw faterion a nodir yn cynnwys mwy nag un grŵp gwleidyddol.
- Gweithio'n adeiladol gyda'r Pwyllgor Moeseg a Safonau a'r Swyddog Monitro i nodi'r gofynion hyfforddi ar eu cyfer nhw eu hunain ac aelodau eu grŵp.
- gweithio gyda'r Pwyllgor Safonau i fynd ati'n rhagweithiol i adnabod patrymau ymddwyn amhriodol, eu hystyried a mynd i'r afael â hwy.

Formatted: Font: Font color: Background 1



Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

**CYNGOR SIR CEREDIGION COUNTY COUNCIL****Adroddiad i'r:** Pwyllgor Moeseg a Safonau**Dyddiad y cyfarfod:** 15 Tachwedd 2023**Teitl:** Rheoliadau Pwyllgorau Safonau (Cymru) (Diwygio) 2023 OS 2023/988**Pwrpas yr adroddiad:** Rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor am ddiwygiadau i'r Cyd-bwyllgorau Corfforedig.**Cefndir**

Mae Rheoliadau Pwyllgorau Safonau (Cymru) 2001 yn cynnwys gofynion o ran cyfansoddiad Pwyllgorau safonau a phenodi aelodau annibynnol/lleyg i Bwyllgorau Safonau:

[Rheoliadau Pwyllgorau Safonau \(Cymru\) 2001 \(legislation.gov.uk\)](https://legislation.gov.uk)

**1)Cynrychiolwyr Cyd-bwyllgor Corfforedig Canolbarth Cymru**

Mae'r canlynol yn gynrychiolwyr Ceredigion ar is-bwyllgor Safonau'r Cyd-bwyllgor Corfforedig fel y cytunwyd gan y Cyngor ar 26<sup>ain</sup> Hydref 2023:

Y Cynghorydd Gwyn Wigley-Evans

Aelod Annibynnol: Carol Edwards

**2)Rheoliadau Pwyllgorau Safonau (Cymru) (Diwygio) 2023**

Mae Atodiad A yn cynnwys Rheoliadau Pwyllgorau Safonau (Cymru) (Diwygio) 2023 OS 2023/988 sy'n ymwneud yn benodol â Phwyllgor Safonau Cyd-bwyllgor Corfforedig Canolbarth Cymru.

Effaith Rheoliadau 2023 yw diwygio Rheoliadau Pwyllgorau Safonau (Cymru) 2001 er mwyn cynnwys Cyd-bwyllgorau Corfforedig yn Rheoliadau 2001.

Mae Rheoliadau 2001 yn cynnwys gofynion o ran penodi aelodau annibynnol/lleyg i Bwyllgorau Safonau. Mae hefyd yn cael yr effaith o wahardd penodi i Bwyllgor Safonau lle mae aelod wedi bod yn aelod o Gyd-bwyllgor Corfforedig o'r blaen.

**Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:**

**A oes Aseiad Effaith Integredig wedi'i gwblhau? Os nad oes, dywedwch pam.**

Nac oes

**Crynodeb o'r Aseiad Effaith Integredig:**

**Hirdymor:** Amherthnasol

**Cydweithio:** Amherthnasol

**Cynnwys:** Amherthnasol

**Atal:** Amherthnasol

**Integreiddio:** Amherthnasol

**Argymhelliad:**

Nodi'r wybodaeth.

**Enw Cyswllt:** Lisa Evans

**Swydd:** Swyddog Craffu a Safonau

**Dyddiad yr Adroddiad:** 18/10/23

## Cookies on Legislation.gov.uk

The cookies on legislation.gov.uk do two things: they remember any settings you've chosen so you don't have to choose them on every page, and they help us understand how people browse our website, so we can make improvements and fix problems. We need your consent to use some of these cookies.

Yes, these cookies are OK

Find out more or set individual cookie preferences

No, I want to reject all cookies

Cymraeg

Home Browse Legislation New Legislation Coronavirus Legislation Changes To Legislation

Search Legislation

Title:  Year:  Number:  Type:  Search

Advanced Search (including Welsh legislation in Welsh language)

## Rheoliadau Pwyllgorau Safonau (Cymru) (Diwygio) 2023

Wales Statutory Instruments 2023 No. 988 (Cy. 159) Whole Instrument

Table of Contents Content More Resources ?

Previous

Next

Plain View

Print Options

**Statws** This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

O F F E R Y N N A U S T A T U D O L C Y M R U

### 2023 Rhif 988 (Cy. 159)

LLYWODRAETH LEOL, CYMRU

## Rheoliadau Pwyllgorau Safonau (Cymru) (Diwygio) 2023

Gwnaed

11 Medi 2023

Gosodwyd gerbron Senedd Cymru

13 Medi 2023

Yn dod i rym

9 Hydref 2023

Mae Gweinidogion Cymru(1) yn gwneud y Rheoliadau a ganlyn drwy arfer y pŵer a roddir iddynt gan adran 53(11) ac adran 105(2)(a) a (2)(b) a (3) o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000(2).

#### Enwi a dod i rym

1. Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Pwyllgorau Safonau (Cymru) (Diwygio) 2023 a deuant i rym ar 9 Hydref 2023.

#### Diwygiadau i Reoliadau Pwyllgorau Safonau (Cymru) 2001

2. Mae Rheoliadau Pwyllgorau Safonau (Cymru) 2001(3) wedi eu diwygio fel a ganlyn.

3. Yn rheoliad 2—

- (a) yn y lle priodol mewnosoder "ystyr "cyd-bwyllgor corfforedig" ("corporate joint committee") yw cyd-bwyllgor corfforedig a sefydlir gan reoliadau a wneir o dan Ran 5 o Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021;"
- (b) yn y diffiniad o "aelod annibynnol"—
- (i) yn is-baragraff (b), ar ôl "swyddog" hepgorer "neu";
- (ii) yn is-baragraff (c), ar ôl "cymuned" mewnosoder ", neu";
- (iii) ar ôl is-baragraff (c) mewnosoder "(ch) pan fo awdurdod perthnasol yn gyd-bwyllgor corfforedig, yn berson sy'n aelod, yn aelod cyfetholedig nac yn swyddog o'r cyd-bwyllgor corfforedig hwnnw nac o'i awdurdodau cyfansoddol, gan gynnwys Awdurdod Parc Cenedlaethol cyfansoddol, nac yn briod nac yn bartner sifil i'r aelod, yr aelod cyfetholedig neu'r swyddog hwnnw;"
- (c) yn y diffiniad o "aelod panel lleyg"—
- (i) yn is-baragraff (a), ar ôl "cymuned," hepgorer "neu";
- (ii) yn is-baragraff (b), ar ôl "cymuned" hepgorer ";" a mewnosoder ", neu";
- (iii) ar ôl is-baragraff (b) mewnosoder—
- "(c) pan fo'r awdurdod perthnasol yn gyd-bwyllgor corfforedig,
- (i) sy'n aelod o awdurdod cyfansoddol nad yw'n aelod o weithrediaeth yr awdurdod hwnnw, neu
- (ii) sy'n aelod o Awdurdod Parc Cenedlaethol cyfansoddol nad yw'n aelod cymwys o'r cyd-bwyllgor corfforedig hwnnw;"
- (d) yn y diffiniad o "awdurdod perthnasol"—
- (i) yn is-baragraff (c) hepgorer "ac";
- (ii) yn is-baragraff (ch), ar ôl "achub" hepgorer ";" a mewnosoder ", a";
- (iii) ar ôl is-baragraff (ch) mewnosoder "(d) cyd-bwyllgor corfforedig;"

4. Yn rheoliad 4—

- (a) ar ôl paragraff (a) mewnosoder—

# Tudalen 128

(aa) pan fo'r awdurdod perthnasol yn gyd-bwyllgor corfforedig, aelodau o awdurdodau cyfansoddol neu Awdurdod Parc Cenedlaethol cyfansoddol y cyd-bwyllgor corfforedig hwnnw ond nid aelodau cyfetholedig o'r cyd-bwyllgor corfforedig hwnnw heblaw'r rhai a gyfetholwyd ar gyfer aelodaeth o bwyllgor safonau'r cyd-bwyllgor corfforedig hwnnw.;

(b) ym mharagraff (c), ar ôl "cymunedol" mewnosoder "ac eithrio pan fo'r awdurdod perthnasol yn gyd-bwyllgor corfforedig".

## 5. Yn rheoliad 6—

(a) ym mharagraff (1), hepgorer "Rhaid" a mewnosoder "Yn ddarostyngedig i (1A), rhaid";

(b) ar ôl paragraff (1) mewnosoder—

"(1A) Pan fo'r awdurdod perthnasol y cyfeirir ato yn rheoliad 6(1) yn gyd-bwyllgor corfforedig, rhaid i berson sydd wedi bod yn aelod o gyd-bwyllgor corfforedig neu'n aelod o awdurdod cyfansoddol neu Awdurdod Parc Cenedlaethol cyfansoddol o'r cyd-bwyllgor corfforedig hwnnw, ond nad yw'n aelod mwyach, beidio â bod yn aelod annibynnol o bwyllgor safonau'r cyd-bwyllgor corfforedig hwnnw.;"

(c) ym mharagraff (2), ar ôl "nad yw'r person hwnnw wedi bod yn aelod ohono" mewnosoder ", ond, pan fo'r awdurdod perthnasol yn gyd-bwyllgor corfforedig, ni chaiff y person fod yn aelod annibynnol o bwyllgor safonau nrhwy awdurdod cyfansoddol nac Awdurdod Parc Cenedlaethol cyfansoddol o'r cyd-bwyllgor corfforedig hwnnw".

## 6. Yn rheoliad 7—

(a) ym mharagraff (1)—

(i) hepgorer "Rhaid" a mewnosoder "Yn ddarostyngedig i (1A), rhaid";

(ii) yn y testun Cymraeg, ar ôl "nad yw'n yn lle "aelod" rhodder "swyddog";

(b) ar ôl paragraff (1) mewnosoder—

"(1A) Pan fo'r awdurdod perthnasol y cyfeirir ato yn rheoliad 7(1) yn gyd-bwyllgor corfforedig, rhaid i berson sydd wedi bod yn swyddog o gyd-bwyllgor corfforedig neu'n swyddog o awdurdod cyfansoddol neu Awdurdod Parc Cenedlaethol cyfansoddol o'r cyd-bwyllgor corfforedig hwnnw, ond nad yw'n swyddog ohono mwyach, beidio â bod yn aelod annibynnol o bwyllgor safonau'r cyd-bwyllgor corfforedig hwnnw.;"

(c) ym mharagraff (2), yn lle ", ond nad yw'n aelod mwyach" rhodder "neu, os yw'r awdurdod perthnasol yn gyd-bwyllgor corfforedig, yn swyddog o'i awdurdodau cyfansoddol neu Awdurdod Parc Cenedlaethol cyfansoddol, ond nad yw'n swyddog mwyach".

## 7. Yn rheoliad 8, ar ôl paragraff (3) mewnosoder—

"(4) Pan fo awdurdod perthnasol yn gyd-bwyllgor corfforedig, rhaid i gadeirydd awdurdod o'r fath beidio â bod yn aelod o bwyllgor safonau'r cyd-bwyllgor corfforedig hwnnw".

## 8. Yn rheoliad 18—

(a) ym mharagraff (1)—

(i) ar ôl "aelod o'r awdurdod hwnnw" mewnosoder

", neu aelod o bwyllgor safonau cyd-bwyllgor corfforedig sy'n aelod o awdurdod cyfansoddol o'r cyd-bwyllgor corfforedig hwnnw.;"

(ii) ar ôl "ar gyfer yr awdurdod" mewnosoder "neu'r awdurdod cyfansoddol";

(b) ym mharagraff (2), ar ôl "awdurdod lleol o dan sylw" mewnosoder ", neu, yn achos cyd-bwyllgor corfforedig, o awdurdod cyfansoddol o'r cyd-bwyllgor corfforedig hwnnw.;"

## 9. Yn rheoliad 19, ar ôl paragraff (2) mewnosoder—

"(3) Pan fo awdurdod perthnasol yn gyd-bwyllgor corfforedig, rhaid i gyfnod swydd aelod o bwyllgor safonau'r awdurdod hwnnw sy'n aelod o Awdurdod Parc Cenedlaethol cyfansoddol yr awdurdod hwnnw beidio â bod yn hwy na'r cyfnod tan y bydd aelodaeth yr aelod hwnnw o'r Awdurdod Parc Cenedlaethol cyfansoddol yn dod i ben, a bydd aelodaeth aelod o'r fath o'r pwyllgor safonau hwnnw yn dod i ben os yw aelodaeth yr aelod hwnnw o'r Awdurdod Parc Cenedlaethol hwnnw yn dod i ben."

10. Yn rheoliad 21(1), ar ôl "aelod o'r awdurdod hwnnw.", mewnosoder "neu, pan fo'r awdurdod perthnasol yn gyd-bwyllgor corfforedig, sy'n aelod o awdurdod cyfansoddol neu Awdurdod Parc Cenedlaethol cyfansoddol o'r cyd-bwyllgor corfforedig hwnnw.;"

11. Yn rheoliad 23(1), yn lle "neu'r awdurdodau perthnasol o dan sylw" rhodder "na'r awdurdodau perthnasol o dan sylw neu, pan fo'r awdurdod perthnasol yn gyd-bwyllgor corfforedig, nad yw'n aelod o'i awdurdodau lleol cyfansoddol nac o'i Awdurdod Parc Cenedlaethol cyfansoddol".

## 12. Yn rheoliad 25—

(a) ym mharagraff (1), ar ôl "pwyllgor safonau" mewnosoder ", ac eithrio pwyllgor safonau cyd-bwyllgor corfforedig.;"

(b) ym mharagraff (2), ar ôl "pwyllgor safonau" mewnosoder ", ac eithrio pwyllgor safonau cyd-bwyllgor corfforedig.;"

(c) ar ôl paragraff (2) mewnosoder—

"(2A) Rhaid i bwyllgor safonau cyd-bwyllgor corfforedig gynnal o leiaf un cyfarfod yn ystod pob cyfnod o 12 mis ar ôl i'r pwyllgor safonau cyd-bwyllgor corfforedig hwnnw gael ei sefydlu."

## 13. Yn rheoliad 26, mewnosoder—

"(10) Nid yw'r rheoliad hwn yn gymwys i gyd-bwyllgorau corfforedig."

## 14. Yn rheoliad 27, mewnosoder—

"(5) Nid yw'r rheoliad hwn yn gymwys i gyd-bwyllgorau corfforedig."

## 15. Yn rheoliad 28, mewnosoder—

"(3) Nid yw'r rheoliad hwn yn gymwys i gyd-bwyllgorau corfforedig."

Rebecca Evans

Y Gweinidog Cyllid a Llywodraeth Leol, un o Weinidogion Cymru

11 Medi 2023

## NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau)

Mae'r Rheoliadau hyn yn ychwanegu cyd-bwyllgorau corfforedig a sefydlir gan reoliadau a wneir o dan Ran 5 o Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 at y diffiniad o "awdurdod perthnasol" yn Rheoliadau Pwyllgorau Safonau (Cymru) 2001 ("Rheoliadau 2001").

Mae'r Rheoliadau hyn hefyd yn diwygio Rheoliadau 2001 i ddarparu ar gyfer maint, cyfansoddiad, a thrafodion pwyllgorau safonau cyd-bwyllgorau corfforedig a chywirow gwallau yn y testun Cymraeg.

Ystyriwyd Cod Ymarfer Gweinidogion Cymru ar gynnal Asesiadau Effaith Rheoleiddiol mewn perthynas â'r rheoliadau sy'n sefydlu cyd-bwyllgorau corfforedig a rheoliadau a gorchmynion cysylltiedig. O ganlyniad, lluniwyd asesiad effaith rheoleiddiol ar adeg gwneud y rheoliadau sefydlu hynny a dibynnir arno at ddioben y Rheoliadau hyn. Gellir cael copi oddi wrth: Yr Is-adran Cyllid Strategol Llywodraeth Leol, Llywodraeth Cymru, Parc Cathays, Caerdydd, CF10 3NQ.

(1) Mae swyddogaethau Cynulliad Cenedlaethol Cymru bellach wedi eu breinio yng Ngweinidogion Cymru yn rhinwedd adran 162 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (p. 32) a pharagraff 30 o Atodlen 11 iddi.

(2)



# Tudalen 129

2000 p. 22. Fe'i diwygiwyd gan O.S. 2022/372 (Cy. 92); mewnosododd rheoliad 3 gyd-bwyllgorau corfforedig yn y diffiniad o "relevant authority" yn adran 49 o Ddeddf 2000 a diwygiodd adran 53 o'r Ddeddf honno. Mae adran 49 wedi ei chynnwys yn Rhan 3 o Ddeddf 2000 ac mae'n ymwneud ag ymddygiad aelodau a chyflogeion llywodraeth leol.

(3) O.S. 2001/2283 (Cy. 172); yr offerynnau diwygio perthnasol yw O.S. 2005/2929 (Cy. 214), O.S. 2005/3302 (Cy. 256), O.S. 2006/362 (Cy. 48), O.S. 2006/1849 (Cy. 192), O.S. 2007/95 1 (Cy. 82), O.S. 2013/3005 (Cy. 297), O.S. 2014/3061, O.S. 2016/85 (Cy. 39), O.S. 2021/356 (Cy. 107), O.S. 2022/533 (Cy. 125).

[Previous](#) | [Next](#)

[Help](#) [About Us](#) [Site Map](#) [Accessibility](#) [Contact Us](#) [Privacy Notice](#) [Cookies](#)

[Back to top](#)

**OGI** All content is available under the [Open Government Licence v3.0](#) except where [otherwise stated](#). This site additionally contains content derived from EUR-Lex, reused under the terms of the [Commission Decision 2011/833/EU](#) on the reuse of documents from the EU institutions. For more information see the [EUR-Lex public statement on re-use](#). © Crown and database right

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

**CYNGOR SIR CEREDIGION COUNTY COUNCIL**

**Adroddiad i'r:** Pwyllgor Moeseg a Safonau  
**Dyddiad y cyfarfod:** 15 Tachwedd 2023  
**Teitl:** Diweddariad ar faterion Panel Dyfarnu Cymru  
**Pwrpas yr adroddiad:** I ddiweddarau'r Pwyllgor ar faterion Panel Dyfarnu Cymru

**Cefndir**

Mae Panel Dyfaru Cymru yn dribiwnlys annibynol sydd wedi'i sefydlu er mwyn penderfynu ar achosion honedig o dorri rheolau yn erbyn Cod Ymddygiad statudol yr awdurdod gan aelodau etholedig a cyfetholedig Sir Cymru, Cyngorau Bwrdeistref Sirol a Chyngorau Cymuned, Awdurdod Tân ac Awdurdod y Parciau Ceneldaethol.

**Adroddiad Penderfyniad Cyngor Sir Ceredigion**

**Enw:** Y Cynghorydd Steve Davies

**Rhif Cyfeirnod:** APW/014/2022-023/CT

**Awdurdod perthnasol:** Cyngor Sir Ceredigion

**Natur yr honiad:** Torri rheolau paragraffau 4(b), 4(c), 6(1)(a) a 7(a),

**Gwrandawriad:** 10 Gorffennaf 2023

**Penderfyniad y Tribiwnlys:** Gwahardd dros dro am 6 mis

[Panel Dyfarnu Cymru \(gov.wales\)](#)

**Adroddiadau eraill o ddiddordeb i'r Pwyllgor**

**Enw:** Y Cyn-gynghorydd Karen Laurie-Parry

**Rhif Cyfeirnod:** APW/013/2022-023/CT

**Adurdod perthnasol:** Cyngor Sir

**Natur yr honiad:** Torri rheolau paragraffau 4(b), 4(c), 5(a), 6(1)(a), 6(1)(d), 7(b)(i) a 7(b)(iv)

**Gwrandawriad:** 6 Gorffennaf 2023

**Penderfyniad y Tribiwnlys:** Gwahardd am 18 mis

[apw-decision-notice-karen-parry.pdf \(gov.wales\)](#)

**Enw:** Y Cyn-gynghorydd Donald Jenkins

**Rhif cyfeirnod:** APW/001/2023-024/CT

**Awdurdod perthnasol:** Cyngor Cymuned St Harmon

**Natur yr honiad:** Torri rheolau paragraff 6(1)(a) a 7(a)

**Gwrandawriad:** 4 Gorffennaf 2023

**Penderfyniad y Tribiwnlys:** Gwahardd am 15 mis

[apw-decision-notice-donald-jenkins.pdf \(gov.wales\)](#)

**Enw:** Y Cyn-gynghorydd Chris Evans

**Rhif cyfeirnod:** APW/015/2022-023/CT

**Awdurdod perthnasol:** Cyngor Dinas Casnewydd

**Natur yr honiad:** Torri rheolau paragraffau 6(1)(a) a 7(a)

**Gwrandawriad:** 23 Mehefin 2023

**Penderfyniad y Tribiwnlys:** Gwahardd am 9 mis

[apw-decision-report-chris-evans.pdf \(gov.wales\)](#)

**Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:**

**Oes Aseiad Effaith Integredig wedi ei gwblhau? Os na, esboniwch pam.**

Na

**Crynodeb o'r Aseiad Effaith Integredig:**

**Hirdymor:** N/A

**Cydweithio:** N/A

**Cynnwys:** N/A

**Atal:** N/A

**Integreiddio:** N/A

**Argymhelliad / Argymhellion:**

Nodi cynnwys yr adroddiad.

**Enw Cyswllt:** Lisa Evans

**Teitl Swydd:** Swyddog Craffu a Safonau

**Dyddiad yr Adroddiad:** 25/10/23

**Acronymau:**

**CYNGOR SIR CEREDIGION****Adroddiad i'r:** Pwyllgor Moeseg a Safonau**Dyddiad yr adroddiad:** 15 Tachwedd 2023**Teitl:** Llythyr Blynyddol Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru (OGCC) 22/23, Adroddiad Blynyddol OGCC 22/23 a Hysbysiadau o Benderfyniad OGCC**Diben yr adroddiad:** Rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor am faterion Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru**1) Llythyr Blynyddol Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru (2022/23)**

Mae Llythyr Blynyddol Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru (2022/23) ar gyfer Cyngor Sir Ceredigion yn cynnwys cwynion yn ymwneud â chamweinyddu a methiant gwasanaeth, cwynion yn ymwneud ag achosion honedig o dorri'r Cod Ymddygiad i Gynghorwyr a'r camau sy'n cael eu cymryd i wella gwasanaethau cyhoeddus.

Dywed yr Ombwdsmon:

“Cawsom lai o gwynion y Cod Ymddygiad yn 22/23 o gymharu â'r flwyddyn flaenorol, yn ymwneud â Phrif Gynghorau a Chynghorau Tref a Chynghorau Cymuned. Mae fy rôl yn golygu nad wyf yn gwneud canfyddiadau terfynol am dorri'r Cod Ymddygiad. Yn lle hynny, pan fydd ymchwiliadau yn canfod y pryderon mwyaf difrifol, caiff y rhain eu cyfeirio at Bwyllgor Safonau'r awdurdod lleol perthnasol, neu at Banel Dyfarnu Cymru. Yn 2022/23, gwnaeth yr Ombwdsmon 12 atgyfeiriad o'r fath - gostyngiad i'w groesawu o 20 y llynedd.”

Mae Atodiad E yn dangos canlyniadau cwynion Cod Ymddygiad a gaewyd gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru yn ymwneud â'r Awdurdod Lleol yn 2022/23. Mae'r tabl hwn yn dangos y niferoedd, a'r gyfran y mae pob canlyniad yn ei chynrychioli ar gyfer yr Awdurdod Lleol:

Appendix E - Code of Conduct Complaints

Ceredigion County Council

Investigations	Decision not to investigate	0
	Discontinued	1
	No evidence of breach	0
	No action necessary	0
	Refer to Adjudication Panel	1
	Refer to Standards Committee	0
	<b>Total</b>	<b>2</b>

Mae Atodiad F yn dangos canlyniadau cwynion Cod Ymddygiad a gaewyd gan OGCC sy'n ymwneud â Chynghorau Tref a Chymuned yn ardal yr Awdurdod Lleol yn

2022/23. Mae'r tabl hwn yn dangos y nifer, a'r gyfran y mae pob canlyniad yn ei chynrychioli ar gyfer pob Cyngor Tref neu Gymuned:

Appendix F - Town/Community Council Code of Complaints

Town/Community Council	Decision not to investigate	Discontinued	No evidence of breach	Investigations			Total
				No action necessary	Refer to Adjudication Panel	Refer to Standards Committee	
Llandysul Community Council	1	0	0	0	0	0	1
Llanfair Clydogau Community Council	0	0	0	0	0	0	0
Llanogedmor Community Council	0	0	0	0	0	0	0
Llansanffraed Community Council	0	0	0	0	0	0	0
New Quay Town Council	0	0	0	0	0	0	0
Trefeurig Community Council	0	0	0	0	0	0	0

Yn dilyn ymholiad a godwyd gan y Pwyllgor Adnoddau Corfforaethol ar 19 Hydref, holwyd Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru ynghylch y data yn Atodiad F, gan mai "0" oedd y data ar gyfer 5 Cyngor Tref/Cymuned.

Atebodd OGCC:

"Rydym yn cadw cynghorau tref sydd â 0/sero o achosion yn y flwyddyn yn y llythyr blynyddol os oedd achosion y flwyddyn flaenorol, mae hyn er mwyn i Gynghorau allu olrhain patrymau a chymharu â'r flwyddyn flaenorol. Roeddem hefyd yn meddwl bod y dull hwn yn rhoi sicrwydd fel bod y Cyngor yn gwybod inni gofnodi dim achosion ar gyfer y llynedd. Wedi dweud hynny, byddwn yn cadw hyn mewn cof ac os oes unrhyw adborth ychwanegol gan y Pwyllgor Moeseg a Safonau ar ôl ei gyfarfod rhowch wybod i ni. Gan fod y Llythyr Blynyddol yn adrodd ar ein gwaith yn ystod 2022/23 yn unig, bydd yr achosion rydym wedi gweithio arnynt yn ystod blwyddyn ariannol 23/24 yn cael eu hadrodd yn yr adroddiad blynyddol a'r llythyrau blynyddol y byddwn yn eu cyhoeddi y flwyddyn nesaf."

## **2) Adroddiad Blynyddol yr Ombwdsmon**

Gellir gweld 'Blwyddyn o newid – blwyddyn o her', Adroddiad a Chyfrifon Blynyddol 2022/23 yr Ombwdsmon, drwy'r ddolen ganlynol:

<https://www.ombwdsmon.cymru/wp-content/uploads/sites/2/2023/08/Adroddiad-a-Chyfrifon-Blynyddol-2022-23-19-07-2023-gyda-llofnod.pdf>

Tynnir sylw'r Pwyllgor at y tudalennau canlynol sy'n cyfeirio at y Cod, tudalennau 9,10,13,14, 24-28:

- Roedd 61% o gwynion y Cod Ymddygiad am hyrwyddo cydraddoldeb a pharch.
- Gwnaethom ymchwilio eleni i gyfran ychydig yn is o gwynion Cod Ymddygiad na'r llynedd. Yn ogystal, gwnaethom gyfeirio llai o gwynion at Banel Dyfarnu Cymru a Phwyllgorau Safonau. Mae hyn yn gadarnhaol, gan ei fod yn awgrymu ein bod wedi gweld llai o achosion difrifol iawn o dorri'r Cod.
- Yn gyffredinol, dim ond cyfran fach o'r cwynion a gawn sy'n ymwneud â'r Cod Ymddygiad yr ydym yn ymchwilio iddynt. Mae hyn yn dangos bod y safonau ymddygiad mewn llywodraeth leol yn dda ar y cyfan.

Ar dudalen 27, cyfeirir hefyd at Gyngor Cymuned yng Ngheredigion (yng nghyd-destun atgyfeirio i Banel Dyfarnu Cymru):

“Cafodd cyn-aelod o Gyngor Cymuned Llansanffraid ei wahardd rhag dal swydd fel cynghorydd am ei fod wedi dwyn anfri ar ei swydd fel cynghorydd, ar ôl cael ei ddyfarnu'n euog o'r drosedd o achosi niwed corfforol drwy 'yrru'n wyllt ac yn beryglus', yn groes i Adran 35 Deddf Troseddau Corfforol 1861. Gallwch ddarllen am y penderfyniad hwn ar wefan y Panel Dyfarnu fan hyn: [APW/009/2021-022/AT: Cynghorydd Blaenorol Caryl Vaughan | Panel Dyfarnu Cymru \(Ilyw.cymru\)](https://www.apw.gov.wales/APW/009/2021-022/AT:CynghoryddBlaenorolCarylVaughan|PanelDyfarnuCymru(Ilyw.cymru)).”

### 3) Hysbysiadau o Benderfyniad

Mae OGCC bellach yn cyhoeddi Hysbysiadau o Benderfyniad mewn amgylchiadau lle mae'r Ombudsmon wedi penderfynu peidio ag ymchwilio.

Bydd hyn oherwydd na fodlonwyd y prawf dau gam:

- i) Dim tystiolaeth uniongyrchol o dorri'r Cod, a
- ii) nid oedd er budd y cyhoedd i ymchwilio.

Mae'r prawf hwn wedi'i nodi yng Nghanllawiau OGCC:

[General : 27 FINAL Investigation Report Template s21 casework support only \(ombudsman.wales\)](https://www.ombudsman.wales/General:27FINALInvestigationReportTemplate_s21caseworksupportonly)

Ymchwiliadau: Asesu Budd y Cyhoedd

Mae 4 Hysbysiad o Benderfyniad wedi'u cyhoeddi gan OGCC ar gyfer Cyngorwyr Ceredigion yn ystod Ch1 a 2 23/24.

Ni ellir cyhoeddi'r rhain na'u rhoi yn y parth cyhoeddus ond gellir eu cyflwyno i'r Pwyllgor er gwybodaeth yn unig, naill ai drwy e-bost yn gyfrinachol, neu fel eitem agenda eithriedig. Gofynnir am farn y Pwyllgor ar y ffordd orau o gyflwyno'r rhain yn y dyfodol.

### Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:

**A gwblhawyd Asesiad Effaith Integredig? Os naddo, nodwch pam.**

Naddo

**Crynodeb o'r Asesiad Effaith Integredig:**

**Hirdymor: Amherthnasol**

**Cydweithio: Amherthnasol**

**Cynnwys: Amherthnasol**

**Atal: Amherthnasol**

**Integreiddio: Amherthnasol**

**Argymhellion:** Gofynnir i'r Pwyllgor:

1) Nodi cynnwys Llythyr Blynyddol OGCC 22/23 ac Adroddiad Blynyddol 22/23 OGCC

2) Ystyried:

- a) a yw Aelodau'n dymuno derbyn gwybodaeth ynghylch Hysbysiadau o Benderfyniad OGCC, ac
- b) os felly, a yw Aelodau'n dymuno i Hysbysiadau o Benderfyniad gael eu cylchredeg drwy e-bost cyfrinachol neu eu cyflwyno i'r Pwyllgor fel eitemau eithriedig.

**Enw Cyswllt:** Elin Prysor

**Swydd:** Swyddog Monitro

**Dyddiad yr Adroddiad:** 25/10/23

**Acronymau:**



**CYNGOR SIR CEREDIGION****Adroddiad i'r:** Pwyllgor Moeseg a Safonau**Dyddiad y cyfarfod:** 15 Tachwedd 2023**Teitl:** Canfyddiadau Cod Ymddygiad yr Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus**Diben yr adroddiad:** Rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor am faterion Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru**Cefndir**

Mae Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru yn ystyried cwynion sy'n ymwneud â Chod Ymddygiad yr Aelodau, o dan ddarpariaethau Rhan III o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000 a'r Gorchmynion perthnasol a wnaed gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru o dan y Ddeddf honno. Mae'r canlynol yn benderfyniadau a gyhoeddwyd ers y cyfarfod diwethaf.

**Dyletswydd i gynnal y gyfraith: Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy**

Dyddiad yr adroddiad 07/09/2023

Pwnc Dyletswydd i gynnal y gyfraith

Canlyniad COD

Cyfeirnod yr achos 202205954

Math o adroddiad COD – Dim angen gweithredu

Corff perthnasol Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy

[Gweld yr adroddiad](#)**Hybu cydraddoldeb a pharch : Cyngor Cymuned y Mwmbwls**

Dyddiad yr adroddiad 21/03/2023

Pwnc Hybu cydraddoldeb a pharch

Canlyniad COD

Cyfeirnod yr achos 202106588

Math o adroddiad COD - Cyfeiriwyd at Bwyllgor Safonau

Corff perthnasol Cyngor Cymuned y Mwmbwls

[Gweld yr adroddiad](#)

## **Hybu cydraddoldeb a pharch : Cyngor Cymuned y Mwmbwls**

Dyddiad yr adroddiad 21/03/2023

Pwnc Hybu cydraddoldeb a pharch

Canlyniad COD

Cyfeirnod yr achos 202106524

Math o adroddiad COD - Cyfeiriwyd at Bwyllgor Safonau

Corff perthnasol Cyngor Cymuned y Mwmbwls

[Gweld yr adroddiad](#)

## **Hybu cydraddoldeb a pharch : Cyngor Tref Bae Colwyn**

Dyddiad yr adroddiad 30/03/2023

Pwnc Hybu cydraddoldeb a pharch

Canlyniad COD

Cyfeirnod yr achos 202205087

Math o adroddiad COD – Rhoddwyd y gorau

Corff perthnasol Cyngor Tref Bae Colwyn

[Gweld yr adroddiad](#)

## **Dyletswydd i gynnal y gyfraith : Cyngor Tref y Barri**

Dyddiad yr adroddiad 30/03/2023

Pwnc Dyletswydd i gynnal y gyfraith

Canlyniad COD

Cyfeirnod yr achos 201806120

Math o adroddiad COD – Rhoddwyd y gorau

Corff perthnasol      Cyngor Tref y Barri

[Gweld yr adroddiad](#)

**Hybu cydraddoldeb a pharch : Cyngor Sir Caerfyrddin**

Dyddiad yr adroddiad      30/03/2023

Pwnc                      Hybu cydraddoldeb a pharch

Canlyniad                COD

Cyfeirnod yr achos      202201203

Math o adroddiad      COD – Dim angen gweithredu

Corff perthnasol      Cyngor Sir Caerfyrddin

[Gweld yr adroddiad](#)

**Hybu cydraddoldeb a pharch : Cyngor Cymuned Solfach**

Dyddiad yr adroddiad      30/03/2023

Pwnc                      Hybu cydraddoldeb a pharch

Canlyniad                COD

Cyfeirnod yr achos      202201039

Math o adroddiad      COD – Dim angen gweithredu

Corff perthnasol      Cyngor Cymuned Solfach

[Gweld yr adroddiad](#)

**Dyletswydd i gynnal y gyfraith : Cyngor Tref y Barri a Chyngor Bro Morgannwg**

Dyddiad yr adroddiad      30/03/2023

Pwnc                      Dyletswydd i gynnal y gyfraith

Canlyniad                COD

Cyfeirnod yr achos      201806120

Math o adroddiad      COD – Rhoddwyd y gorau

Corff perthnasol Cyngor Tref y Barri a Chyngor Bro Morgannwg

[Gweld yr adroddiad](#)

**Dyletswydd i gynnal y gyfraith : Cyngor Tref y Barri a Chyngor Bro Morgannwg**

Dyddiad yr adroddiad 30/03/2023

Pwnc Dyletswydd i gynnal y gyfraith

Canlyniad COD

Cyfeirnod yr achos 201805958

Math o adroddiad COD - Rhoddwyd y gorau

Corff perthnasol Cyngor Tref y Barri a Chyngor Bro Morgannwg

[Gweld yr adroddiad](#)

**Dyletswydd i gynnal y gyfraith : Cyngor Cymuned St Harmon**

Dyddiad yr adroddiad 31/03/2023

Pwnc Dyletswydd i gynnal y gyfraith

Canlyniad COD

Cyfeirnod yr achos 202106161

Math o adroddiad COD - Cyfeiriwyd at Banel Dyfarnu

Corff perthnasol Cyngor Cymuned St Harmon

[Gweld yr adroddiad](#)

**Dyletswydd i gynnal y gyfraith : Cyngor Cymuned Abertyleri a Llanhilledd**

Dyddiad yr adroddiad 03/05/2023

Pwnc Dyletswydd i gynnal y gyfraith

Canlyniad COD

Cyfeirnod yr achos 202105443

Math o adroddiad COD - Cyfeiriwyd at Bwyllgor Safonau

Corff perthnasol Cyngor Cymuned Abertyleri a Llanhilledd

[Gweld yr adroddiad](#)

**Dyletswydd i gynnal y gyfraith : Cyngor Tref Abergele**

Dyddiad yr adroddiad 15/05/2023

Pwnc Dyletswydd i gynnal y gyfraith

Canlyniad COD

Cyfeirnod yr achos 202107167

Math o adroddiad COD – dim angen gweithredu

Corff perthnasol Cyngor Tref Abergele

[Gweld yr adroddiad](#)

**Hyrwyddo cydraddoldeb a pharch: Awdurdod Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog**

Dyddiad yr adroddiad 28/06/2023

Pwnc Hyrwyddo cydraddoldeb a pharch

Canlyniad COD

Cyfeirnod yr achos 202106025

Math o adroddiad COD - Dim tystiolaeth o dorri'r Cod

Corff perthnasol Awdurdod Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog

[Gweld yr adroddiad](#)

**Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:**

**A gwblhawyd Asesiad Effaith Integredig? Os naddo, nodwch pam.**

Naddo

**Crynodeb o'r Asesiad Effaith Integredig:**

**Hirdymor: Amherthnasol**

**Cydweithio: Amherthnasol**

**Cynnwys: Amherthnasol**

**Atal: Amherthnasol**

**Integreiddio: Amherthnasol**

**Argymhelliad:**

Nodi cynnwys yr adroddiad.

**Enw Cyswllt:** Lisa Evans

**Swydd:** Swyddog Craffu a Safonau

**Dyddiad yr Adroddiad:** 25/10/23

**Acronymau:**

**Cyngor Sir CEREDIGION County Council**

**ADRODDIAD I:** Pwyllgor Moeseg a Safonau  
**DYDDIAD:** 15 Tachwedd 2023  
**LLEOLIAD:** Hybrid  
**TEITL:** Cofnodion Fforwm Pwyllgorau Safonau Cymru  
**PWRPAS YR ADRODDIAD:** Er gwybodaeth

Ynghlwm mae'r cofnodion ar gyfer Fforwm y Pwyllgor Safonau Cymru, a gynhaliwyd ar ddydd Gwener, 30 Mehefin 2023 trwy Teams. Mynychwyd y cyfarfod gan Gadeirydd y Pwyllgor, Caryl Davies.

**ARGYMHELLIAD (S):**

Nodi cynnwys yr adroddiad.

**Enw Cyswllt:** Dana Jones  
**Dynodi:** Swyddog Democrataidd a Safonau  
**Dyddiad yr Adroddiad:** 25 Hydref 2023

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol



**Standards Committees Forum - Wales**

**Friday, 30<sup>th</sup> June 2023 @ 2pm, via Teams**

**Notes**

**1. Notes of previous meeting 27 January 2023.**

The notes of the previous meeting on 27 January 2023 were agreed.

a. Circulation of the meeting notes

- The Chairs were asked whether the notes of the meetings should be circulated to members of the standards committees.
- If the notes were shared with standards committees, they would be made public.
- The Chairs wanted to share as much as possible with their standards committees and the public.
- Davina Fiore, The Director of Governance and Legal and Monitoring Officer at Cardiff Council, who was advising the Forum, advised that if the minutes were to be made public as part of the Standards Committee agenda at individual Councils, it was important that any issues raised on individual ongoing cases or potential cases to assist with the process/problem solving/best practise were anonymised to ensure that individual members and councils could not be identified. She also advised that, if necessary, it was possible for part of the minutes to be confidential and not be circulated more widely.

**AGREED:** that the notes may be circulated to Standards Committees, provided no individual complainant or councillor complained of could be identified. This will be kept under review at/after each meeting.

b. Training for Chairs

**ACTION:** The WLGA to arrange a training session on chairing Standards

## **2. Chair of the Committee on Standards in Public Life (CSPL) Research**

### **Advisory Board, Professor Mark Philp**

- Professor Mark Philp outlined his role as a member of the CSPL and provided an overview of the standards regime in England and the implementation of recommendations from the Local Government Ethical Standards Report (2019).

**ACTION:** WLGA to provide a link to the CSPL report "[Leading in Practice](#)".

## **3. Michelle Morris - Public Services Ombudsman for Wales (PSOW) – Update**

Michelle Morris updated the Forum on her annual report for 2022/23.

### Noted

- A 4% reduction in the number of complaints alleging misconduct by local authority members.
- A decrease in the number of complaints against Town and Community councillors.

## Tudalen 147

- The PSOW investigated 35 cases which, although not a high number, involved a huge amount of work.
- The number of complaints involving equality and respect had increased again. Just over 60% of cases involving a breach of the code were in this category.
- 12 cases had been referred to standards committees and the adjudication panel for Wales, compared to 20 the year before.
- Since the PSOW last spoke to the Forum there had been 6 Standards Committee hearings and 1 decision from the tribunal and a further 3 were scheduled. One of which involved an interim referral.
- Of the 280 complaints made to PSOW only 35 met the public interest test. Feedback was given to standards committees and Monitoring Officers about lower-level issues that didn't require further investigation.

### Open forum, comments.

- The interim intervention process needed to be shortened.
- Concern was expressed about the wellbeing of individuals who came before a standards committee given the lengthy time to complete the process.
- The public interest test had three stages i.e., was there sufficient evidence that there had been a breach of the code; if there was evidence to support

it, would it be significant enough to result or likely result in a sanction and was there wider public interest in taking forward the investigation.

**ACTION: PSOW to forward case law in respect of the public interest test to the Forum members via the WLGA.**

#### **4. Promoting high standards**

- The forum discussed the Group Leaders duty to take reasonable steps to promote and maintain high standards of conduct by members of the group and, the duty on the Standards Committee to comment on Group Leaders' compliance with that duty as part of its annual report.
- Experiences had generally been positive and encouraging.
- Leaders had shown a willingness to engage with the process and some authorities were more advanced than others.
- Typically, Standards Committees had already met with the group leaders.
- There appeared to be an anomaly with recent government guidance. It was unclear whether the leaders should meet with the Standards committee or just the chair.

**ACTION: WLGA to seek clarification on the statutory guidance and update members.**

1

---

<sup>1</sup> This has already taken place. Monitoring Officers and Heads of Democratic Services received an email from Welsh Government on Tuesday 4<sup>th</sup> July at 2.37pm informing them: "We would like to draw your attention to an amendment to the consolidated statutory and non-statutory guidance for principal councils in Wales at part 2, section 6.0, paragraph 6.4. The guidance has been amended to read that the standards committee (as opposed to standards committee chairs) should meet with group leaders at the beginning of each council year to agree a number of issues. The updated guidance has been published; the links remain the same".

## 5. Supporting Town and Community Councils (T&CCs)

### Comments

- It was difficult to identify a successful approach.
- Standards Committees were attending T&CC meetings.
- T&CCs were encouraged, in one area, to adopt a local resolution process.

Take up had been slow.

- Meetings between the Chairs and Clerks could be helpful.
- Sharing anonymous feedback after attending meetings of T&CCs including good practice.
- Support of Monitoring Officers particularly to the Clerks.
- A T&CC compact setting out what support was on offer had been developed in one area.

**ACTION Compact to be shared with members of the forum.**

## 6. Resourcing of Standards Committees.

### Comments

- The resourcing of Standards Committees was a challenge.
- Welsh Government should provide additional funding when they placed more responsibilities on Standards Committees.
- Additional work inevitably fell on Monitoring Officers as Standards Committees workloads increased.

# Tudalen 150

- Setting a budget for the committee could be difficult because the level of demand could not be anticipated in advance.
- Achieving a consistency in terms of budgets would be difficult.
- Monitoring officers may be able to provide comparative information on how much time they spent on T&CC work and what their budgets were.

**ACTION Chair and Davina Fiore to discuss the possibility of raising the issue of budgets with the Monitoring Officer group.**

## **7. Richard Penn Review update**

- The closing date for responses to the consultation on the Richard Penn report was 23 June 2023.
- The responses were being analysed and the results would be published during the autumn.
- Depending on what the results were, it may require secondary legislation followed by a 12-week consultation period.
- It must also fit in with the legislative programme which was unlikely during the current Senedd term.

## 9. Minimum value for gifts and hospitality

- £25 was the minimum value for most councils.
- Monitoring Officers were seeking to introduce it as a consistent amount across Wales.
- It could be difficult to place a value on hospitality e.g., invitations to sporting events.

## 10. Consideration of agenda items for future meetings

The following items would be considered at the next meeting.

- Local resolution protocols.
- Corporate Joint Committees (CJCs) and Joint Standards Committees

## 11. Date of next meeting.

To be confirmed, January 2024.

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol



**CYNGOR SIR CEREDIGION COUNTY COUNCIL****Adroddiad i'r:** Pwyllgor Moeseg a Safonau**Dyddiad y cyfarfod:** 15 Tachwedd 2023**Teitl:** Cysoni trothwyon rhoddion/lletygarwch ar draws holl Awdurdodau Cymru**Pwrpas yr adroddiad:** • rhoi gwybod i'r Pwyllgor am drefniadau ymhlith Awdurdodau Cymru**Cefndir**

Bydd aelodau'n cofio ystyried y mater hwn yn ei gyfarfod ar 23/1/23.

**Cod Ymddygiad**

Mae'r Cod Ymddygiad yn caniatáu i bob Cyngor bennu gwerth, ac mae'n rhaid i gynghorwyr ddatgan eu bod wedi cael cynnig rhoddion/lletygarwch os yw'n uwch na'r gwerth hwnnw (p'un a yw'n cael ei dderbyn neu ei wrthod).

Mae Cod Ymddygiad Cyngor Sir Ceredigion ar gyfer Aelodau i'w weld yma:

[Templed OS \(ceredigion.gov.uk\)](http://ceredigion.gov.uk)

Mae terfyn Cyngor Sir Ceredigion wedi bod yn £21 ers 2008, fel y dangosir yn y dyfyniad isod:

Cod Ymddygiad 2016:

“Penderfynodd Cyngor Sir Ceredigion bennu gwerth o £21 ar 17 Ebrill 2008.”

**Adolygu'r trothwy**

Rhai blynyddoedd yn ôl ymgwymerwyd ag ymarfer i gymharu'r gwahanol drothwyon ymhlith Cyngorau Cymru (er na chafwyd ymateb gan bob awdurdod).

Dangosir y canlyniadau isod:

Value (£)	Total	Councils
50	2	Neath & Port Talbot, Vale of Glamorgan
25	12	Caerphilly, Camarthenshire, Conwy, Denbighshire, MAWW FRA, Monmouthshire, Pembrokeshire, Rhondda Cynon Taff, SWFRA, Swansea, Torfaen, Wrexham
21	1	Ceredigion
20	2	Anglesey, Bridgend
10	3	Blaenau Gwent, Flintshire, Gwynedd
0	1	Merthyr

Blaenau Gwent - nawr yn £20

## Adolygiad o Fframwaith y Safonau Moesegol yng Nghymru

Bydd yr Aelodau'n cofio y dywedodd adroddiad yr Adolygiad Annibynnol o fframwaith y safonau Moesegol yng Nghymru gan Richard Penn (2021):

“Nid yw'r Cod yn cynnig unrhyw drothwy o ran datgan unrhyw rodd, lletygarwch, buddiant perthnasol na mantais. Dylai'r trothwy gael ei nodi yn y Cod er mwyn sicrhau cysondeb ledled Cymru.”

<https://www.llyw.cymru/sites/default/files/publications/2021-10/adolygiad-annibynnol-or-fframwaith-safonau-moesegol-yng-nghymru.pdf>

## Adolygiad pellach o lefel y trothwy

Mae Swyddogion Monitro yng Nghymru wedi ystyried gofyn am farn Pwyllgorau Safonau ynghylch a yw'n briodol alinio trothwyon yn wirfoddol a thrwy hynny ragflaenu unrhyw newid deddfwriaethol gan Lywodraeth Cymru, a'i wneud yn ddiangen.

Y gwerth mwyaf cyffredin bryd hynny oedd ac mae'n parhau i fod yn £25.

Drwy wneud newid o'r fath yn wirfoddol efallai y bydd awdurdodau'n gallu dangos bod awdurdodau'n mabwysiadu'r argymhellion yn adolygiad Penn lle bo modd ac yn cymryd perchnogaeth o'r materion. Byddai'r newid hwn yn cael gwared ar y “loteri cod post” o wahaniaethau rhwng cynghorau unigol sy'n creu anghysondeb.

Gall yr anfanteision fod:

- 1) Colli dewis lleol
- 2) Y risg y byddwn yn gwneud newid dim ond er mwyn i Lywodraeth Cymru ddeddfu beth bynnag a fydd yn gofyn am newid arall

Mae llawer o awdurdodau wedi dangos diddordeb mewn dull unedig o weithredu.

Gofynnir am farn y Pwyllgor Safonau ynghylch a oes unrhyw gefnogaeth i gam o'r fath, a beth ddylai'r gwerth cyffredin fod.

Gan fod lefel Cyngor Sir Ceredigion (£21) ar hyn o bryd yn llai na'r enwadur cyffredin (£25), gofynnir am farn y Pwyllgor unwaith eto ynghylch rhinweddau cynyddu trothwy Cyngor Sir Ceredigion o £21 i £25.

Ystyriodd y Pwyllgor y mater hwn a phenderfynodd yn ei gyfarfod ar **25 Ionawr 23**:

1) a ddylid cefnogi'r egwyddor y dylai'r trothwy rhodd/lletygarwch fod yn gyson ymhlith holl awdurdodau Cymru **YN ERBYN**

2) a ddylid cefnogi cynnydd mewn egwyddor i drothwy Cyngor Sir Ceredigion o £21 i £25. **YN ERBYN**

3) a ddylid cefnogi newid mewn egwyddor amgen posibl i drothwy Cyngor Sir Ceredigion o £21 - i fyny neu i lawr **YN ERBYN**

4) a ddylai pob cynnig o rodd/lletygarwch gael ei ddatgelu hyd yn oed os caiff ei wrthod a beth bynnag fo lefel y trothwy **YN ERBYN**

Yn dilyn trafodaeth, CYTUNWYD hefyd:

Er y cytunwyd ar gysondeb mewn egwyddor, roedd amrywiad lleol yn dderbyniol.

Trafododd y Pwyllgor a ddylai unrhyw roddion gael eu derbyn gan Aelodau yn ogystal ag effaith gronol rhoddion sydd yn unigol yn disgyn o dan y trothwy. Dylai'r trothwy ar gyfer derbyn rhoddion gan Aelodau a Swyddogion y Cyngor fod yn unol â'i gilydd.

Cytunwyd y byddai'r cynnig hwn yn cael ei ystyried ymhellach gan y Pwyllgor ac y byddai hefyd yn cael ei roi ar y Flaenraglen Waith i'w ystyried. Hefyd o bosibl gan Bwyllgor y Gwasanaethau Democrataidd yn ôl yr angen. Dim ond y Cyngor all wneud newidiadau i'r Cod.

### **Fforwm Pwyllgorau Safonau Cenedlaethol**

Yn y dyfyniad o gofnodion Fforwm y Pwyllgorau Safonau Cenedlaethol ar 30 Mehefin 2023:

#### 9. Isafswm gwerth am roddion a lletygarwch

- £25 oedd yr isafswm gwerth ar gyfer y rhan fwyaf o gynghorau.
- Roedd Swyddogion Monitro yn ceisio ei gyflwyno fel swm cyson ledled Cymru.
- Gallai fod yn anodd rhoi gwerth ar lletygarwch e.e. gwahoddiadau i ddigwyddiadau chwaraeon.

Yng nghyfarfod Grŵp Swyddogion Monitro Cymru Gyfan ar 13/9/23, daeth yn amlwg bod y rhan fwyaf o Awdurdodau naill ai wedi cynyddu'r lefel i £25 neu yn y broses o wneud hynny.

### **Sefyllfa bresennol**

Gofynnir i'r Pwyllgor

- 1) Nodi'r datblygiadau ers ystyried y mater hwn yn ei gyfarfod ar 23/1/23,
- 2) ystyried adolygu ei benderfyniad 23/1/23 i beidio â chynyddu trothwy y rhodd/lletygarwch ar gyfer Aelodau Cyngor Sir Ceredigion o £21 i £25.

Os bydd newid yn cael ei gefnogi bellach, gofynnir i'r Cyngor gymeradwyo newid i'r Cod Ymddygiad i Aelodau yn unol â hynny.

**Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:**

**A oes Asesiad Effaith Integredig wedi'i gwblhau? Os nad oes, dywedwch pam.**

Nac oes

**Crynodeb o'r Asesiad Effaith Integredig:**

**Hirdymor: Amherthnasol**

**Cydweithio: Amherthnasol**

**Cynnwys: Amherthnasol**

**Atal: Amherthnasol**

**Integreiddio: Amherthnasol**

**Argymhellion: Bod y Pwyllgor yn:**

2) Nodi'r datblygiadau ers ystyried y mater hwn yn ei gyfarfod ar 23/1/23

2) ystyried adolygu ei benderfyniad 23/1/23 i beidio â chynyddu trothwy y rhodd/lletygarwch ar gyfer Aelodau Cyngor Sir Ceredigion o £21 i £25.

**Rhesymau:** i gyd-fynd â mwyafrif Awdurdodau Lleol eraill Cymru

**Enw Cyswllt:** Lisa Evans

**Swydd:** Swyddog Craffu a Safonau

**Dyddiad yr Adroddiad:** 18/10/23

**Acronymau:**

**CYNGOR SIR CEREDIGION COUNTY COUNCIL**

**Adroddiad i'r:** Pwyllgor Moeseg a Safonau

**Dyddiad y Cyfarfod:** 15 Tachwedd 2023

**Teitl:** Cynlluniau hyfforddiant Cyngor Tref a Chymuned

**Pwrpas yr adroddiad:** Er gwybodaeth

Gofynnodd y Pwyllgor Moeseg a Safonau yn 2022 i swyddogion goladu'r cynlluniau hyfforddi ar gyfer Cyngorau Sir a Thref a oedd yn rhaid eu cynhyrchu a'u cyhoeddi erbyn 5/11/22 o dan A67 Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021.

**67 Cynlluniau hyfforddi cyngor cymuned**

- (1) Rhaid i gyngor cymuned greu a chyhoeddi cynllun ("cynllun hyfforddi") gan nodi ei gynigion mewn perthynas â darparu hyfforddiant ar gyfer-
  - (a) cynghorwyr y cyngor cymuned, a
  - (b) staff y cyngor cymuned.
- (2) Rhaid i gyngor cymuned wneud ei gynllun hyfforddi cyntaf ddim hwyrach na chwe mis ar ôl y dyddiad y daw isadran (1) i rym.
- (3) Rhaid i gyngor cymuned wneud cynllun hyfforddi newydd heb fod yn hwyrach na thri mis ar ôl pob etholiad cyffredin o gynghorwyr cymuned i'r cyngor.
- (4) Rhaid i gyngor cymuned adolygu ei gynllun hyfforddi o bryd i'w gilydd.
- (5) Os yw cyngor cymuned yn adolygu neu'n disodli ei gynllun hyfforddi, rhaid iddo gyhoeddi'r cynllun diwygiedig neu'r cynllun newydd.
- (6) Nid yw adran 101 o Ddeddf 1972 (trefniadau ar gyfer cyflawni swyddogaethau gan awdurdodau lleol) yn gymwys i swyddogaethau cyngor cymuned o—
  - (a) pennu cynnwys cynllun hyfforddi neu unrhyw gynllun diwygiedig, a
  - (b) adolygu'r cynllun hyfforddi.
- (7) Rhaid i gyngor cymuned roi sylw i unrhyw ganllawiau a gyhoeddir gan Weinidogion Cymru ynghylch arfer swyddogaethau o dan yr adran hon.

Mae'r ddeddfwriaeth yn ei gwneud yn ofynnol i'r cynlluniau hyfforddi gael eu gwneud a'u cyhoeddi erbyn 5 Tachwedd 2023.

Ysgrifennodd Swyddogion Safonau'r Cyngor at y Cyngorau Tref a Chymuned ar 21 Rhagfyr 2022 yn gofyn am gopi o gynllun hyfforddiant eu Cyngor erbyn 2 Ionawr 2023. Adroddwyd hyn ddiwethaf i'r Pwyllgor ar 25 Ionawr 2023.

Roedd 13 o Gyngorau Tref/Cymuned wedi rhannu eu cynlluniau hyfforddi ar hyn o bryd.

Mae 5 cynllun hyfforddi pellach wedi dod i law, cyfanswm o 18.

Mae hyn yn gadael 33 o Gyngorau Tref / Cymuned nad ydynt wedi ymateb a/neu ddarparu eu cynlluniau hyfforddi i'r Cyngor

**Y sefyllfa bresennol**

## Tudalen 158

Mae cynnwys y cynllun hyfforddi i'r graddau y mae'n cyfeirio at y Cod Ymddygiad ar gyfer aelodau yn ddefnyddiol i'r Pwyllgor asesu anghenion hyfforddi Cyngorau Tref / Cymuned.

Ceisir barn y Pwyllgor yn awr ar weithredu yn y dyfodol.

### **Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:**

**Oes Aseiad Effaith Integredig wedi ei gwblhau? Os na, esboniwch pam**

Na

### **Crynodeb o'r Aseiad Effaith Integredig:**

**Hirdymor:** N/A

**Cydweithio:** N/A

**Cynnwys:** N/A

**Atal:** N/A

**Integreiddio:** N/A

### **Argymhellion:**

- I. Bod e-bost yn cael ei ddanfôn at yr holl glercod i'w hatgoffa bod yn rhaid iddynt baratoi a chyhoeddi cynllun hyfforddi, ac i roi cais bod y cynlluniau'n cael eu danfôn i Gyngor Sir Ceredigion.
- II. Ystyried a ddylai'r Cyngor gael cynllun monitro.

**Enw Cyswllt:** Lisa Evans

**Teitl Swydd:** Swyddog Craffu a Safonau

**Dyddiad yr Adroddiad:** 26/10/23

**Acronymau:**

**CYNGOR SIR CEREDIGION****Adroddiad i'r: Pwyllgor Moeseg a Safonau****Dyddiad y cyfarfod: 15 Tachwedd 2023****Teitl: Blaenraglen Waith Moeseg a Safonau 2023/24****Diben yr adroddiad: Adolygu rhaglen waith bresennol y Pwyllgor****Beth mae'r Pwyllgor Moeseg a Safonau yn ei wneud?**

Mae Deddf Llywodraeth Leol 2000 yn nodi swyddogaethau'r Pwyllgor Moeseg a Safonau fel a ganlyn:-

- hyrwyddo a chynnal safonau ymddygiad uchel gan Gynghorwyr
- cynorthwyo'r Cynghorwyr i gadw at y Cod Ymddygiad
- cynghori'r Cyngor ynglŷn â mabwysiadu neu ddiwygio'r Cod Ymddygiad
- monitro gweithredu'r Cod Ymddygiad, a
- cynghori, hyfforddi neu drefnu i hyfforddi Cynghorwyr ar faterion yn ymwneud â'r Cod Ymddygiad.

Gall y Pwyllgor Moeseg a Safonau hefyd roi gollyngiadau, sy'n caniatáu i Gynghorwyr sydd â buddiant mewn eitem benodol o fusnes y Cyngor barhau i gymryd rhan yn y busnes hwnnw.

Efallai y caiff adroddiadau ymchwilio y mae'r Ombwdsmon neu Swyddog Monitro'r Cyngor wedi'u paratoi ynghylch honiadau bod y Cod Ymddygiad wedi ei dorri eu cyfeirio at y Pwyllgor Moeseg a Safonau fel y gellir penderfynu yn eu cylch.

Mae gan y Pwyllgor Moeseg a Safonau hefyd y cyfrifoldebau uchod mewn perthynas â Chynghorau Tref a Chymuned yng Ngheredigion.

Mae enghreifftiau o'r math o waith y mae Pwyllgor Moeseg a Safonau Ceredigion yn ei wneud yn cynnwys:

- cymryd rhan yn y gwaith o ddatblygu deunydd hyfforddi ar y Cod, gan gynnwys siart llif sy'n rhoi crynodeb o'r prif ddarpariaethau
- mynd i'r sesiynau hyfforddi ynghylch y Cod ar gyfer y Cyngor Sir a'r Cynghorau Cymuned a chymryd rhan ynddynt
- mynd i gyfarfodydd y Cyngor a'r Pwyllgorau i arsylwi ar y trafodion
- cyflwyno gweithdrefnau sy'n caniatáu i Gynghorwyr fynychu cyfarfodydd Pwyllgor i gyflwyno cais am ollyngiad yn bersonol
- rhoi cyngor i Gynghorwyr ynglŷn â cheisiadau am ollyngiad

**Y Flaenraglen Waith**

Bydd Blaenraglen Waith yn eitem sefydlog ar bob un o agendâu'r Pwyllgor. Bydd hyn yn rhoi cyfle i'r Pwyllgor adolygu a diweddarau rhaglen waith y Pwyllgor.

Mae Blaenraglen Waith ddrafft ynghlwm i'w hystyried (Atodiad 1)

# Tudalen 160

## Argymhellion:

1) ystyried, adolygu a diweddarau'r Flaenraglen  
Waith ddrafft gyfredol. **(Atodiad 1)**

**Enw Cyswllt:** Lisa Evans  
**Swydd:** Swyddog Craffu a Safonau  
**Dyddiad yr adroddiad:** 1 Tachwedd 2023  
**Acronymau:**



# Tudalen 161

## Rhaglen Waith Pwyllgor Moeseg a Safonau 2023/24

Dyddiad	Eitem
15 Tachwedd 2023	<p>Log Gweithredu</p> <p>Ystyried ceisiadau am ollyngiad: Cynghorydd Keith Evans x6 Treth y Cyngor- Ail Gartrefi/Tai gwag tymor hir:- Y Cynghorydd Gareth Davies Cynghorydd Catrin MS Davies</p> <p>Diwygio canllawiau statudol ac anstatudol cyfunol ar gyfer prif gynghorau</p> <p>Y newyddion diweddaraf am faterion Panel Dyfarnu Cymru</p> <p>Y wybodaeth ddiweddaraf am faterion Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus</p> <p>Llythyr Blynyddol PSOW</p> <p>Cynlluniau Hyfforddiant</p> <p>Diweddariad y Swyddog Monitro ynghylch y Cod Ymddygiad</p> <p>Templed dyletswyddau arweinwyr grwpiau gwleidyddol</p> <p>Cysoni trothwyon rhoddion/lletygarwch ar draws holl Awdurdodau Cymru</p> <p>Diweddariad Cyd-bwyllgorau Corfforaethol</p> <p>Cofnodion y Fforwm Safonau Cenedlaethol</p>
10 Ionawr 2024	<p>Ystyried ceisiadau am ollyngiad:</p> <p>Y newyddion diweddaraf am faterion Panel Dyfarnu Cymru</p> <p>Y wybodaeth ddiweddaraf am faterion Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus</p> <p>Diweddariad y Swyddog Monitro ynghylch y Cod Ymddygiad</p> <p>Log Gweithredu</p>

## Tudalen 162

	Dyletswyddau arweinwyr grwpiau gwleidyddol – adrodd yn ôl o weithdy a gynhelir gydag arweinwyr grwpiau gwleidyddol
6 Mawrth 2024	Ystyried ceisiadau am ollyngiad:  Y newyddion diweddaraf am faterion Panel Dyfarnu Cymru  Y wybodaeth ddiweddaraf am faterion Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus  Hyfforddiant  Diweddariad y Swyddog Monitro ynghylch y Cod Ymddygiad  Log Gweithredu  Arweinwyr grwpiau gwleidyddol – eitem sefydlog (nid o reidrwydd yn cael eu gwahodd i bob cyfarfod)

2024

Cyfarfod cyntaf blwyddyn academaidd 2024/25	Ystyried ceisiadau am ollyngiad:  Y newyddion diweddaraf am faterion Panel Dyfarnu Cymru  Y wybodaeth ddiweddaraf am faterion Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus  Hyfforddiant  Diweddariad y Swyddog Monitro ynghylch y Cod Ymddygiad  Log Gweithredu  Arweinwyr grwpiau gwleidyddol – gwahoddiad i gyfarfod cyntaf y flwyddyn ddinesig
---------------------------------------------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------



Cyngor Sir  
**CEREDIGION**  
County Council

## CAIS I'R PWYLLGOR MOESeg A SAFONAU AM OLLYNGIAD

### Gwybodaeth

Darllenwch gynnwys y siart llif a fydd yn eich helpu i benderfynu a oes angen gollyngiad arnoch.

Dylai Cyngorwyr fod yn ymwybodol o'r Cod Ymddygiad a'i gynnwys. Os ydych chi'n ansicr ynglŷn ag unrhyw beth, mae croeso ichi gysylltu â'r Swyddog Monitro.

Dylech sicrhau mai **DIM OND UN** mater sydd dan sylw ar bob ffurflen. Os oes mwy nag un mater (achosion gwahanol) dylech ddefnyddio ffurflenni ar wahân ar eu cyfer.

Os oes arnoch angen gollyngiad ar gyfer Cyngor Tref/Cymuned **A'R** Cyngor Sir mae rhaid defnyddio **gwahanol** ffurfleni am bob cais.

### **Anfonwch y ffurflen wedi'i chwblhau i:**

[moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru](mailto:moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru) / [ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk](mailto:ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk)

Moeseg a Safonau  
Neuadd Cyngor Ceredigion,  
Penmorfa,  
Aberaeron,  
Ceredigion,  
SA46 0PA  
**Ffôn: 01545 570881**

### **Am ragor o wybodaeth neu gyngor, cysylltwch â:**

**Swyddog Monitro** - Elin Prysor  
Neuadd Cyngor Ceredigion,  
Penmorfa,  
Aberaeron,  
Ceredigion,  
SA46 0PA

[SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk](mailto:SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk) / [MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk](mailto:MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk)



Cyngor Sir  
**CEREDIGION**  
County Council

**CAIS I'R PWYLLGOR MOESEG A SAFONAU AM OLLYNGIAD**

Mae'n RHAID cwblhau pob rhan o'r ffurflen. Darllenwch y Canllawiau wrth lanw'r ffurflen.

**1. EICH MANYLION**

Eich enw llawn: Matthew Vaux

Cyngor:

Sir:

Tref/Cymuned:

Enw eich Cyngor: Cyngor Sir Ceredigion

Eich cyfeiriad:

1 Allen View  
Cross Inn,  
Llandysul

Cod post: SA446NG

Rhif(au) ffôn: 07931294547

Cyfeiriad e-bost: matthew.vaux@ceredigion.llyw.cymru

**2. MANYLION EICH BUDDIANT**

Beth yw'r mater y bydd y Cyngor yn ei drafod?

Treth y Cyngor ar dai gwag ac Ail Gartrefi.

# Tudalen 165

Ffurflen diwygiedig 23/03/20

Disgrifiwch eich buddiant sy'n rhagfarnu yn y mater uchod, gan gynnwys eich cysylltiad chi ag ef:

Mae fy mamgu a dadcu yn berchen ar fwthyn gwyliau yn Synod Ganol, Synod Inn.

Ble caiff y mater uchod ei drafod? (er enghraifft, Cabinet, Cyngor Sir, Cyngor Tref/Cymuned) <sup>(2)</sup>

**Sir - Cyngor**

**Sir – Cabinet**

**Sir - Pwyllgor**

**Tref / Cymuned**

**Arall**   
**(rhowch fanylion)**

---

# Tudalen 166

Ffurflen diwygiedig 23/03/20

I ba baragraff o'r Cod Ymddygiad i Gynghorwyr (argraffiad 20 Mai 2016) y mae'r buddiant hwn yn berthnasol?

**Paragraff 10 (2) (a)** os yw'n gysylltiedig â'r canlynol, neu'n debygol o effeithio arnynt —

- (i) unrhyw gyflogaeth yr ydych yn ymgymryd â hi neu fusnes yr ydych yn ei redeg;
- (ii) unrhyw berson sy'n eich cyflogi neu sydd wedi eich penodi, unrhyw ffyrm yr ydych yn bartner ynddi neu unrhyw gwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl;
- (iii) unrhyw berson, ac eithrio eich awdurdod, sydd wedi rhoi taliad i chi mewn cysylltiad â'ch ethol neu mewn cysylltiad ag unrhyw dreuliau a dynnwyd gennych wrth i chi gyflawni eich dyletswyddau fel aelod;
- (iv) unrhyw gorff corfforaethol y mae ganddo le busnes neu dir yn ardal eich awdurdod, ac y mae gennych chi fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sydd gan y corff hwnnw ac sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £25,000 neu un ganfed ran o gyfanswm cyfalaf cyfrannau dyroddedig y corff hwnnw;
- (v) unrhyw gontract am nwyddau, gwasanaethau neu waith neu weithfeydd a wnaed rhyngoch chi, rhwng ffyrm yr ydych yn bartner ynddi, neu rhwng cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu rhwng corff o'r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod a'ch awdurdod;
- (vi) unrhyw dir y mae gennych fuddiant llesiannol ynddo ac sydd yn ardal eich awdurdod;
- (vii) unrhyw dir y mae eich awdurdod yn landlord arno ac y mae ffyrm yr ydych yn bartner ynddi, cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu gorff o'r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod yn denant arno;
- (viii) unrhyw gorff yr ydych wedi eich ethol, eich penodi neu eich enwebu gan eich awdurdod i fod arno;
- (ix) unrhyw —
- (aa) awdurdod cyhoeddus neu gorff sy'n arfer swyddogaethau o natur gyhoeddus;
- (bb) cwmni, cymdeithas ddiwydiannol a darbodus, elusen, neu gorff arall a chanddo ddibenion elusennol;
- (cc) corff y mae dylanwadu ar farn neu bolisi cyhoeddus ymhlith ei brif ddibenion;
- (chch) undeb llafur neu gymdeithas broffesiynol; neu
- (dd) clwb preifat neu gymdeithas breifat sy'n gweithredu o fewn ardal eich awdurdod, yr ydych yn aelod ohono neu ohoni neu mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo neu ynddi;

(x) unrhyw dir yn ardal eich awdurdod y mae gennych drwydded (ar eich pen eich hun neu ar y cyd ag eraill) i'w feddiannu am 28 o ddiwrnodau neu fwy;

**Paragraff 10 (2) (b)** pe byddai'n rhesymol ystyried penderfyniad arno yn benderfyniad a fyddai'n effeithio —

(i) ar eich llesiant neu eich sefyllfa ariannol, neu lesiant neu sefyllfa ariannol person yr ydych yn byw gydag ef, neu unrhyw berson y mae gennych gysylltiad personol agos ag ef;

(ii) ar unrhyw gyflogaeth yr ymgwymerir â hi neu fusnes a redir gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i);

(iii) ar unrhyw berson sy'n cyflogi neu sydd wedi penodi'r cyfryw bersonau ag a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i), unrhyw ffyrn y mae'r cyfryw bersonau'n bartneriaid ynddi, neu unrhyw gwmni y maent yn gyfarwyddwyr arno;

(iv) ar unrhyw gorff corfforaethol y mae gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £5,000; neu

(v) ar unrhyw gorff a restrir ym mharagraffau 10(2)(a)(ix)(aa) i (dd) y mae personau a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo,

a hynny i raddau mwy—

(aa) yn achos awdurdod â dosbarthiadau etholiadol neu wardiau, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn y dosbarth etholiadol neu'r ward, yn ôl y digwydd, y bydd y penderfyniad yn effeithio arnynt; neu

(bb) ym mhob achos arall, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, o bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn ardal yr awdurdod.

**Paragraff 13** Bydd gennych hefyd fuddiant sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fusnes sydd gerbron un o bwyllgorau trosolygu a chraffu eich awdurdod (neu un o is-bwyllgorau pwyllgor o'r fath) —

(a) os bydd y busnes hwnnw'n gysylltiedig â phenderfyniad a wnaed (p'un a gafodd ei weithredu ai peidio) neu gam a gymerwyd gan weithrediaeth, bwrdd, neu un arall o bwyllgorau, is-bwyllgorau, cyd-bwyllgorau neu o gyd-is-bwyllgorau eich awdurdod; a

(b) os oeddech chi, ar yr adeg pan wnaed y penderfyniad neu pan gymerwyd y cam, yn aelod o'r weithrediaeth, y bwrdd, y pwyllgor, yr is-bwyllgor, y cyd-bwyllgor neu'r cyd-is-bwyllgor a grybwyllir yn is-baragraff (a) a'ch bod chi'n bresennol pan wnaed y penderfyniad hwnnw neu pan gymerwyd y cam hwnnw.

**3. GWYBODAETH I ATEGU'CH CAIS**

Nodwch unrhyw wybodaeth ychwanegol (cefndir/ffeithiol) i gadarnhau/esbonio eich buddiant ymhellach. Bydd hyn yn cynorthwyo'r Pwyllgor wrth iddo drafod eich cais am ollyngiad.  
**(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)**

Cafodd y tŷ dan sylw ei addasu yn ystod y cynllun arallgyfeirio a'r caniatâd o hyd yw ei fod yn cael ei ddefnyddio fel bwthyn gwyliau yn unig, felly nid yw'n dod o dan y mater hwn. Fodd bynnag, dywed Llywodraeth Cymru os nad ydynt yn cyrraedd y 182 o ddiwrnodau, codir Treth y Cyngor arnynt yn ôl gwerth ardrethol y tŷ. Ni fydd effaith arnynt yn sgil unrhyw newidiadau y mae'r awdurdod lleol yn eu gwneud yn y broses hon o wneud penderfyniad.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

**4. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD**

Mae Rheoliadau Pwyllgor Safonau (Rhoi Gollyngiadau)(Cymru) 2001 yn pennu o dan ba amgylchiadau y gall y Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad. Nodir isod y sail ar gyfer rhoi gollyngiad.

Ar ba sail o blith y canlynol y credwch y dylid rhoi gollyngiad yn yr achos hwn? Ticiwch bob bocs sy'n briodol.

(a) os oes gan ddim llai na hanner aelodau'r awdurdod perthnasol neu hanner aelodau un o bwyllgorau'r awdurdod (yn ôl fel y digwydd) y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw;	<input type="checkbox"/>
(b) os oes gan ddim llai na hanner aelodau gweithrediaeth arweinydd a chabinet y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw a bod naill ai paragraff (d) neu baragraff (e) hefyd yn gymwys;	<input type="checkbox"/>
(c) yn achos cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol, os byddai anallu aelod i gymryd rhan yn tarfu ar gydbwysedd gwleidyddol yr awdurdod perthnasol neu'r pwyllgor o'r awdurdod y mae'r busnes i'w ystyried ganddo i'r fath raddau nes y byddai'r canlyniad yn debygol o gael ei effeithio;	<input type="checkbox"/>
(d) os yw natur buddiant yr aelod yn gyfryw fel na fyddai cyfranogiad yr aelod yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo yn niweidio hyder y cyhoedd yn y modd y mae busnes yr awdurdod perthnasol yn cael ei gynnal;	<input checked="" type="checkbox"/>
(e) os yw'r buddiant yn gyffredin i'r aelod ac i gyfran arwyddocaol o'r cyhoedd;	<input type="checkbox"/>
(f) os oes cyfiawnhad i'r aelod gymryd rhan yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo oherwydd rôl neu arbenigedd penodol yr aelod;	<input type="checkbox"/>
(g) os yw'r busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo i'w ystyried gan bwyllgor trosolwg a chraffu i'r awdurdod perthnasol ac nad yw buddiant yr aelod yn fuddiant ariannol	<input type="checkbox"/>
(h) os yw'r busnes sydd i'w ystyried yn berthnasol i arian neu eiddo corff gwirfoddol y mae'r aelod yn aelod o'i bwyllgor neu ei fwrdd rheoli heblaw fel cynrychiolydd yr awdurdod perthnasol ac nad oes gan yr aelod unrhyw fuddiant arall yn y busnes hwnnw ar yr amod na fydd unrhyw ollyngiad yn ymestyn i gymryd rhan mewn unrhyw bleidlais mewn perthynas â'r busnes hwnnw; neu	<input type="checkbox"/>
(i) os yw'n ymddangos i'r pwyllgor ei bod o les i drigolion ardal yr awdurdod perthnasol i'r anallu gael ei godi, ar yr amod bod hysbysiad ysgrifenedig bod y gollyngiad yn cael ei ganiatáu yn cael ei roi i Gynulliad Cenedlaethol Cymru o fewn saith diwrnod a hynny mewn unrhyw fodd y gall ei bennu.	<input type="checkbox"/>
(j) mae'n ymddangos i'r pwyllgor fel arall ei bod yn briodol rhoi gollyngiad	<input checked="" type="checkbox"/>



**5. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD - MWY O WYBODAETH**

Nodwch isod y rhesymau pam rydych chi'n credu y dylai'r Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad yn yr achos hwn (hynny yw, esboniwch pam rydych chi'n credu y bodlonwyd un neu fwy o'r meini prawf ar gyfer rhoi gollyngiad)

**(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)**

Er ei bod yn ymddangos fod gennyf fuddiant yn y pwnc, ni fydd y penderfyniadau a wneir yn effeithio'n uniongyrchol ar sefyllfa fy mamgu a dadcu am fod y penderfyniad wedi ei wneud eisoes gan Lywodraeth Cymru. Ni fydd effaith arnynt gan y newid yn Nhreth y Cyngor ar ail gartrefi a thai gwag a hynny oherwydd y cyfyngiadau cynllunio ar yr eiddo.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

**6. CAIS**

A ydych chi'n gwneud cais am ollyngiad i siarad yn unig, ynteu i siarad a phleidleisio?

Siarad yn Unig:

Siarad a Phleidleisio:

Rhowch reswm dros hyn:

Mae'r cais yn unig er mwyn egluro fy sefyllfa i.

**7. HYD Y GOLLYNGIAD**

Am ba hyd y gofynnir am y gollyngiad hwn?

**Penodol:**

Cyfarfod(ydd) Penodol:

Nodwch ddyddiad(au)'r cyfarfod(ydd):

**Cyffredinol:**

Chwe mis:

Deuddeg mis:

**8. DATGANIAD**

Yr wyf yn gofyn am ollyngiad ynglŷn â'r mater uchod.

**Yr wyf yn cadarnhau fod y wybodaeth a roddir ar y ffurflen hon yn wir hyd eithaf fy ngwybodaeth. Rwy'n cytuno y gall y cais yma a'r wybodaeth sy'n gynwysedig ffurfio rhan o adroddiad cyhoeddus i'r Pwyllgor Moeseg a Safonau.**

Llofnod:

M. Vaux

Dyddiad:

09 / 11 /23

**Anfonwch y ffurflen hon yn ôl i:**

Moeseg a Safonau  
Neuadd Cyngor Ceredigion  
Penmorfa  
Aberaeron  
Ceredigion  
SA46 0PA

Ffôn: 01545 570881

[moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru](mailto:moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru) / [ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk](mailto:ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk)

Updated 23/03/20



Cyngor Sir  
**CEREDIGION**  
County Council

## **APPLICATION TO THE ETHICS & STANDARDS COMMITTEE FOR DISPENSATION**

### **Information**

Please refer to the flowchart which will provide further guidance regarding the need for dispensation.

Members should also be aware of the Code of Conduct and its contents. If you are in any doubt, please contact the Monitoring Officer.

Please ensure that **ONLY ONE** matter is used per form, if there are multiple matters (different cases) please use separate forms.

If you require dispensation for both Town/Community Council **AND** County Council you must use **separate** forms for each application.

### **Please send this completed form to:**

[ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk](mailto:ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk) / [moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru](mailto:moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru)

Ethics and Standards  
Neuadd Cyngor Ceredigion  
Penmorfa  
Aberaeron  
Ceredigion  
SA46 0PA  
**Tel: 01545 570881**

### **For any further guidance or advice, please contact:**

**Monitoring Officer** - Elin Prysor  
Neuadd Cyngor Ceredigion,  
Penmorfa,  
Aberaeron,  
Ceredigion,  
SA46 0PA

[MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk](mailto:MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk) / [SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk](mailto:SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk)



Cyngor Sir  
**CEREDIGION**  
County Council

**APPLICATION TO THE ETHICS & STANDARDS COMMITTEE  
FOR DISPENSATION**

Please note that each section **MUST** be completed. Please refer to the attached Guidance Notes when completing the form.

**1. YOUR DETAILS**

Your full name: Gareth Ifan Lloyd

Council:

County:

Town/Community:

Name of your Council: Ceredigion

Your address: Hafancletwr, Talgarreg, Llandysul.

Postcode: SA44 4XD

Contact telephone number(s): 07855342293

Email address: [gareth.lloyd@ceredigion.gov.uk](mailto:gareth.lloyd@ceredigion.gov.uk)

**2. DETAILS OF YOUR INTEREST**

What is the matter being discussed by the Council?

Council Tax Premium for Long-Term Empty Properties and Second Homes in Ceredigion

Describe your prejudicial interest in the above matter, including your connection with it:

I own property (other than my home) which are rented/let out.

# Tudalen 173

Updated 23/03/20

Where will the above matter be considered? (e.g. Cabinet, County Council, Town/Community Council)

**County- Council**

**County- Cabinet**

**County- Committee**

**Town /Community**

**Other  
(Please specify)**

---

Under which paragraph of the Members Code of Conduct (20th May 2016 edition) does your interest fall?

**Paragraph 10 (2) (a)** it relates to, or is likely to affect —

(i) any employment or business carried on by you;

(ii) any person who employs or has appointed you, any firm in which you are a partner or any company for which you are a remunerated director;

(iii) any person, other than your authority, who has made a payment to you in respect of your election or any expenses incurred by you in carrying out your duties as a member;

(iv) any corporate body which has a place of business or land in your authority's area, and in which you have a beneficial interest in a class of securities of that body that exceeds the nominal value of £25,000 or one hundredth of the total issued share capital of that body;

(v) any contract for goods, services or works made between your authority and you or a firm in which you are a partner, a company of which you are a remunerated director, or a body of the description specified in sub-paragraph (iv) above;

(vi) any land in which you have a beneficial interest and which is in the area of your authority;

(vii) any land where the landlord is your authority and the tenant is a firm in which you are a partner, a company of which you are a remunerated director, or a body of the description specified in sub-paragraph (iv) above;

(viii) any body to which you have been elected, appointed or nominated by your authority;

(ix) any —

(aa) public authority or body exercising functions of a public nature;

(bb) company, industrial and provident society, charity, or body directed to charitable purposes;

(cc) body whose principal purposes include the influence of public opinion or policy;

(dd) trade union or professional association; or

(ee) private club, society or association operating within your authority's area, in which you have membership or hold a position of general control or management;

Updated 23/03/20

(x) any land in your authority's area in which you have a licence (alone or jointly with others) to occupy for 28 days or longer;

**Paragraph 10 (2) (b)** a decision upon it might reasonably be regarded as affecting —

(i) your well-being or financial position, or that of a person with whom you live, or any person with whom you have a close personal association;

(ii) any employment or business carried on by persons as described in 10(2)(b)(i);

(iii) any person who employs or has appointed such persons described in 10(2)(b)(i), any firm in which they are a partner, or any company of which they are directors;

(iv) any corporate body in which persons as described in 10(2)(b)(i) have a beneficial interest in a class of securities exceeding the nominal value of £5,000; or

(v) anybody listed in paragraphs 10(2)(a)(ix)(aa) to (ee) in which persons described in 10(2)(b)(i) hold a position of general control or management, to a greater extent than the majority of—

(aa) in the case of an authority with electoral divisions or wards, other council tax payers, rate payers or inhabitants of the electoral division or ward, as the case may be, affected by the decision; or

(bb) in all other cases, other council tax payers, ratepayers or inhabitants of the authority's area.

**Paragraph 13** You also have a prejudicial interest in any business before an overview and scrutiny committee of your authority (or of a sub-committee of such a committee) where —

(a) that business relates to a decision made (whether implemented or not) or action taken by your authority's executive, board or another of your authority's committees, sub-committees, joint committees or joint sub-committees; and

(b) at the time the decision was made or action was taken, you were a member of the executive, board, committee, sub-committee, joint-committee or joint sub-committee mentioned in sub-paragraph (a) and you were present when that decision was made or action was taken.

Updated 23/03/20

**3. INFORMATION IN SUPPORT OF YOUR APPLICATION**

Please provide additional (background/ factual) information in order to clarify/explain your interest further, and assist the committee considering this dispensation application.

**(Please note that failure to complete this section will result in the application form being returned to you)**

I own properties other than my home where I live. These are rented/let to tenants. The Council will, sometime in the future, consider the Council Tax Premium for Second Homes and Long-Term Empty Properties. I do not believe that any of the properties I own are/would be affected by this discussion however as the guidelines aren't clear as to whether my property falls into these two categories I believe it is more transparent to apply for dispensation to be safe.

(please continue on a separate sheet if necessary)

**4. GROUNDS FOR DISPENSATION**

The **Standards Committee (Grant of Dispensations)(Wales) Regulations 2001** prescribe the circumstances in which the Ethics & Standards Committee may grant a dispensation. The grounds for granting a dispensation are set out below.

On which of the following grounds do you believe that a dispensation should be granted in this case? Please tick the appropriate box(es).

(a) no fewer than half of the members of the relevant authority or of a committee of the authority (as the case may be) by which the business is to be considered has an interest which relates to that business;	<input type="checkbox"/>
(b) no fewer than half of the members of a leader and cabinet executive of the relevant authority by which the business is to be considered has an interest which relates to that business and either paragraph (d) or (e) also applies	<input type="checkbox"/>
(c) in the case of a county or county borough council, the inability of the member to participate would upset the political balance of the relevant authority or of the committee of the authority by which the business is to be considered to such an extent that the outcome would be likely to be affected;	<input type="checkbox"/>
(d) the nature of the member's interest is such that the member's participation in the business to which the interest relates would not damage public confidence in the conduct of the relevant authority's business;	<input checked="" type="checkbox"/>
(e) the interest is common to the member and a significant proportion of the general public;	<input checked="" type="checkbox"/>
(f) the participation of the member in the business to which the interest relates is justified by the member's particular role or expertise;	<input checked="" type="checkbox"/>
(g) the business to which the interest relates is to be considered by an overview and scrutiny committee of the relevant authority and the member's interest is not a pecuniary interest;	<input type="checkbox"/>
(h) the business which is to be considered relates to the finances or property of a voluntary organisation of whose management committee or board the member is a member otherwise than as a representative of the relevant authority and the member has no other interest in that business provided that any dispensation shall not extend to participation in any vote with respect to that business; or	<input type="checkbox"/>

# Tudalen 176

Updated 23/03/20

(i) it appears to the committee to be in the interests of the inhabitants of the area of the relevant authority that the disability should be removed provided that written notification of the grant of the dispensation is given to the National Assembly for Wales within seven days in such manner as it may specify	<input type="checkbox"/>
(j) it appears to the committee to be otherwise appropriate to grant a dispensation.	<input checked="" type="checkbox"/>

## 5. GROUNDS FOR DISPENSATION- FURTHER INFORMATION

Please set out below the reasons why you consider that the Ethics & Standards Committee should grant a dispensation in this case (i.e. Please explain how and why you consider that one of the grounds for dispensation is/are satisfied)

**(Please note that failure to complete this section will result in the application form being returned to you)**

As stated previously I do not believe that as the properties are rented/let out to tenants that they are second homes or long term empty therefore would not be effected by any changes that follow the discussion and decision on the matter in hand.

However as the guidelines aren't clear as to whether my property falls into these two categories I believe it is more transparent to apply for dispensation to be safe.

(please continue on a separate sheet if necessary)

## 6. REQUEST

Are you applying for dispensation to speak only or to speak and vote?



Updated 23/03/20

Speak Only:

Speak and Vote:

Please provide a reason for this:

I believe this has been answered above in the reasoning for applying.

## 7. DURATION

What is the requested duration for this dispensation?

### Specific:

Specific Meeting(s):

Please specify meeting date(s): \_\_\_\_\_

### General:

6 months:

12 months:

## 8. DECLARATION

I request a dispensation in respect of the above matter.

**I confirm that the information provided on this form is true to the best of my knowledge.  
I agree that this application and all the information contained within it may form part of a public report to the Ethics and Standards Committee.**

Signed:

G.I.Lloyd

Date:

10 / 11 /23

### Please return this form to:

Ethics and Standards  
Neuadd Cyngor Ceredigion  
Penmorfa  
Aberaeron  
Ceredigion  
SA46 0PA  
Tel: 01545 570881

[ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk](mailto:ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk) / [moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru](mailto:moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru)





Cyngor Sir  
**CEREDIGION**  
County Council

## CAIS I'R PWYLLGOR MOESeg A SAFONAU AM OLLYNGIAD

### Gwybodaeth

Darllenwch gynnwys y siart llif a fydd yn eich helpu i benderfynu a oes angen gollyngiad arnoch.

Dylai Cyngorwyr fod yn ymwybodol o'r Cod Ymddygiad a'i gynnwys. Os ydych chi'n ansicr ynglŷn ag unrhyw beth, mae croeso ichi gysylltu â'r Swyddog Monitro.

Dylech sicrhau mai **DIM OND UN** mater sydd dan sylw ar bob ffurflen. Os oes mwy nag un mater (achosion gwahanol) dylech ddefnyddio ffurflenni ar wahân ar eu cyfer.

Os oes arnoch angen gollyngiad ar gyfer Cyngor Tref/Cymuned **A'R** Cyngor Sir mae rhaid defnyddio **gwahanol** ffurfleni am bob cais.

### **Anfonwch y ffurflen wedi'i chwblhau i:**

[moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru](mailto:moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru) / [ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk](mailto:ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk)

Moeseg a Safonau  
Neuadd Cyngor Ceredigion,  
Penmorfa,  
Aberaeron,  
Ceredigion,  
SA46 0PA  
**Ffôn: 01545 570881**

### **Am ragor o wybodaeth neu gyngor, cysylltwch â:**

**Swyddog Monitro** - Elin Prysor  
Neuadd Cyngor Ceredigion,  
Penmorfa,  
Aberaeron,  
Ceredigion,  
SA46 0PA

[SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk](mailto:SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk) / [MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk](mailto:MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk)



Cyngor Sir  
**CEREDIGION**  
County Council

**CAIS I'R PWYLLGOR MOESG A SAFONAU AM OLLYNGIAD**

Mae'n RHAID cwblhau pob rhan o'r ffurflen. Darllenwch y Canllawiau wrth lanw'r ffurflen.

**1. EICH MANYLION**

Eich enw llawn:  
G Elizabeth Evans

Cyngor:

Sir:

Tref/Cymuned:

Enw eich Cyngor: Cyngor Sir Ceredigion

Eich cyfeiriad: d/o Swyddfa'r Sir, Penmorfa, Aberaeron, CEREDIGION

Cod post: SA46 0PA

Rhif(au) ffôn:  
07775638625

Cyfeiriad e-bost:  
[elizabeth.evans@ceredigion.gov.uk](mailto:elizabeth.evans@ceredigion.gov.uk)

**2. MANYLION EICH BUDDIANT**

Beth yw'r mater y bydd y Cyngor yn ei drafod?

Cynllun Amddiffyn Arfordir Aberaeron (gan gynnwys harbwr Aberaeron a Pwll Cam, Aberaeron).

# Tudalen 181

Ffurflen diwygiedig 23/03/20

Disgrifiwch eich buddiant sy'n rhagfarnu yn y mater uchod, gan gynnwys eich cysylltiad chi ag ef:  
(1)

Mae fy mam yn byw yn Stryd y Farchnad, Aberaeron. Mae ei chartref yn edrych dros y maes parcio ger Pwll Cam.

Mae fy nheulu hefyd yn berchen adeilad yn Rhif 18 Stryd y Farchnad, Aberaeron – nid wyf yn cael unrhyw incwm ohono ac nid oes gennyf unrhyw ranberchnogaeth yn yr eiddo.

Ble caiff y mater uchod ei drafod? (er enghraifft, Cabinet, Cyngor Sir, Cyngor Tref/Cymuned) (2)

Pwyllgor Rheoli Datblygu Ceredigion (nad wyf yn aelod ohono) fydd yn delio â hyn.  
Bydd Cyngor Tref Aberaeron (yr wyf yn aelod ohono) hefyd yn ymateb i'r ymgynghoriad.

## Tudalen 182

Ffurflen diwygiedig 23/03/20

I ba baragraff o'r Cod Ymddygiad i Gynghorwyr (argraffiad 20 Mai 2016) y mae'r buddiant hwn yn berthnasol?

**Paragraff 10 (2) (a)** os yw'n gysylltiedig â'r canlynol, neu'n debygol o effeithio arnynt —

- (i) unrhyw gyflogaeth yr ydych yn ymgymryd â hi neu fusnes yr ydych yn ei redeg;
- (ii) unrhyw berson sy'n eich cyflogi neu sydd wedi eich penodi, unrhyw ffyrm yr ydych yn bartner ynddi neu unrhyw gwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl;
- (iii) unrhyw berson, ac eithrio eich awdurdod, sydd wedi rhoi taliad i chi mewn cysylltiad â'ch ethol neu mewn cysylltiad ag unrhyw dreuliau a dynnwyd gennych wrth i chi gyflawni eich dyletswyddau fel aelod;
- (iv) unrhyw gorff corfforaethol y mae ganddo le busnes neu dir yn ardal eich awdurdod, ac y mae gennych chi fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sydd gan y corff hwnnw ac sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £25,000 neu un ganfed ran o gyfanswm cyfalaf cyfrannau dyroddedig y corff hwnnw;
- (v) unrhyw gontract am nwyddau, gwasanaethau neu waith neu weithfeydd a wnaed rhyngoch chi, rhwng ffyrm yr ydych yn bartner ynddi, neu rhwng cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu rhwng corff o'r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod a'ch awdurdod;
- (vi) unrhyw dir y mae gennych fuddiant llesiannol ynddo ac sydd yn ardal eich awdurdod;
- (vii) unrhyw dir y mae eich awdurdod yn landlord arno ac y mae ffyrm yr ydych yn bartner ynddi, cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu gorff o'r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod yn denant arno;
- (viii) unrhyw gorff yr ydych wedi eich ethol, eich penodi neu eich enwebu gan eich awdurdod i fod arno;
- (ix) unrhyw —
- (aa) awdurdod cyhoeddus neu gorff sy'n arfer swyddogaethau o natur gyhoeddus;
- (bb) cwmni, cymdeithas ddiwydiannol a darbodus, elusen, neu gorff arall a chanddo ddibenion elusennol;
- (cc) corff y mae dylanwadu ar farn neu bolisi cyhoeddus ymhlith ei brif ddibenion;
- (chch) undeb llafur neu gymdeithas broffesiynol; neu
- (dd) clwb preifat neu gymdeithas breifat sy'n gweithredu o fewn ardal eich awdurdod, yr ydych yn aelod ohono neu ohoni neu mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo neu ynddi;

(x) unrhyw dir yn ardal eich awdurdod y mae gennych drwydded (ar eich pen eich hun neu ar y cyd ag eraill) i'w feddiannu am 28 o ddiwrnodau neu fwy;

**Paragraff 10 (2) (b)** pe byddai'n rhesymol ystyried penderfyniad arno yn benderfyniad a fyddai'n effeithio —

(i) ar eich llesiant neu eich sefyllfa ariannol, neu lesiant neu sefyllfa ariannol person yr ydych yn byw gydag ef, neu unrhyw berson y mae gennych gysylltiad personol agos ag ef;

(ii) ar unrhyw gyflogaeth yr ymgwymerir â hi neu fusnes a redir gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i);

(iii) ar unrhyw berson sy'n cyflogi neu sydd wedi penodi'r cyfryw bersonau ag a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i), unrhyw ffyrn y mae'r cyfryw bersonau'n bartneriaid ynddi, neu unrhyw gwmni y maent yn gyfarwyddwyr arno;

(iv) ar unrhyw gorff corfforaethol y mae gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £5,000; neu

(v) ar unrhyw gorff a restrir ym mharagraffau 10(2)(a)(ix)(aa) i (dd) y mae personau a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo,

a hynny i raddau mwy—

(aa) yn achos awdurdod â dosbarthiadau etholiadol neu wardiau, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn y dosbarth etholiadol neu'r ward, yn ôl y digwydd, y bydd y penderfyniad yn effeithio arnynt; neu

(bb) ym mhob achos arall, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, o bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn ardal yr awdurdod.

**Paragraff 13** Bydd gennych hefyd fuddiant sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fusnes sydd gerbron un o bwyllgorau trosolygu a chraffu eich awdurdod (neu un o is-bwyllgorau pwyllgor o'r fath) —

(a) os bydd y busnes hwnnw'n gysylltiedig â phenderfyniad a wnaed (p'un a gafodd ei weithredu ai peidio) neu gam a gymerwyd gan weithrediaeth, bwrdd, neu un arall o bwyllgorau, is-bwyllgorau, cyd-bwyllgorau neu o gyd-is-bwyllgorau eich awdurdod; a

(b) os oeddech chi, ar yr adeg pan wnaed y penderfyniad neu pan gymerwyd y cam, yn aelod o'r weithrediaeth, y bwrdd, y pwyllgor, yr is-bwyllgor, y cyd-bwyllgor neu'r cyd-is-bwyllgor a grybwyllir yn is-baragraff (a) a'ch bod chi'n bresennol pan wnaed y penderfyniad hwnnw neu pan gymerwyd y cam hwnnw.

**3. GWYBODAETH I ATEGU'CH CAIS**

Mae Cynllun Amddiffyn Arfordir Aberaeron yn gynllun gwerth miliynau o bunnoedd sy'n cael ei ariannu 75% gan Lywodraeth Cymru a 25% gan Gyngor Sir Ceredigion. Dyma ail gam cynllun amddiffyn yr arfordir, roedd y cam cyntaf yn canolbwyntio ar ardal Traeth y Gogledd yn 2010. Pwrpas y cynllun arfaethedig yw amddiffyn tref Aberaeron rhag y llanw uchel a gwarchod yr harbwr yn ei gyfanrwydd; gan gynnwys ei ddau bier a thraeth y de, rhag effaith llanw uchel ac ymchwydd moroedd stormus, ac i amddiffyn y dref wrth i lefelau'r môr godi. Efallai y bydd/ni fydd y cynllun arfaethedig yn cyfrannu at oroesiad Aberaeron isaf, ac efallai y bydd/ni fydd yn diogelu busnesau sy'n masnachu yn y dref, ac yn caniatáu i bobl fyw yn ddiogel yn Aberaeron isaf am genedlaethau i ddod.

<https://www.ceredigion.gov.uk/eich-cyngor/ymgyngoriadau/cynllun-amddiffyn-arfordir-harbwr-aberaeron/>

Mae tŷ fy mam yn edrych allan dros y maes parcio ger Pwll Cam. Mae harbwr Pwll Cam yn rhan o'r cynllun arfaethedig. Mae tŷ fy mam hefyd yn rhan o orlifdir yr harbwr, ac felly mi allai unrhyw waith arfaethedig i amddiffyn yr harbwr rhag llifogydd gael effaith bositif ar ei heiddo.

O ystyried yr uchod, ac er gwaetha'r uchod, fel y cynghorydd lleol dros Aberaeron, mae gen i ddyletswydd i'r trigolion sydd wedi fy ethol. Mae'n hanfodol, ar gyfer y cynllun amlochrog hwn, sy'n cael effaith uniongyrchol ar gymaint o drigolion, busnesau, a'r dref yn gyffredinol, fy mod i'n gallu cynrychioli eu barn a'u safbwyntiau pan ddaw'r amser, yn ogystal â chynrychioli Cyngor Sir Ceredigion mewn ffordd briodol ac anrhydeddus, gan roi ystyriaeth bob amser i'r Cod Ymddygiad ar gyfer Aelodau. Am y rheswm hwn, rwy'n gofyn am ollyngiad i siarad ar ran, a chynrychioli buddiannau'r bobl niferus a grybwyllir uchod.

Sylwer: Mae wedi bod yn arfer gen i erioed i beidio â rhagbenderfynu ceisiadau cynllunio, er nad wyf yn rhan o'r pwyllgor cynllunio.

Nodwch unrhyw wybodaeth ychwanegol (cefndir/ffeithiol) i gadarnhau/esbonio eich buddiant ymhellach. Bydd hyn yn cynorthwyo'r Pwyllgor wrth iddo drafod eich cais am ollyngiad.

**(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)**

Gweler fy muddiannau uchod.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)



**4. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD**

Mae Rheoliadau Pwyllgor Safonau (Rhoi Gollyngiadau)(Cymru) 2001 yn pennu o dan ba amgylchiadau y gall y Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad. Nodir isod y sail ar gyfer rhoi gollyngiad.

Ar ba sail o blith y canlynol y credwch y dylid rhoi gollyngiad yn yr achos hwn? Ticiwch bob bocs sy'n briodol.

(a) os oes gan ddim llai na hanner aelodau'r awdurdod perthnasol neu hanner aelodau un o bwyllgorau'r awdurdod (yn ôl fel y digwydd) y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw;	<input type="checkbox"/>
(b) os oes gan ddim llai na hanner aelodau gweithrediaeth arweinydd a chabinet y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw a bod naill ai paragraff (d) neu baragraff (e) hefyd yn gymwys;	<input type="checkbox"/>
(c) yn achos cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol, os byddai anallu aelod i gymryd rhan yn tarfu ar gydbwysedd gwleidyddol yr awdurdod perthnasol neu'r pwyllgor o'r awdurdod y mae'r busnes i'w ystyried ganddo i'r fath raddau nes y byddai'r canlyniad yn debygol o gael ei effeithio;	<input type="checkbox"/>
(d) os yw natur buddiant yr aelod yn gyfryw fel na fyddai cyfranogiad yr aelod yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo yn niweidio hyder y cyhoedd yn y modd y mae busnes yr awdurdod perthnasol yn cael ei gynnal;	<input checked="" type="checkbox"/>
(e) os yw'r buddiant yn gyffredin i'r aelod ac i gyfran arwyddocaol o'r cyhoedd;	<input checked="" type="checkbox"/>
(f) os oes cyfiawnhad i'r aelod gymryd rhan yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo oherwydd rôl neu arbenigedd penodol yr aelod;	<input checked="" type="checkbox"/>
(g) os yw'r busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo i'w ystyried gan bwyllgor trosolwg a chraffu i'r awdurdod perthnasol ac nad yw buddiant yr aelod yn fuddiant ariannol	<input type="checkbox"/>
(h) os yw'r busnes sydd i'w ystyried yn berthnasol i arian neu eiddo corff gwirfoddol y mae'r aelod yn aelod o'i bwyllgor neu ei fwrdd rheoli heblaw fel cynrychiolydd yr awdurdod perthnasol ac nad oes gan yr aelod unrhyw fuddiant arall yn y busnes hwnnw ar yr amod na fydd unrhyw ollyngiad yn ymestyn i gymryd rhan mewn unrhyw bleidlais mewn perthynas â'r busnes hwnnw; neu	<input type="checkbox"/>
(i) os yw'n ymddangos i'r pwyllgor ei bod o les i drigolion ardal yr awdurdod perthnasol i'r anallu gael ei godi, ar yr amod bod hysbysiad ysgrifenedig bod y gollyngiad yn cael ei ganiatáu yn cael ei roi i Gynulliad Cenedlaethol Cymru o fewn saith diwrnod a hynny mewn unrhyw fodd y gall ei bennu.	<input type="checkbox"/>

**5. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD - MWY O WYBODAETH**

Nodwch isod y rhesymau pam rydych chi'n credu y dylai'r Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad yn yr achos hwn (hynny yw, esboniwch pam rydych chi'n credu y bodlonwyd un neu fwy o'r meini prawf ar gyfer rhoi gollyngiad)

**(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)**

d); e); f);

Am fy mod wedi fy magu yn ardal harbwr Aberaeron, rwy'n gyfarwydd iawn â'r hyn sy'n digwydd yn yr harbwr, o'r llanw uchel, i'r môr yn gorlifo dros Pen Cei, i ba seleri sy'n gorlifo. Mae'r harbwr hefyd yn un o'r ardaloedd dwi'n ei batrolio fel rhan o Grŵp Diogelu Rhag Llifogydd Cyngor Tref Aberaeron - gan ddsbarthu bagiau tywod ac ati. Cydnabyddir yn gyffredinol yn Aberaeron fod gen i ddealltwriaeth glir o'r ffordd mae'r harbwr yn gweithio. Rwy'n cael cyfarfodydd rheolaidd â physgotwyr, perchnogion cychod a busnesau am y materion niferus ac amrywiol sy'n effeithio ar yr harbwr yn barhaus. Mae'n bwysig fy mod yn gallu adlewyrchu barn y bobl dwi'n eu cynrychioli - p'un ai'n trafod gyda fy nhrigolion, swyddogion y cyngor, neu un o bwyllgorau'r cyngor, gan gynnwys y Pwyllgor Rheoli Datblygu.

Mae'n wybyddus bod cartref fy mam yn edrych dros Pwll Cam. Tŷ fy mam-gu ydoedd cyn iddi hi farw yn 1981. Mae fy nheulu wedi byw yn Aberaeron ers i'r lle ddod yn harbwr yn 1807, ar ôl symud o Henfynyw, i redeg tafarn gerllaw tollborth y gogledd - nes i hwnnw gael ei losgi lawr gan Rebecca, ac yna dod yn ffermdy ar gyfer fferm laeth fy nheulu, ger lleoliad Penymorfa heddiw. Does dim amheuaeth bod gen i gysylltiad hanesyddol ag Aberaeron sy'n mynd yn ôl yn bellach o lawer na pherchnogaeth un eiddo. Mae gen i gyfrifoldeb i bawb yn Aberaeron fel aelod etholedig, ac mae'r cynllun arfaethedig hwn yn effeithio ar ganol tref Aberaeron gyfan, ar ei heconomi fel canolfan gwasanaethau lleol; ei heconomi twristiaeth - nawr ac yn y dyfodol; ei thwf fel canolfan dwristiaeth; swyddi; busnesau; trigolion; perchnogion cychod a physgotwyr. Ni fydd caniatáu imi siarad, yn fy marn i, yn adlewyrchu'n negyddol ar y cyngor nac yn dwyn anfri arnaf i. Fy ngobaith taer yw y bydd y pwyllgor yn rhoi ystyriaeth ffafriol i fy nghais.

Diolch.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

## 6. CAIS

A ydych chi'n gwneud cais am ollyngiad i siarad yn unig, ynteu i siarad a phleidleisio?

Siarad yn Unig:

Siarad a Phleidleisio:

Rhowch reswm dros hyn:

Mae'n bwysig, yn fy marn i, bod yr holl gyrff perthnasol a/neu gynrychiolwyr yn cael y cyfle i glywed fy marn am y cynllun, a thrwof i, farn y trigolion, y busnesau a'r partion perthnasol, ar y cais sy'n ymwneud â Chynllun Amddiffyn Arfordir Aberaeron.

## 7. HYD Y GOLLYNGIAD

Am ba hyd y gofynnir am y gollyngiad hwn?

**Penodol:**

Cyfarfod(ydd) Penodol:

# Tudalen 189

Ffurflen diwygiedig 23/03/20

Cyfarfod Cyngor Tref Aberaeron a Phwyllgor Rheoli Datblygu Cyngor Sir Ceredigion, ac unrhyw gyfarfod perthnasol arall yn ymwneud â'r cynllun arfaethedig.

Nodwch ddyddiad(au)'r cyfarfod(ydd): \_\_\_\_\_

**Cyffredinol:**

Chwe mis:

Deuddeg mis:

## 8. DATGANIAD

Yr wyf yn gofyn am ollyngiad ynglŷn â'r mater uchod.

**Yr wyf yn cadarnhau fod y wybodaeth a roddir ar y ffurflen hon yn wir hyd eithaf fy ngwybodaeth.**

Llofnod:

G E Evans

Dyddiad:

13/11/23

**Anfonwch y ffurflen hon yn ôl i:**

Moeseg a Safonau  
Neuadd Cyngor Ceredigion  
Penmorfa  
Aberaeron  
Ceredigion  
SA46 0PA

Ffôn: 01545 570881

[moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru](mailto:moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru) / [ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk](mailto:ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk)

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol



Cyngor Sir  
**CEREDIGION**  
County Council

## CAIS I'R PWYLLGOR MOESeg A SAFONAU AM OLLYNGIAD

### Gwybodaeth

Darllenwch gynnwys y siart llif a fydd yn eich helpu i benderfynu a oes angen gollyngiad arnoch.

Dylai Cyngorwyr fod yn ymwybodol o'r Cod Ymddygiad a'i gynnwys. Os ydych chi'n ansicr ynglŷn ag unrhyw beth, mae croeso ichi gysylltu â'r Swyddog Monitro.

Dylech sicrhau mai **DIM OND UN** mater sydd dan sylw ar bob ffurflen. Os oes mwy nag un mater (achosion gwahanol) dylech ddefnyddio ffurflenni ar wahân ar eu cyfer.

Os oes arnoch angen gollyngiad ar gyfer Cyngor Tref/Cymuned **A'R** Cyngor Sir mae rhaid defnyddio **gwahanol** ffurfleni am bob cais.

### Anfonwch y ffurflen wedi'i chwblhau i:

[moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru](mailto:moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru) / [ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk](mailto:ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk)

Moeseg a Safonau  
Neuadd Cyngor Ceredigion,  
Penmorfa,  
Aberaeron,  
Ceredigion,  
SA46 0PA  
**Ffôn: 01545 570881**

### Am ragor o wybodaeth neu gyngor, cysylltwch â:

**Swyddog Monitro** - Elin Prysor  
Neuadd Cyngor Ceredigion,  
Penmorfa,  
Aberaeron,  
Ceredigion,  
SA46 0PA

[SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk](mailto:SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk) / [MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk](mailto:MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk)



Cyngor Sir  
**CEREDIGION**  
County Council

**CAIS I'R PWYLLGOR MOESEG A SAFONAU AM OLLYNGIAD**

Mae'n RHAID cwblhau pob rhan o'r ffurflen. Darllenwch y Canllawiau wrth lanw'r ffurflen.

**1. EICH MANYLION**

Eich enw llawn:  
G Elizabeth Evans

Cyngor:

Sir:

Tref/Cymuned:

Enw eich Cyngor: Chyngor Tref Aberaeron

Eich cyfeiriad: d/o Swyddfa'r Sir, Penmorfa, Aberaeron, CEREDIGION

Cod post: SA46 0PA

Rhif(au) ffôn:  
07775638625

Cyfeiriad e-bost:  
[elizabeth.evans@ceredigion.gov.uk](mailto:elizabeth.evans@ceredigion.gov.uk)

**2. MANYLION EICH BUDDIANT**

Beth yw'r mater y bydd y Cyngor yn ei drafod?

Cynllun Amddiffyn Arfordir Aberaeron (gan gynnwys harbwr Aberaeron a Pwll Cam, Aberaeron).



# Tudalen 193

Ffurflen diwygiedig 23/03/20

Disgrifiwch eich buddiant sy'n rhagfarnu yn y mater uchod, gan gynnwys eich cysylltiad chi ag ef:  
(1)

Mae fy mam yn byw yn Stryd y Farchnad, Aberaeron. Mae ei chartref yn edrych dros y maes parcio ger Pwll Cam.

Mae fy nheulu hefyd yn berchen adeilad yn Rhif 18 Stryd y Farchnad, Aberaeron – nid wyf yn cael unrhyw incwm ohono ac nid oes gennyf unrhyw ranberchnogaeth yn yr eiddo.

Ble caiff y mater uchod ei drafod? (er enghraifft, Cabinet, Cyngor Sir, Cyngor Tref/Cymuned) (2)

Pwyllgor Rheoli Datblygu Ceredigion (nad wyf yn aelod ohono) fydd yn delio â hyn.  
Bydd Cyngor Tref Aberaeron (yr wyf yn aelod ohono) hefyd yn ymateb i'r ymgynghoriad.

# Tudalen 194

Ffurflen diwygiedig 23/03/20

I ba baragraff o'r Cod Ymddygiad i Gynghorwyr (argraffiad 20 Mai 2016) y mae'r buddiant hwn yn berthnasol?

**Paragraff 10 (2) (a)** os yw'n gysylltiedig â'r canlynol, neu'n debygol o effeithio arnynt —

- (i) unrhyw gyflogaeth yr ydych yn ymgymryd â hi neu fusnes yr ydych yn ei redeg;
- (ii) unrhyw berson sy'n eich cyflogi neu sydd wedi eich penodi, unrhyw ffyrm yr ydych yn bartner ynddi neu unrhyw gwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl;
- (iii) unrhyw berson, ac eithrio eich awdurdod, sydd wedi rhoi taliad i chi mewn cysylltiad â'ch ethol neu mewn cysylltiad ag unrhyw dreuliau a dynnwyd gennych wrth i chi gyflawni eich dyletswyddau fel aelod;
- (iv) unrhyw gorff corfforaethol y mae ganddo le busnes neu dir yn ardal eich awdurdod, ac y mae gennych chi fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sydd gan y corff hwnnw ac sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £25,000 neu un ganfed ran o gyfanswm cyfalaf cyfrannau dyroddedig y corff hwnnw;
- (v) unrhyw gontract am nwyddau, gwasanaethau neu waith neu weithfeydd a wnaed rhyngoch chi, rhwng ffyrm yr ydych yn bartner ynddi, neu rhwng cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu rhwng corff o'r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod a'ch awdurdod;
- (vi) unrhyw dir y mae gennych fuddiant llesiannol ynddo ac sydd yn ardal eich awdurdod;
- (vii) unrhyw dir y mae eich awdurdod yn landlord arno ac y mae ffyrm yr ydych yn bartner ynddi, cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu gorff o'r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod yn denant arno;
- (viii) unrhyw gorff yr ydych wedi eich ethol, eich penodi neu eich enwebu gan eich awdurdod i fod arno;
- (ix) unrhyw —
- (aa) awdurdod cyhoeddus neu gorff sy'n arfer swyddogaethau o natur gyhoeddus;
- (bb) cwmni, cymdeithas ddiwydiannol a darbodus, elusen, neu gorff arall a chanddo ddibenion elusennol;
- (cc) corff y mae dylanwadu ar farn neu bolisi cyhoeddus ymhlith ei brif ddibenion;
- (chch) undeb llafur neu gymdeithas broffesiynol; neu
- (dd) clwb preifat neu gymdeithas breifat sy'n gweithredu o fewn ardal eich awdurdod, yr ydych yn aelod ohono neu ohoni neu mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo neu ynddi;

(x) unrhyw dir yn ardal eich awdurdod y mae gennych drwydded (ar eich pen eich hun neu ar y cyd ag eraill) i'w feddiannu am 28 o ddiwrnodau neu fwy;

**Paragraff 10 (2) (b)** pe byddai'n rhesymol ystyried penderfyniad arno yn benderfyniad a fyddai'n effeithio —

(i) ar eich llesiant neu eich sefyllfa ariannol, neu lesiant neu sefyllfa ariannol person yr ydych yn byw gydag ef, neu unrhyw berson y mae gennych gysylltiad personol agos ag ef;

(ii) ar unrhyw gyflogaeth yr ymgwymerir â hi neu fushes a redir gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i);

(iii) ar unrhyw berson sy'n cyflogi neu sydd wedi penodi'r cyfryw bersonau ag a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i), unrhyw ffyrn y mae'r cyfryw bersonau'n bartneriaid ynddi, neu unrhyw gwmni y maent yn gyfarwyddwyr arno;

(iv) ar unrhyw gorff corfforaethol y mae gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £5,000; neu

(v) ar unrhyw gorff a restrir ym mharagraffau 10(2)(a)(ix)(aa) i (dd) y mae personau a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo,

a hynny i raddau mwy—

(aa) yn achos awdurdod â dosbarthiadau etholiadol neu wardiau, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn y dosbarth etholiadol neu'r ward, yn ôl y digwydd, y bydd y penderfyniad yn effeithio arnynt; neu

(bb) ym mhob achos arall, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, o bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn ardal yr awdurdod.

**Paragraff 13** Bydd gennych hefyd fuddiant sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fushes sydd gerbron un o bwyllgorau trosolygu a chraffu eich awdurdod (neu un o is-bwyllgorau pwyllgor o'r fath) —

(a) os bydd y busnes hwnnw'n gysylltiedig â phenderfyniad a wnaed (p'un a gafodd ei weithredu ai peidio) neu gam a gymerwyd gan weithrediaeth, bwrdd, neu un arall o bwyllgorau, is-bwyllgorau, cyd-bwyllgorau neu o gyd-is-bwyllgorau eich awdurdod; a

(b) os oeddech chi, ar yr adeg pan wnaed y penderfyniad neu pan gymerwyd y cam, yn aelod o'r weithrediaeth, y bwrdd, y pwyllgor, yr is-bwyllgor, y cyd-bwyllgor neu'r cyd-is-bwyllgor a grybwyllir yn is-baragraff (a) a'ch bod chi'n bresennol pan wnaed y penderfyniad hwnnw neu pan gymerwyd y cam hwnnw.

**3. GWYBODAETH I ATEGU'CH CAIS**

Mae Cynllun Amddiffyn Arfordir Aberaeron yn gynllun gwerth miliynau o bunnoedd sy'n cael ei ariannu 75% gan Lywodraeth Cymru a 25% gan Gyngor Sir Ceredigion. Dyma ail gam cynllun amddiffyn yr arfordir, roedd y cam cyntaf yn canolbwyntio ar ardal Traeth y Gogledd yn 2010. Pwrpas y cynllun arfaethedig yw amddiffyn tref Aberaeron rhag y llanw uchel a gwarchod yr harbwr yn ei gyfanrwydd; gan gynnwys ei ddau bier a thraeth y de, rhag effaith llanw uchel ac ymchwydd moroedd stormus, ac i amddiffyn y dref wrth i lefelau'r môr godi. Efallai y bydd/ni fydd y cynllun arfaethedig yn cyfrannu at oroesiad Aberaeron isaf, ac efallai y bydd/ni fydd yn diogelu busnesau sy'n masnachu yn y dref, ac yn caniatáu i bobl fyw yn ddiogel yn Aberaeron isaf am genedlaethau i ddod.

<https://www.ceredigion.gov.uk/eich-cyngor/ymgyngoriadau/cynllun-amddiffyn-arfordir-harbwr-aberaeron/>

Mae tŷ fy mam yn edrych allan dros y maes parcio ger Pwll Cam. Mae harbwr Pwll Cam yn rhan o'r cynllun arfaethedig. Mae tŷ fy mam hefyd yn rhan o orlifdir yr harbwr, ac felly mi allai unrhyw waith arfaethedig i amddiffyn yr harbwr rhag llifogydd gael effaith bositif ar ei heiddo.

O ystyried yr uchod, ac er gwaetha'r uchod, fel y cynghorydd lleol dros Aberaeron, mae gen i ddyletswydd i'r trigolion sydd wedi fy ethol. Mae'n hanfodol, ar gyfer y cynllun amlochrog hwn, sy'n cael effaith uniongyrchol ar gymaint o drigolion, busnesau, a'r dref yn gyffredinol, fy mod i'n gallu cynrychioli eu barn a'u safbwyntiau pan ddaw'r amser, yn ogystal â chynrychioli Cyngor Sir Ceredigion mewn ffordd briodol ac anrhydeddus, gan roi ystyriaeth bob amser i'r Cod Ymddygiad ar gyfer Aelodau. Am y rheswm hwn, rwy'n gofyn am ollyngiad i siarad ar ran, a chynrychioli buddiannau'r bobl niferus a grybwyllir uchod.

Sylwer: Mae wedi bod yn arfer gen i erioed i beidio â rhagbenderfynu ceisiadau cynllunio, er nad wyf yn rhan o'r pwyllgor cynllunio.

Nodwch unrhyw wybodaeth ychwanegol (cefndir/ffeithiol) i gadarnhau/esbonio eich buddiant ymhellach. Bydd hyn yn cynorthwyo'r Pwyllgor wrth iddo drafod eich cais am ollyngiad.

**(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)**

Gweler fy muddiannau uchod.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

**4. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD**

Mae Rheoliadau Pwyllgor Safonau (Rhoi Gollyngiadau)(Cymru) 2001 yn pennu o dan ba amgylchiadau y gall y Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad. Nodir isod y sail ar gyfer rhoi gollyngiad.

Ar ba sail o blith y canlynol y credwch y dylid rhoi gollyngiad yn yr achos hwn? Ticiwch bob bocs sy'n briodol.

(a) os oes gan ddim llai na hanner aelodau'r awdurdod perthnasol neu hanner aelodau un o bwyllgorau'r awdurdod (yn ôl fel y digwydd) y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw;	<input type="checkbox"/>
(b) os oes gan ddim llai na hanner aelodau gweithrediaeth arweinydd a chabinet y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw a bod naill ai paragraff (d) neu baragraff (e) hefyd yn gymwys;	<input type="checkbox"/>
(c) yn achos cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol, os byddai anallu aelod i gymryd rhan yn tarfu ar gydbwysedd gwleidyddol yr awdurdod perthnasol neu'r pwyllgor o'r awdurdod y mae'r busnes i'w ystyried ganddo i'r fath raddau nes y byddai'r canlyniad yn debygol o gael ei effeithio;	<input type="checkbox"/>
(d) os yw natur buddiant yr aelod yn gyfryw fel na fyddai cyfranogiad yr aelod yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo yn niweidio hyder y cyhoedd yn y modd y mae busnes yr awdurdod perthnasol yn cael ei gynnal;	<input checked="" type="checkbox"/>
(e) os yw'r buddiant yn gyffredin i'r aelod ac i gyfran arwyddocaol o'r cyhoedd;	<input checked="" type="checkbox"/>
(f) os oes cyfiawnhad i'r aelod gymryd rhan yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo oherwydd rôl neu arbenigedd penodol yr aelod;	<input checked="" type="checkbox"/>
(g) os yw'r busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo i'w ystyried gan bwyllgor trosolwg a chraffu i'r awdurdod perthnasol ac nad yw buddiant yr aelod yn fuddiant ariannol	<input type="checkbox"/>
(h) os yw'r busnes sydd i'w ystyried yn berthnasol i arian neu eiddo corff gwirfoddol y mae'r aelod yn aelod o'i bwyllgor neu ei fwrdd rheoli heblaw fel cynrychiolydd yr awdurdod perthnasol ac nad oes gan yr aelod unrhyw fuddiant arall yn y busnes hwnnw ar yr amod na fydd unrhyw ollyngiad yn ymestyn i gymryd rhan mewn unrhyw bleidlais mewn perthynas â'r busnes hwnnw; neu	<input type="checkbox"/>
(i) os yw'n ymddangos i'r pwyllgor ei bod o les i drigolion ardal yr awdurdod perthnasol i'r anallu gael ei godi, ar yr amod bod hysbysiad ysgrifenedig bod y gollyngiad yn cael ei ganiatáu yn cael ei roi i Gynulliad Cenedlaethol Cymru o fewn saith diwrnod a hynny mewn unrhyw fodd y gall ei bennu.	<input type="checkbox"/>

**5. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD - MWY O WYBODAETH**

Nodwch isod y rhesymau pam rydych chi'n credu y dylai'r Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad yn yr achos hwn (hynny yw, esboniwch pam rydych chi'n credu y bodlonwyd un neu fwy o'r meini prawf ar gyfer rhoi gollyngiad)

**(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)**

d); e); f);

Am fy mod wedi fy magu yn ardal harbwr Aberaeron, rwy'n gyfarwydd iawn â'r hyn sy'n digwydd yn yr harbwr, o'r llanw uchel, i'r môr yn gorlifo dros Pen Cei, i ba seleri sy'n gorlifo. Mae'r harbwr hefyd yn un o'r ardaloedd dwi'n ei batrolio fel rhan o Grŵp Diogelu Rhag Llifogydd Cyngor Tref Aberaeron - gan ddsbarthu bagiau tywod ac ati. Cydnabyddir yn gyffredinol yn Aberaeron fod gen i ddealltwriaeth glir o'r ffordd mae'r harbwr yn gweithio. Rwy'n cael cyfarfodydd rheolaidd â physgotwyr, perchnogion cychod a busnesau am y materion niferus ac amrywiol sy'n effeithio ar yr harbwr yn barhaus. Mae'n bwysig fy mod yn gallu adlewyrchu barn y bobl dwi'n eu cynrychioli - p'un ai'n trafod gyda fy nhrigolion, swyddogion y cyngor, neu un o bwyllgorau'r cyngor, gan gynnwys y Pwyllgor Rheoli Datblygu.

Mae'n wybyddus bod cartref fy mam yn edrych dros Pwll Cam. Tŷ fy mam-gu ydoedd cyn iddi hi farw yn 1981. Mae fy nheulu wedi byw yn Aberaeron ers i'r lle ddod yn harbwr yn 1807, ar ôl symud o Henfynyw, i redeg tafarn gerllaw tollborth y gogledd - nes i hwnnw gael ei losgi lawr gan Rebecca, ac yna dod yn ffermdy ar gyfer fferm laeth fy nheulu, ger lleoliad Penymorfa heddiw. Does dim amheuaeth bod gen i gysylltiad hanesyddol ag Aberaeron sy'n mynd yn ôl yn bellach o lawer na pherchnogaeth un eiddo. Mae gen i gyfrifoldeb i bawb yn Aberaeron fel aelod etholedig, ac mae'r cynllun arfaethedig hwn yn effeithio ar ganol tref Aberaeron gyfan, ar ei heconomi fel canolfan gwasanaethau lleol; ei heconomi twristiaeth - nawr ac yn y dyfodol; ei thwf fel canolfan dwristiaeth; swyddi; busnesau; trigolion; perchnogion cychod a physgotwyr. Ni fydd caniatáu imi siarad, yn fy marn i, yn adlewyrchu'n negyddol ar y cyngor nac yn dwyn anfri arnaf i. Fy ngobaith taer yw y bydd y pwyllgor yn rhoi ystyriaeth ffafriol i fy nghais.

Diolch.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

## 6. CAIS

A ydych chi'n gwneud cais am ollyngiad i siarad yn unig, ynteu i siarad a phleidleisio?

Siarad yn Unig:

Siarad a Phleidleisio:

Rhowch reswm dros hyn:

Mae'n bwysig, yn fy marn i, bod yr holl gyrff perthnasol a/neu gynrychiolwyr yn cael y cyfle i glywed fy marn am y cynllun, a thrwof i, farn y trigolion, y busnesau a'r partion perthnasol, ar y cais sy'n ymwneud â Chynllun Amddiffyn Arfordir Aberaeron.

## 7. HYD Y GOLLYNGIAD

Am ba hyd y gofynnir am y gollyngiad hwn?

**Penodol:**

Cyfarfod(ydd) Penodol:



# Tudalen 201

Ffurflen diwygiedig 23/03/20

Cyfarfod Cyngor Tref Aberaeron a Phwyllgor Rheoli Datblygu Cyngor Sir Ceredigion, ac unrhyw gyfarfod perthnasol arall yn ymwneud â'r cynllun arfaethedig.

Nodwch ddyddiad(au)'r cyfarfod(ydd): \_\_\_\_\_

**Cyffredinol:**

Chwe mis:

Deuddeg mis:

## 8. DATGANIAD

Yr wyf yn gofyn am ollyngiad ynglŷn â'r mater uchod.

**Yr wyf yn cadarnhau fod y wybodaeth a roddir ar y ffurflen hon yn wir hyd eithaf fy ngwybodaeth.**

Llofnod:

G E Evans

Dyddiad:

13/11/23

**Anfonwch y ffurflen hon yn ôl i:**

Moeseg a Safonau  
Neuadd Cyngor Ceredigion  
Penmorfa  
Aberaeron  
Ceredigion  
SA46 0PA

Ffôn: 01545 570881

[moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru](mailto:moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru) / [ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk](mailto:ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk)

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol



Cyngor Sir  
**CEREDIGION**  
County Council

## CAIS I'R PWYLLGOR MOESeg A SAFONAU AM OLLYNGIAD

### Gwybodaeth

Darllenwch gynnwys y siart llif a fydd yn eich helpu i benderfynu a oes angen gollyngiad arnoch.

Dylai Cyngorwyr fod yn ymwybodol o'r Cod Ymddygiad a'i gynnwys. Os ydych chi'n ansicr ynglŷn ag unrhyw beth, mae croeso ichi gysylltu â'r Swyddog Monitro.

Dylech sicrhau mai **DIM OND UN** mater sydd dan sylw ar bob ffurflen. Os oes mwy nag un mater (achosion gwahanol) dylech ddefnyddio ffurflenni ar wahân ar eu cyfer.

Os oes arnoch angen gollyngiad ar gyfer Cyngor Tref/Cymuned **A'R** Cyngor Sir mae rhaid defnyddio **gwahanol** ffurfleni am bob cais.

### **Anfonwch y ffurflen wedi'i chwblhau i:**

[moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru](mailto:moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru) / [ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk](mailto:ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk)

Moeseg a Safonau  
Neuadd Cyngor Ceredigion,  
Penmorfa,  
Aberaeron,  
Ceredigion,  
SA46 0PA  
**Ffôn: 01545 570881**

### **Am ragor o wybodaeth neu gyngor, cysylltwch â:**

**Swyddog Monitro** - Elin Prysor  
Neuadd Cyngor Ceredigion,  
Penmorfa,  
Aberaeron,  
Ceredigion,  
SA46 0PA

[SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk](mailto:SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk) / [MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk](mailto:MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk)



Cyngor Sir  
**CEREDIGION**  
 County Council

### CAIS I'R PWYLLGOR MOESEG A SAFONAU AM OLLYNGIAD

Mae'n RHAID cwblhau pob rhan o'r ffurflen. Darllenwch y Canllawiau wrth lanw'r ffurflen.

#### 1. EICH MANYLION

Eich enw llawn:

Cyngor:

Sir:

Tref/Cymuned:

Enw eich Cyngor:

*Cyngor Cymuned Beulah*

Eich cyfeiriad:

*Glyn y Coed  
 Cernarth  
 Ceredigion*

Cod post:

*SA38 9JP*

Rhif(au) ffôn:

*01297 710463*

Cyfeiriad e-bost:

*Chris James @ Ceredigion - Glyn - Cymru*

#### 2. MANYLION EICH BUDDIANT

Beth yw'r mater y bydd y Cyngor yn ei drafod?

*Premiwm treth y cyngor ar gartrefe*

Disgrifiwch eich buddiant sy'n rhagfarnu yn y mater uchod, gan gynnwys eich cysylltiad chi ag ef:

(1)

*Mae d eiddo gennyf ym mhentref Cernarth*

# Tudalen 205

Ffurflen diwygiedig 23/03/20

Ble caiff y mater uchod ei drafod? (er enghraifft, Cabinet, Cyngor Sir, Cyngor Tref/Cymuned) <sup>(2)</sup>

**Sir - Cyngor**

**Sir – Cabinet**

**Sir - Pwyllgor**

**Tref / Cymuned**

**Arall**

**(rhowch fanylion)**

---

I ba baragraff o'r Cod Ymddygiad i Gynghorwyr (argraffiad 20 Mai 2016) y mae'r buddiant hwn yn berthnasol?

**Paragraff 10 (2) (a)** os yw'n gysylltiedig â'r canlynol, neu'n debygol o effeithio arnynt —

- (i) unrhyw gyflogaeth yr ydych yn ymgymryd â hi neu fusnes yr ydych yn ei redeg;
- (ii) unrhyw berson sy'n eich cyflogi neu sydd wedi eich penodi, unrhyw ffyrm yr ydych yn bartner ynddi neu unrhyw gwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl;
- (iii) unrhyw berson, ac eithrio eich awdurdod, sydd wedi rhoi taliad i chi mewn cysylltiad â'ch ethol neu mewn cysylltiad ag unrhyw dreuliau a dynnwyd gennych wrth i chi gyflawni eich dyletswyddau fel aelod;
- (iv) unrhyw gorff corfforaethol y mae ganddo le busnes neu dir yn ardal eich awdurdod, ac y mae gennych chi fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sydd gan y corff hwnnw ac sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £25,000 neu un ganfed ran o gyfanswm cyfalaf cyfrannau dyroddedig y corff hwnnw;
- (v) unrhyw gontract am nwyddau, gwasanaethau neu waith neu weithfeydd a wnaed rhyngoch chi, rhwng ffyrm yr ydych yn bartner ynddi, neu rhwng cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu rhwng corff o'r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod a'ch awdurdod;
- (vi) unrhyw dir y mae gennych fuddiant llesiannol ynddo ac sydd yn ardal eich awdurdod;
- (vii) unrhyw dir y mae eich awdurdod yn landlord arno ac y mae ffyrm yr ydych yn bartner ynddi, cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu gorff o'r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod yn denant arno;
- (viii) unrhyw gorff yr ydych wedi eich ethol, eich penodi neu eich enwebu gan eich awdurdod i fod arno;
- (ix) unrhyw —
- (aa) awdurdod cyhoeddus neu gorff sy'n arfer swyddogaethau o natur gyhoeddus;
- (bb) cwmni, cymdeithas ddiwydiannol a darbodus, elusen, neu gorff arall a chanddo ddibenion elusennol;
- (cc) corff y mae dylanwadu ar farn neu bolisi cyhoeddus ymhlith ei brif ddibenion;
- (chch) undeb llafur neu gymdeithas broffesiynol; neu
- (dd) clwb preifat neu gymdeithas breifat sy'n gweithredu o fewn ardal eich awdurdod, yr ydych yn aelod ohono neu ohoni neu mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo neu ynddi;

(x) unrhyw dir yn ardal eich awdurdod y mae gennych drwydded (ar eich pen eich hun neu ar y cyd ag eraill) i'w feddiannu am 28 o ddiwrnodau neu fwy;

**Paragraff 10 (2) (b)** pe byddai'n rhesymol ystyried penderfyniad arno yn benderfyniad a fyddai'n effeithio —

(i) ar eich llesiant neu eich sefyllfa ariannol, neu lesiant neu sefyllfa ariannol person yr ydych yn byw gydag ef, neu unrhyw berson y mae gennych gysylltiad personol agos ag ef;

(ii) ar unrhyw gyflogaeth yr ymgwymerir â hi neu fusnes a redir gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i);

(iii) ar unrhyw berson sy'n cyflogi neu sydd wedi penodi'r cyfryw bersonau ag a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i), unrhyw ffyrn y mae'r cyfryw bersonau'n bartneriaid ynddi, neu unrhyw gwmni y maent yn gyfarwyddwyr arno;

(iv) ar unrhyw gorff corfforaethol y mae gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £5,000; neu

(v) ar unrhyw gorff a restrir ym mharagraffau 10(2)(a)(ix)(aa) i (dd) y mae personau a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo,

a hynny i raddau mwy—

(aa) yn achos awdurdod â dosbarthiadau etholiadol neu wardiau, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn y dosbarth etholiadol neu'r ward, yn ôl y digwydd, y bydd y penderfyniad yn effeithio arnynt; neu

(bb) ym mhob achos arall, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, o bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn ardal yr awdurdod.

**Paragraff 13** Bydd gennych hefyd fuddiant sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fusnes sydd gerbron un o bwyllgorau trosolygu a chraffu eich awdurdod (neu un o is-bwyllgorau pwyllgor o'r fath) —

(a) os bydd y busnes hwnnw'n gysylltiedig â phenderfyniad a wnaed (p'un a gafodd ei weithredu ai peidio) neu gam a gymerwyd gan weithrediaeth, bwrdd, neu un arall o bwyllgorau, is-bwyllgorau, cyd-bwyllgorau neu o gyd-is-bwyllgorau eich awdurdod; a

(b) os oeddech chi, ar yr adeg pan wnaed y penderfyniad neu pan gymerwyd y cam, yn aelod o'r weithrediaeth, y bwrdd, y pwyllgor, yr is-bwyllgor, y cyd-bwyllgor neu'r cyd-is-bwyllgor a grybwyllir yn is-baragraff (a) a'ch bod chi'n bresennol pan wnaed y penderfyniad hwnnw neu pan gymerwyd y cam hwnnw.

**3. GWYBODAETH I ATEGU'CH CAIS**

Nodwch unrhyw wybodaeth ychwanegol (cefnidir/ffeithiol) i gadarnhau/esbonio eich buddiant ymhellach. Bydd hyn yn cynorthwyo'r Pwyllgor wrth iddo drafod eich cais am ollyngiad. **(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)**

*Mae d dŷ gennyf ym mhentref Cernarh. Mewn un, mae tenant yn byw ond tŷ fy rhieni yw'r llall sydd ar hyn o byd yn wag ond yn aras am gadarnhad cofrestrant tŷ ar ôl bron dwy flynedd o aras am 'brofiant'. Mae'r tŷ felly yn cael ei gategoreiddio fel tŷ haf er mae'n amhosib ganneud deming ef nes bod y boses yfreithiol wedi gorffen.*  
 (defnyddiwch Tudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

**4. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD**

Mae Rheoliadau Pwyllgor Safonau (Rhoi Gollyngiadau)(Cymru) 2001 yn pennu o dan ba amgylchiadau y gall y Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad. Nodir isod y sail ar gyfer rhoi gollyngiad.

Ar ba sail o blith y canlynol y credwch y dylid rhoi gollyngiad yn yr achos hwn? Ticiwch bob bocs sy'n briodol.

(a) os oes gan ddim llai na hanner aelodau'r awdurdod perthnasol neu hanner aelodau un o bwyllgorau'r awdurdod (yn ôl fel y digwydd) y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw;	<input type="checkbox"/>
(b) os oes gan ddim llai na hanner aelodau gweithrediaeth arweinydd a chabinet y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw a bod naill ai paragraff (d) neu baragraff (e) hefyd yn gymwys;	<input type="checkbox"/>
(c) yn achos cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol, os byddai anallu aelod i gymryd rhan yn tarfu ar gydbwysedd gwleidyddol yr awdurdod perthnasol neu'r pwyllgor o'r awdurdod y mae'r busnes i'w ystyried ganddo i'r fath raddau nes y byddai'r canlyniad yn debygol o gael ei effeithio;	<input type="checkbox"/>
(d) os yw natur buddiant yr aelod yn gyfryw fel na fyddai cyfranogiad yr aelod yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo yn niweidio hyder y cyhoedd yn y modd y mae busnes yr awdurdod perthnasol yn cael ei gynnal;	<input type="checkbox"/>
(e) os yw'r buddiant yn gyffredin i'r aelod ac i gyfran arwyddocaol o'r cyhoedd;	<input type="checkbox"/>
(f) os oes cyfiawnhad i'r aelod gymryd rhan yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo oherwydd rôl neu arbenigedd penodol yr aelod;	<input type="checkbox"/>
(g) os yw'r busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo i'w ystyried gan bwyllgor trosolwg a chraffu i'r awdurdod perthnasol ac nad yw buddiant yr aelod yn fuddiant ariannol	<input type="checkbox"/>
(h) os yw'r busnes sydd i'w ystyried yn berthnasol i arian neu eiddo corff gwirfoddol y mae'r aelod yn aelod o'i bwyllgor neu ei fwrdd rheoli heblaw fel cynrychiolydd yr awdurdod perthnasol ac nad oes gan yr aelod unrhyw fuddiant arall yn y busnes hwnnw ar yr amod na fydd unrhyw ollyngiad yn ymestyn i gymryd rhan mewn unrhyw bleidlais mewn perthynas â'r busnes hwnnw; neu	<input type="checkbox"/>
(i) os yw'n ymddangos i'r pwyllgor ei bod o les i drigolion ardal yr awdurdod perthnasol i'r anallu gael ei godi, ar yr amod bod hysbysiad ysgrifenedig bod y gollyngiad yn cael ei ganiatáu yn cael ei roi i Gynulliad Cenedlaethol Cymru o fewn saith diwrnod a hynny mewn unrhyw fodd y gall ei bennu.	<input checked="" type="checkbox"/>
(j) mae'n ymddangos i'r pwyllgor fel arall ei bod yn briodol rhoi gollyngiad	<input type="checkbox"/>

**5. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD - MWY O WYBODAETH**

Nodwch isod y rhesymau pam rydych chi'n credu y dylai'r Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad yn yr achos hwn (hynny yw, esboniwch pam rydych chi'n credu y bodlonwyd un neu fwy o'r meini prawf ar gyfer rhoi gollyngiad)

(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)

Er bod y tŷ yn cael ei gategoreiddio fel tŷ haaf, nid yw mewn effaith - mae'n dŷ gwag oherydd y brases gyfreithiol. Dwi am gymryd rhan yn y drefodaeth er lles trigolion lleol sydd angen tai addas fel canolfenni. Nid wyf yn credu bod fy niddordebau i yn rhagfarnllyd yn yr achos hon.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

**6. CAIS**

A ydych chi'n gwneud cais am ollyngiad i siarad yn unig, ynteu i siarad a phleidleisio?

Siarad yn Unig:

Siarad a Phleidleisio:

Rhowch reswm dros hyn:

Heffun gyfrannu a phleidleisio ar y mater er mynd rhai llais i seodau'r etholaeth yn y fro.



**7. HYD Y GOLLYNGIAD**

Am ba hyd y gofynnir am y gollyngiad hwn?

**Penodol:**Cyfarfod(ydd) Penodol: Nodwch ddyddiad(au)'r cyfarfod(ydd): 15<sup>fed</sup> o Dachwedd 23**Cyffredinol:**Chwe mis: Deuddeg mis: **8. DATGANIAD**

Yr wyf yn gofyn am ollyngiad ynglŷn â'r mater uchod.

**Yr wyf yn cadarnhau fod y wybodaeth a roddir ar y ffurflen hon yn wir hyd eithaf fy ngwybodaeth. Rwy'n cytuno y gall y cais yma a'r wybodaeth sy'n gynnwysedig ffurfio rhan o adroddiad cyhoeddus i'r Pwyllgor Moeseg a Safonau.**

Llofnod:

*Chris James*

Dyddiad:

*13 / 11 / 23***Anfonwch y ffurflen hon yn ôl i:**

Moeseg a Safonau  
 Neuadd Cyngor Ceredigion  
 Penmorfa  
 Aberaeron  
 Ceredigion  
 SA46 0PA

Ffôn: 01545 570881

[moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru](mailto:moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru) / [ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk](mailto:ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk)

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol